CANADIAN OTTAWA BRANCH
MAR 19 1954
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVERIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

22./250. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 20. MARTĀ 4. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVERIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $150: par 3 mēn. $4.50:
par 6 mēn. $8.50: par 1 gadu $16.00
SLUDINAJUMU MAKSA:
sīkd. daļā $1.40: tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

JAUNS POSMS JAPĀNAS VĒSTURĒ

Jošidas valdības locekļus apvaino kukuļu ņemšanā

SPECIĀLZIŅOJUMS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO TOKIJAS.

Ar marta sākumu Japānas vēstures grāmatā pavērusies jauna lapa. Šī lapa ir rezervēta Japānas ķeizarvalsts bruņotajiem spēkiem. 8. martā Japāna un Savienotās Valstis parakstīja paktu, kas garantē japāņu militārā spēka pieaugumu un valsts saimniecības daļēju stabilizēšanu.

Japānas kaimiņvalstis atklāti uztraukušās, jo tām prātā stāv japāņu dzelžainā militārisma veiktie darbi. Kopš tām dienām ir pagājuši tikai astoņi gadi...

Nesen Singapūrā Dienvidkorejas ģenerālis Čoi Duk Šin UP ziņu aģentūrai speciālā intervijā izteicās: „Loti iespējams, ka Japāna nākošajā karā cīnīsoties komūnistu pusē."

Šis ģenerālis ir ROK valdības speciālās misijas loceklis, kas apceļo Dienvidāziju, lai to mēģinātu saliedēt apvienotā frontē pret komūnismu. Čoi Duk Šin atzīst, ka ASV dara „lielu kļūdu", dodama militāro spēku kriminālistu rokās, jo tie vēl šo baltu dienu zākājoties par Sav. Valstīm, lai gan pazaudēja pēdējo karu. „Ja viņiem dotu izdevību," viņš teica, „japāņi atkārtotu Pērļu ostas un Singapuras uzbrukumus."

Ģen. Čoi, kas bija Dienvidkorejas delegāts Panmundžomas pamiera konferencē izteicies, ka 55 proc. no Japānas parlamenta locekļiem esot bijuši kara noziedznieki, neieredzot amerikāņus un vēl vienmēr sevi atzīstot par pārāku rasi. Čoi norādīja, ka komūnistu partija Japānā esot legāla, un, ka zināmas japāņu aprindas kaļot sarkanās Ķīnas un Padomju Savienības tirdzniecības plānus. Arī Austrālijā esot izskanējušas bažas par Japānas bruņoto spēku straujo augšanu. Bet Japānā šīs balsis nav atstājušas nekādu iespaidu, izņemot to, ka japāņu parlamenta (daita) apakšnams marta pirmajā pusē pieņēma jauno budžetu ar 303 pret 143 balsīm, liberāļu partijas trim novirzieniem balsojot par to. Lai gan augšnams nav vēl balsojis, Jošidas kabinets ir drošs par budžeta pieņemšanu. Šinī budžetā ietelp paprāvas summas bruņoto spēku izveidošanas vajadzībām (par kuŗa pieaugumu LA ziņots 24. febr.).

Pēdējā laikā Japānā ir sacēlusies liela sašutumu vētra pret dažiem Jošidas kabineta locekļiem, kuŗus apvaino kukuļu saņemšanā no kuģu būvniecības firmām. Šis „iekšējais skandals" vēl nav beidzies; daudzi apcietināti, un lieta tiek izmeklēta. Japāņu trīs lielākie laikraksti pūš bazūnes par valdības korupciju. Vairākās pilsētās notikušas demonstrācijas, prasot Jošidas kabineta atkāpšanos. Publikas sašutums pret „kukuļu ņēmējiem" pieņemas ar katru dienu. Jošida vaino „neatbildīgās avīzes". Vienīgi laiks pateiks, kam bijusi taisnība. To var arī attiecināt uz Japānas militāro spēku. Šodien nevar zināt, ko šis „jaunais" Japānas militārisms ierakstīs sev ierādītajā vēstures grāmatas baltajā lapā.

Atoms.

Kanada uzbrūk ASV aizsardzības politikai

Kanadas ārlietu ministrs Pīrsons un amerikāņu demokrātu partijas prezidenta kandidāts Stīvensons pārmet republikāņiem viņu „atmaksas uzbrukuma" politiku varbūtējas komūnistu agresijas gadījumā

Ņujorkā. — Sav. Valstu ārlietu ministrs kādā runā sacīja, ka Sav. Valstu militārās un diplomātiskās politikas stūrakmens ir viņas sabiedrotie un nevis akla paļaušanās uz atomieročiem. Dalles sacīja, ka Sav. Valstis nekad neesot domājušas paļauties tikai uz masīviem atombumbu un ūdeņražbumbu atmaksas uzbrukumiem, lai iebaidītu komūnistus un tos atturētu no uzbrukšanas. Sav. Valstis atrisinājot katru problēmu atsevišķi un pilnīgi izmantošot visas savas aizsardzības iespējas.

Eizenhauera valdības jauno aizsardzības politiku Dalless iztirzāja arī kādā rakstā, kas bija par iemeslu nikniem uzbrukumiem gan no demokratu, gan arī kaimiņu Kanadas ārlietu ministra Pīrsona puses.

Nesaprašanās sākās sakarā ar Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa runu 12. janvārī, kad viņš starp citu sacīja, ka Sav. Valstis stipri paļaujas uz savām spējām ātram un iznīcinošam pretuzbrukumam, kas notiktu amerikāņu izvēlētā vietā un laikā. Tas pasaules diplomātos sacēla lielu uztraukumu vētru, jo no Dallesa runas viņi bija sapratuši, ka Sav. Valstis, katras niecīgas komūnistu provokācijas gadījumā būtu gatavas sākt Trešo pasaules karu.

Savā rakstā Dalless sacīja: „Brīvo nāciju stūrakmenim ir jābūt apvienotai aizsardzības sistēmai... bez sadarbošanās ar mūsu sabiedrotajiem mums nebūtu nekādas iespējas masīvam atmaksas uzbrukumam. Atomieročus nevar vienlīdz izdevīgi izlietot visos apstākļos, tādēļ brīvās pasaules drošība atrodas kollektīvas aizsardzības rokās."

Atbildot uz dažādiem pārmetumiem, ko Sav. Valstis pēdējā laikā saņēmušas sakarā ar savu aizsardzības politiku, Dalless sacīja, ka Sav. Valstu prezidentam ir tiesība izdot rīkojumu atmaksas uzbrukumam bez Kongresa piekrišans. Šādu rīkojumu prezidents var izdot gadījumā, ja ienaidnieka uzbrukums skāris Sav. Valstis, Dienvidameriku vai kādu no Sa vienoto Valstu Ziemeļatlantijas organizācijas sabiedrotajiem. Normālos apstākļos prezidents tomēr nerīkotos bez Sav. Valstu Kongresa atzinuma, tāpat Sav. Valstu valdība vispirms mēģinātu sazināties ar saviem sabiedrotajiem.

IZRAĒLAS ATTIEKSMES AR ARABIEM PAASINĀJAS

Talavīvā. Pieaugot saspīlējumam žīdu un arabu starpā, Izraēlas radio ziņo no Telavīvas, ka arabi uzbrukuši kādam žīdu autobusam, nogalinot 11 personu, to skaitā sievietes un bērnus. Šis ir nopietnākais starpgadījums kopš pagājušā gada 14. oktobŗa, kad žīdi kādā Jordānas ciemā nogalināja 53 arabus. Toreiz Izraēla saņēma asus Apvienoto Nāciju pārmetumus. Šoreiz starpgadījums vēl gan nav aizgājis līdz Apvienotām Nācijām, bet Izraēla apvaino arabus gandrīz vai militārā agersijā.

ANGĻI GATAVOJAS CINĪTIES SUDANĀ

Londonā. 100.000 vīru liela armija stāv kaujas gatavībā Suecas kanāļa joslā Ēģiptē, lai, ja nepieciešams, lidotu uz Sudanu varbūtēju nemieru apspiešanai.

Sudanas politiķi pašreiz sašķēlušies. Viena daļa aizstāv uzskatu, ka Sudanai pēc divu gadu ilgā „mācības laika" notecēšanas vajadzētu pieslieties Ēģiptei. Otra daļa aizstāv neatkarības domu, un šo domu aizstāv arī Anglija. Arī Sudanā, tāpat kā Suecas kanāļa joslā, angļi un ēģiptieši ir pretinieki.

Gadījumā, ja Ēģiptes pārstāvji mēģinās apspiest neatkarības domas aizstāvētājus, angļu karaspēks nekavējoties iejauksies, lai atjaunotu kārtību. Ēģiptiešu acīs tas nozīmē jaunu angļu okupāciju Sudanā un līdz ar to zaudējumu Ēģiptei.

NESASKAŅAS SUECAS KANĀLA JOSLĀ

No Kairo ziņo, ka laikā no 16. līdz 17. martam ēģiptiešu teroristi nogalinājuši divus un ievainojuši piecus angļu karavīrus.

Ēģiptiešu teroristi vienā gadījumā bijuši bruņojušies mašīnšautenēm, kādā citā kādam angļu riteņbraucējam uzbrukts ar mietiem, kamēr divi karavīri nošauti laivā Suecas kanālī. Kad starpgadījumu sīkākai izmeklēšanai angļu militārā policija ieradusies notikumu vietā, arī tai nācies pārciest kokos paslēpušos snaiperu uzbrukumu, bet laimīgā kārtā bez zaudējumiem.

Brīdinājums Anglijas karalienei

Londonā. Anglijas liberāļu partijas vadītājs Klements Dēvis saņēmis vēstuli, kuŗā izteikts brīdinājums karalienei Elizabetei 2. Vēstulē teikts: „Ja jūsu karaliene spers kāju Gibraltārā, mēs viņu nogalināsim." Līdz šim vienīgie draudi sakarā ar Elizabetes 2. un Edinburgas hercoga 10. maijā paredzēto apmeklējumu nākuši no Spānijas. Pēdējā draudu vēstule, ko saņēmis Dēvis, izsūtīta no Londonas. Līdzīgu vēstuli esot saņēmis arī strādnieku partijas vadītājs Etlijs. Vēstules nekavējoties nodotas Skotlandjardam.

Pagājušo otrdien kādu draudu vēstuli saņēmusi arī Anglijas ministru prezidenta Čerčila kundze. Vēstules saturs netiek izpausts.

MEKKARTIJS VIESOSIES TORONTO

Sav. Valstu senātors Makkartijs 20. aprīlī paredzējis viesoties Toronto un Maple Leaf Garden telpās pastāstīt kanadiešiem par savām komūnistu medīšanas operācijām.

Makkartija viesošanos Kanadā noorganizējusi grupa viņa sekotāju, kas domā, ka bieži pārprastajam senātoram būtu jādod iespēja tikties ar kanadiešiem vaigu vaigā, lai viņš varētu izskaidrot savas rīcības iemeslus.

Spriežot pēc Toronto preses un radio ziņām, tikšanās vaigu vaigā ar kanadiešiem senātoram var izrādīties loti nepatīkama, jo klīst valodas, ka Makkartija viesošanās laikā sapuvuši augļi būšot augstā cenā.

Paredz Japānas un Kanadas tirdzniecības līgumu

Tokio. Kanadas ministru prezidents St. Lorāns ziņo, ka tuvākā laikā paredzēts parakstīt Japānas un Kanadas tirdzniecības līgumu. Runājot kādā japāņu un kanadiešu tuvināšanās sanāksmē. St. Lorāns izteica cerību, ka tirdzniecības līgums palīdzēšot ne vien abu valstu tirdzniecībai, bet būšot arī par iemeslu draudzības veicināšanai. Bet tai pašā laikā Kanadas ministru prezidents atzina par vajadzīgu arī brīdināt japāņus no pāragrām cerībām, sacīdams, ka japāņi nevarot cerēt pārdot Kanadai tik daudz, cik Kanada pašreiz pārdodot Japānai.

ADRESE NEZINĀMA?

Sav. Valstu atomenerģijas komisijas priekšsēdis Sterlings Kole Vašingtonā izteicās, ka Sav. Valstīm ūdeņražbumba tagad esot kaujas gatavībā un Sav. Valstis to varot nogādāt katrā iespējamā vietā zemes virsū. Tā bija pirmā reize, kad Sav. Valstis oficiāli apliecināja „pārvadājamas" ūdeņražbumbas esmi. Kole gan arī uzsvēra, neesot neiespējami, ka arī Padomju Savienība varot būt „pārvadājami" ūdeņražieroči.

Nujorka rūpējas par nacionālajām grupām

Ņujorkas pilsētas vecākais R. Vagners izraudzījis īpašu komisiju attieksmju kārtošanai ar nacionālām grupām Ņujorkā. Par šīs komisijas priekšsēdi ieecits M. Cieplinskis. Līdz šim viņš pārzināja nacionālo grupu nozari demokratu partijā.

VĒLĒŠANU KOMĒDIJA KRIEVIJĀ

Vēlēšanās „piedalījušies" 99.98 proc. vēlētāju

14. martā visā Padomju Savienībā notika kārtēja vēlēšanu komēdija, kad 120 miljoniem padomju pilsoņu bija jāmaršē uz vēlēšanu iecirkņiem un jānodod savas balsis par vienīgo komūnistu listi ar Maļenkovu, Molotovu, Chruščevu un citiem dižvīriem priekšgalā. Vēlēšanu telpas bija atvērtas no pl. 6 rītā līdz pl. 12 naktī, bet, kā tas padomju zemē parasts, līdz pusdienai jau bija nodevuši savas balsis ap 90 proc. vēlētāju.

Padomju laikraksti ievietojuši garus rakstus, slavinot padomju demokratiskās vēlēšanas. Tām pretstatā vēlēšanas ASV iezīmējoties ar iebiedēšanu, terroru un diskrimināciju. Visus kandidātus ASV izvirzot miljonāri. Padomju vēlēšanām neesot nekā kopīga ar tik brūtālu sacensības veidu, kāds stopams ASV, pamāca krievu laikraksti.

Izvestija ziņo no Maskavas, ka valdības kandidāti jaunā Padomju Savienības „parlamenta" vēlēšanās saņēmusi vairāk kā 99% no visām 120 milj. balsīm. Pēc Izvestiju ziņām, vēlēšanās piedalījušies 99,98 proc. balstiesīgo Pad. Savienības pilsoņu. Lieki piebilst, ka valdības kandidāti bija vienīgie kandidāti vēlēšanās.

Radioaktīvas zivis Japānas tirgos

JAUNAS BRIESMAS PATĒRĒTĀJIEM

No Tokio saņemtās ziņas liecina, ka Japānas policija ar vislielāko centību mēģina aizkavēt apmēram 12.000 mārciņu zivju pārdošanu dažādos Japānas tirgos. Izrādās, ka zivis nākušas no kāda japāņu zvejas kutera, kas 1. martā atomizmēģinājumu laikā Bikini tuvumā apbērts radioaktīviem pelniem. Divdesmit trīs zvejnieki dabūjuši galu, kamēr 5 atrodas kādā Tokio slimnīcā, kur ārstu diagnoze: „atomslimība."

Zivis, kas nākušas no minētā kuģa, esot tā piesātinātas ar radioaktīvitāti, ka pēc 8 stundu uzturēšanās 30 jardu attālumā no piesātinātām zivīm cilvēka dzīvība jau esot apdraudēta.

Lieki sacīt, ka Japānas tirgos izcēlusies pānika, japāņu iestādes nekavējoties iesākušas izmeklēšanu, un namamāte, lielā steigā aprok visas pēdējās dienās pirktās zivis. Vēl līdz šim nav izdevies noskaidrot, vai japāņu zvejnieki tikuši brīdināti par gaidāmiem atomeksperimentiem un vai amerikāņi zinājuši, ka japāņu zvejnieki atrodas izmēģinājumiem paredzētos ūdeņos.

Komūnistu uzbrukums atslābis

No Hanojas ziņo, ka Dien Bien Phu rajonā iestājies īslaicīgs kaujas pārtraukums, pēc franču domām, sakarā ar komūnistu pārsteidzoši smagiem zaudējumiem. Tagad komūnisti steigā pieved palīgspēkus, un tuvāko dienu laikā franči sagaida masu uzbrukumu atsākšanu. Līdzšinējās cīņās komūnistiem izdevies ieņemt divus no astoņiem franču aizsardzības joslas bastioniem.

Iestājoties labvēlīgākiem laika apstākļiem, franči var pilnīgi izmantot savu aviāciju, gan palīgspēku un municijas piegādei, gan ienaidnieka bumbošanai un ievainoto nogādāšanai aizmugurē.

Pēc franču militāro lietpratēju domām, nākamais komūnistu uzbrukums būs mazāk sekmīgs, jo aviācijai izdevies nodarīt ienaidniekam ievērojamus zaudējumus.

VAI SPĒKU SAMĒRI IZLĪDZINĀTI?

Par gatavošanos karam diezgan skaidrus norādījumus dod ASV palīdzības apmēri sabiedroto apbruņošanai. Kopš 1949. g., kad sākās materiālu un apbruņojuma sūtīšana uz Eiropu, nosūtīti dažādi materiāli kopvērtībā par 7.700.000.000 dolariem, no tiem gandrīz puse nosūtīta 1953. gadā. Lauvas tiesu, protams, saņēmusi Eiropa — 6.000.000.000 dolaru vērtībā. Bez tam Eiropas valstis pašas no saviem līdzekļiem apbruņošanās vajadzībām izlietojušas 35.000.000.000 dolaru. Tagad pēc ASV lietpratēju domām starpība starp Pad. Savienības un Rietumeiropas militāriem spēkiem ir izlīdzināta. Jāievēro, ka pēdējos divi gados, salīdzinot ar 1951. g., sabiedroto spēki pieauguši trīskārtīgi, un agrāk pieejamo lidlauku skaits pat pieckāršojies. Ievērojot, ka steidzīgi tiek nomainīti veco tipu lidaparāti pret jaunājiem, un nākošos 2 gados paredzēta sevišķi intensīva lidlauku izbūve, jādomā, ka ASV ir tuvu kara jūtīm.

ANTIBOLŠEVISTISKO NĀCIJU BLOKS

rīkō sestdien, 20. martā, plkst. 19.30 lielu koncertu Ītona auditorijā. Koncertā piedalīsies ukraiņu, lietuviešu, kroātu u. c. nāciju mākslinieki. Iespējama arī latviešu piedalīšanās.

Kongresa komisijā runā par ASV spēku samazināšanu Eiropā

ASV Kongresa kara lietu komisija atjaunoja debates jautājumā par amerikāņu bruņoto spēku samazināšanu Eiropā.

Seši Kongresa locekļi, kas apmeklējuši ASV karaspēka bazes Eiropā, ieteica pārbaudīt programmu par amerikāņu bruņoto spēku sadali Eiropas valstīs.

Aizsardzības ministrijai, pēc šo Kongresa locekļu domām, jāizdara pārbaude, īpaši tāpēc, ka dažas Eiropas valstis nevēloties ratificēt kopējās aizsardzības līgumu.

Kā Dalless, tā arī aizsardzības ministrs Vilsons vairākas reizes ir atspēkojuši baumas par ASV spēku samazināšanu Eiropā. Tomēr Francija baidās, ka sakarā ar amerikāņu jauno stratēģiju, ko izziņoja Eizenhauers, šāda samazināšana varētu notikt, ja Francija atteiktos ratificēt līgumu.

Francija prāsa no ASV un Anglijas garantijas, lai Eiropā paliktu pietiekami daudz amerikāņu spēku, kamēr tas būs vajadzīgs. Šāda garantija esot priekšnoteikums līguma ratificēšanai Francijā. Dalless savukārt paziņojis Bido, ka ASV nekādas garantijas šinī jautājumā nevarot dot, iekams līgums nebūšot ratificēts.

Žurku briesmas Filipīnu salās

Manilla. — Divos Mindanao salas apgabalos iestājies absolūts bads sakarā ar milzīgu žurku baru nodarītiem postījumiem, ziņo Filipīnu valdība. Kotabato provincē izpostīts vismaz 80 proc. visas šīgada ražas un visa Filipīnu dienvidu daļas lauksaimniecība līdz ar to ir pilnīgi paralizēta. Līdz šim neredzēti lielie žurku bari jau paspējuši nopostīt 2.400 kvadrātkilometru lielu platību, atstājot vairāk kā 200.000 cilvēku pilnīgai bada nāvei.

Apvienotās Nācijas nekavējoties steidzās palīgā filipīniešiem gan ar pārtikas, gan žurku apkarošanas līdzekļiem. Līdz šim milzīgos žurku barus apturēt tomēr nav izdevies, un to postījumi turpinās neiedomājamā ātrumā.

NO PASAULES GALVASPILSĒTĀM

PEKINGĀ

Komūnistu Ķīnā sākuši pūst jauni vēji. Pēc Rietumu politisko lietpratēju ziņojumiem var spriest, ka Mao Tse Tunga līdzšinējās diktatūras vietā tagad ir triumvirāts:Ču En Lajs, Ču Te un Liu Šao Či; tas tiešo komūnistu Ķīnas pārvaldi pārņēmis savās rokās. Kaut arī teorētiski Mao vēl joprojām ir Ķīnas komūnistu vadonis, praktiski visa vara ir pārgājusi triumvirātā rokās. Kā iemeslu šādām pārmaiņām min Mao slimību, kas viņu fiziski loti novājinājusi.

Interesanti atcerēties, ka arī pēc Staļina nāves Padomju Savienībā visa vara pārgāja triumvirāta rokās. Komūnistu Ķīnas gadījumā gan pēkšņajām pārmaiņām ir jāmeklē cits izskaidrojums, jo Mao, kaut arī slims ar sirdi, vēl uz miršanu netaisās.

Pašreizējais stāvoklis komūnistu Ķīnā ir šāds: Ne vien ķīniešu, bet arī visas pasaules acīs komūnistu Ķīnas pirmais pilsonis vēl joprojām ir Mao Tse Tungs. Triumvirāts, kuŗa rokās atrodas īstā vara, šādu faktu uzņem bez pretošanās un nemaz neuztraucas par to, ka visa slava iet Mao virzienā. Triumvirāta acīs galvenais nav slava, bet gan vara. Un tā viņam ir.

Triumvirātā pārstāvēta armija, valdība un komūnistu partija. ĢenerālisČu Te ir komūnistu Ķīnas armijas virspavēlnieks. Ar viņa gādību lielākā Ķīnas armijas ģenerāļu daļa ir komūnistu partijas biedri. Pats armijas virspavēlnieks Ķīnā ir pazīstams mazāk kāČu Te (nozīmē „Sarkanais tikums") nekā ar palamu „Dūre."Ču En Lajs, ko līdz šim ieskatīja par Ķīnas 2. komūnistu, ir Ķīnas ārpolitikas veidotājs un noteicējs.Ču En Lajs ir 54 gadi vecs, un, ja vien viņš spēs noturēties uz sava līdzšinējā varas kāpšļa, tad viņam Ķīnas komūnistu partijā paredzama liela nākotne. Trešais triumvirāta pārstāvis ir Ķīnas komūnistu partijas sekretārs Liu Šao Či. Mao slimības laikā Liu runā politbiroja vārdā. Ir pat iespējams, ka Liu Šao Či nonāk Ķīnas komūnistu priekšgalā.

Pirms savas saslimšanas Mao Tse Tungs bija komūnistu Ķīnas politikas noteicējs un veidotājs Tagad to dara triumvirāts.

Vēl ir pāragri minēt, ko pārmaiņas Ķīnā nozīmē komūnistu Ķīnas un Padomju Savienības savstarpējās attieksmēs. Pēc pašreizējiem notikumiem spriežot, novērotājiem gandrīz radies iespaids, ka pārmaiņas Ķīnā abu komūnistu lielvalstu savstarpējās attieksmes ietekmēs negātīvi. Un, proti, Padomju Savienība mēģina Staļinu aizmirst, komūnistu Ķīna mēģina Staļinu atcerēties. Padomju Savienība loti pūlas, la Staļina vārds tiktu pieminēts pēc iespējas reti, kamēr komūnistu Ķīna dara visu iespējamo, lai Staļina vārdu pieminētu pēc iespējas bieži. Staļina nāves pirmās gada dienas atcerei visās lielākās komūnistu Ķīnas pilsētās notika strādnieku masu gājieni par godu mirušajam Staļinam. Staļins tika vienlīdzīgi cildināts gan komūnistu Ķīnas presē, gan radiofonā. Pārējām satelitu valstīm Padomju Savienība pavēlēja Staļinu aizmirst! Maļenkovs komūnistu Ķīnas acīs nav nekas, un Ķīnas komūnisti gribētu, lai tas tā paliktu arī turpmāk. Maļenkova vārds tikai pavisam reti parādās ķīniešu laikrakstos. Ķīniešu acīs lielākais krievs un līdz ar to lielākais komūnists ir mirušais Staļins.

TĀ IZSKATĪTOS PASAULE, JA TĀ NONĀKTU UZ MAĻENKOVA PLECIEM.

Ed. Keiša šaržs.

Ķīna ir Āzija. Kā Āzija Ķīna aizsargā Padomju Savienību austrumos. Pēc komūnistu Ķīnas ieskatiem, komūnistu politikai Āzijā būtu jāveidojas Pekingā un nevis Maskavā.

KAIRO

Indijas ministru prezidenta Nēru plāns par to neitrālo valstu aliansi, kas negribētu iejaukties aukstajā karā, ir izjucis.

Nesen kāda ēģiptiešu preses misija ieradās Indijā un lika priekšā nodibināt Delhi — Kairo apvienību, kā pamatu jaunam Afrāzijas neitrālo blokam. Ēģipte, kuŗai ir nepārtrauktas nesaskaņas ar Angliju Suecas kanāļa joslas jautājumā, uzsvēra, ka viņa ir vadošā arabu valsts pasaulē. Indija, kas jau tagad labi sen ir sanīdusies ar Sav. Valstīm, uzsver, ka viņa ir vadošā valsts Āzijas dienvidos. Bet alianse šo valstu starpā nav iespējama vismaz uz „vadīšanas" principa pamata, jo Indija var tikpat maz būt Dienvidāzijas valstu vadītāja, kā Ēģipte arabu valstīm. Tā, piemēram, Pakistana, kas tāpat kā Ēģipte ir moslemiešu valsts un Indijas kaimiņš, uz pēdējās plāniem kopā ar Ēģipti skatās ar lielu neuzticību. Pakistana atzīst Indijas un Ēģiptes plānus par nereālu sapņošanu. Pakistana ir nereālistiski noskaņota, un tādēļ viņa vēršas uz Sav. Valstīm. Viņa vēlas iegūt no Sav. Valstīm militāru un saimniecisku palīdzību. Vidējo Austrumu un Dienvidāzijas aizstāvēšanai pret varbūtēju komūnistu agresiju Pakistana neskatās vis uz Ēģipti vai Indiju, bet gan uz Turciju, Persiju, Iraku un Sīriju. Arabu valstis tādēļ paļaujas un seko Pakistanas politikai un nevis Ēģiptei.

Arī Indijai iedomātā neitrālo valstu alianse līdz šim ir sagādājusi tikai nepatikšanas, piemēram, Burmā. Burma ir Indijas kaimiņiene Āzijas dienvidaustrumos. Burma ir neitrāla, un Indija solās Burmas neitrālitāti aizstāvēt arī turpmāk. Bet burmieši, cīnīdamies ar komūnistiem, kas mēģina iefiltrēties viņu territorijā, sāk kļūt neticīgi. Kā gan Indija var viņus aizstāvēt, nelaužot savu neitrālitāti. Un pēc Burmas ieskatiem, lai nāk kas nākdams, Indija savu neitrālitāti nelauzīs. Līdz ar to mazās pasaules valstiņas uz neitrālitāti sākušas skatīties pavisam neuzticīgām acīm, jo neitrālitāte ir bezgalīgi nereālistiska.

Būdama par daudz pašpārliecināta, Ēģipte atsakās mācīties no pārējo kļūdām un pašreiz dara visu iespējamo, lai parakstītu pēc iespējas daudz dažāda veida tirdzniecības līgumu ar Padomju Savienību. Līdz šim panākumi bijuši samērā bēdīgi, jo parakstīti tikai daži kokvilnas līgumi un nekas vairāk.

Lēni, bet noteikti, neitrālie mācās atšķirt starpību starp Rietumiem un Austrumiem, kā arī saprast, ka Rietumu palīdzība ir daudz vērtīgāka nekā Austrumu solījumi.

KARAKASA

Dallesa brīdinājumu par komūnisma briesmām Dienvidamerikā nedrīkst novērtēt par zemu. Revolūcijas pieņemšana pret internacionālo komūnismu nebija domāta vienīgi pret kreisā spārna valdību Gvatemalā, bet gan pret iespējamām komūnisma ieviešanās briesmām visā Dienvidamerikā. Līdz šim Dienvidamerika komūnistus ieskatīja par palaidņu puiku baru, kas sestdienas vakarā iet uz ciemu iztrakoties. Bet, kā liekas, tad Karakasas konferences laikā Dalless Dienvidamerikai būs iedzinis pietiekamas bailes, un nākotnē komūnistiem dzīve tur būs krietni rūgtāka.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PĀRMETUMI LATVIJAI

A. SEDASDĒLS

Izdzītības laikam ieilgstot un neredzot brīvības spožuma kaut blāvu svidumu, mūsu sirds it kā sadugusi sevī, pieaug nervozitāte, un cerības mainās ar bezcerību. No dvēseles dziļumiem laužas nopūtas, asi izskan pelnīta un loģiska kritika par chaotisko stāvokli valšķu un tautu savstarpējās attieksmēs. Šādai uztverei un noskaņojumam ir dibināts pamatojums, un mēs vēl nezinām, kad šis chaoss, mīkstčaulība un bailes pārveidosies konsekventā ricībā, noteiktībā un drosmē dot ko labāku pasaules tautām.

Apzinīgi vai neapzinīgi, bet šai sūrkstoņai, kas mūs tik nežēlīgi kremt, ne viens vien sāk pievienot klāt vēl savas atsevišķās sāpes. Dzīvojot lielvalstīs, redzot to plašumu un sakarā ar to labākas un lielākas dzīves un darba iespējas, ir pasākta kāda nosodāma pārmetuma izteikšana mūsu mazajai dzimtenei Latvijai.

Nav zināms, vai tas tiek darīts tādēļ, ka šie laudis paši jau tagad atmetuši nodomu kādreiz pārrasties mājās un sākt dzīvi uz drupām jeb vai viņus saskurbinājuši kādi citi, pašreiz viņiem labvēlīgi materiālie apstākļi svešajā zemē, kur dažam palaimējies gluži pieņemami iekārtoties.

Lasu un brīnos — trīs akadēmiķu vēstules, kuŗas liecina, ka šie trīs Latvijas ieskolotie vai izskolotie un, varbūt, arī ar valsts atbalstu subsidētie, katrs par sevī raksta pārmetumu Latvijai. Ir skumji tos darīt zināmus citiem. Bet tas jādara, lai, varbūt, apklusinātu nepārdomātās apsūdzības nākotnē.

Pirmais uzsauc: „Es Latvijā nekad tādu izpeļņu nesasniegtu, kāda man ir šeit! Mums tur nebija izdevības avansēties — maza zemīte, šauri izvērsta rūpniecība. Arī citādi kaut kas nebija kārtībā (?!).“

Taisnības te tikai par tik, ka bijām maza valsts un maza mūsu zeme. Bet, uzsākot studijas Latvijas universitātē, ar šo ierobežotību arī vajadzēja rēķināties, nevis šķendēties tagad, tūkstošiem jūdžu prom no tās pašas mazās bezrocības zemītes, kas tomēr spēja padarīt lielus un gudrus savus censoņus.

Otrs tīri izmisīgi raksta: „Kas tā par kārtību bija Latvijas universitātē, kad tik maz universitāti beigušo varēja doktorēties!“ Jā gan, tā tas bija. Un tikai tādēļ, ka bija arī stingrāka izlase, mazākas darba iespējas zinātniskā laukā un — arī nesalīdzināmi augstāka un pilnīgāka zinātniskā mērauklā. Te nav domāts apšaubīt trimdas laikā, sevišķi Vācijā, doktorējušos zinātņu kravu. Bet gan noteikti uzsveŗams, ka Vācijas augstskolu prasības pret doktorandu un mūsu universitātes zinātniskā mērauklā bija starpība. Vai tādēļ Latvijai jāsaņem pārmetumi, ja viņas prasības ir bijušas augstākas?

Trešais izsaucās ne mazāk skaļi: vēl studenta gradā būdams, šai svešajā zemē ticis inženiera amatā pie kādas lielas būves un sūrkstas, ka Latvijas apstākļos tas nekad nebūtu iespējams! Bet tādēļ nav jāpacej balss oktāvā un jāsūrkstas par savu tēviju! Viņa taču jāmīl joprojām un jāgodā, kāda tā arī būtu bijusi viņos brīvības laikos!

Izraisās jautājums: vai šāda sūrkstēšanās un ņurnums nevietā pozitīvi ietekmē pārējos un tos, kas jau sen klusībā sevī lolo atgriešanās prieku?

Lai atkrīt, kam atkrist tīk. Bet tad lai to dara bez pārmetumiem Latvijai, kas tomēr ar savu mazumu mums tik bezgala daudz devusi, ka mēs nemaz nedrīkstam likt kādu citu zemi tās vietā.

Ja trimdā izdzītais latviešu zemes arājs, kaut skaidri zinādams, ka viņa sēta un lauki ir pilnīgi pārvērsti, tomēr nesatricināmi lolo cerības atgriezties, tad viņa stiprajai ticībai vajadzētu sekot arī tam latvju jauneklim un jaunavai, kuŗiem, varbūt, šādas kopjamas zemes savā laikā nebija, bet kuŗiem gara gaismas apvāršņus pašķīra un paplašināja tā pati mazā mīļā tēvzeme

DV KANADĀ GAIDA PULKVEŽA V. JANUMA ATBILDI

DV Kanadas valde uz kārtējo darba sēdi bija sanākusi svētdien, 14. martā rītā, lai pirms DV Toronto nodaļas pilnsapulces apspriestu jautājumus, kas saistās ar pulkv. V. Januma gaidāmo viesošanos Kanadā, ienākušajiem rakstiem, jaunizstrādātām instrukcijām un citiem tekošā darba jautājumiem.

Pirmajā darba kārtības punktā valde iepazinās ar A. Amerika izstrādāto DV KV iekšējās darbības instrukciju, kas aptvēra 4 stencilētas lappuses, paredzot šīki izstrādātus noteikumus ne tikai Kanadas valdes, bet arī nodaļu valžu un pilnsapulču darbībai. Pēc debatēm valdes locekļi atzina, ka šī instrukcija daudzās vietās grozītu DV KV statūtus, ir pārāk sīka un kancelejiska, tādēļ nepieņemama trimdas apstākļos. Pēc L. Līduma ierosinājuma, nolēma izvilkt no šī instrukcijas uz Kanadas valdes darbību attiecināmo daļu, bet pārējos punktus nodot delegātu pilnsapulces izlemšanai.

Tā kā ar 1953. gada janvāra delegātu pilnsapulces lēmumu paredzēta redakcijas kollēģija pie laikraksta Latvija Amerikā, kas izšķirtu, kādi raksti būtu ievietojami laikrakstā par DV org. dzīvi, ja šais rakstos skarti kādi strīdīgi jautājumi, tad valde caurskatīja I. Vīksnas un P. Balozs izstrādāto instrukciju šīs kollēģijas darbībai. Vairākus labojumus un grozījumus instrukcijā ar rakstu bija iesniedzis O. Kļavenieks, tos aizstāvēt uzticēdams A. Amerikam. Pēdējais bija gan izstrādājis gluži jaunu instrukciju arī šai jautājumā, bet, tā kā darba kārtībā bija paredzēta pirmās caurskatīšana, valdes locekļi pārrunāja to paragrafu kārtībā un pieņēma ar nedaudz grozījumiem, par redakcijas kollēģijas locekļiem izraugot P. Balodi, A. Sprūdžu un L. Līdumu.

Noklausoties instrukciju aprūpes darbu veikšanai un koordinēšanai Kanadā, sadarbojoties ar citām organizācijām, pēc debatēm valde nolēma, ka šīs instrukcijas projekts ir aizstāvams pie citām org., aprūpes darbu kārtojot. (Ingaida līdz š. g. 1. nov., DV KV nolemj papildināt priekšā stāvošās delegātu pilnsapulces dienas kārtību ar jautājumu par DV CV locekļa Kanadā vēlēšanām.

Tāpat no DV CV prezidija saņemts raksts par draudzības līguma slēgšanu ar Igauņu brīvības cīnītāju apvienību Voitleja. Arī šis jautājums netika šajā valdes sēdē izlemts:

Apstiprina DV Norandas nodaļas jauno valdes sastāvu, kuŗas valdes priekšsēdis ir A. Špore.

Pieskaroties pulkv. Januma Kanadas apciemojumam, valdes prādis paskaidro, ka pulkv. nosūtīts viesošanās plāna projekts un lūgta pulkv. piekrišana. Līdz šim vēl atbildes nav.

DV īpašumu pārreģistrēšanas jautājumā valde nolemj laikraksta LA apgādu pārrakstīt uz org. vārda.

No Halifaksas saņemts paziņojums, ka tur organizē jaunu DV nodaļu. Ievēlēta pagaidu valde ar pulkv. A. Silgaili kā pag. valdes pr-di. DV KV šo organizēšanos atbalsta. Tā kā pēc Kanadas valdības apstiprinātiem statūtiem nodaļā vajadzīgi vismaz 15 biedri, DV KV nolemj darīt zināmu to pulkv. A. Silgailim. Līdz ko vajadzīgais biedru skaits būs iestājies, nodaļas apstiprināšanai nebūs šķēršļu.

Attiecībā uz jautājumu par otras DV nodaļas dibināšanu Toronto, valde principā atzīst, ka vienā apdzivotā vietā pēc otras DV nodaļas vajadzība ir liēka. DV lēmums tiks paziņots I. Batrakam, kuŗš kā otras DV Toronto nodaļas pag. valdes pr-dis bija lūdzis šo nodaļu apstiprināt. (Šo lietu tomēr novirza vēl uz delegātu pilnsapulci).

Ž. Čaks Edmontonā (9643 — 106 A Ave, Edmonton, Alta) ziņo, ka Edmontonā viņš un citi bij. Daugavas Vanagi vēlas org. tur DV nodaļu. Tā ka Albertā jau viena DV nodaļa darbojas, kuŗas pr-dis ir B. Bergs, DV KV, nepazīstot apstākļus uz vietas, nolemj sazināties ar jau pastāvošo DV nodaļu un Ž. Čaku šī jautājuma pētīšanai. Pēc ievāktās informācijas KV lems par turpmāko.

Sakarā ar DV KV biedrziņa O. Kļavenieka rakstu, ka dažas nodaļas ar lielu kavēšanos kārto ziņojumus par biedru kustību, valde nolemj lūgt nodaļu valdes šos trūkumus novērst.

DV Norandas nodaļas valde piesūtījusi ar rakstu pateicību DV KV kasierim A. Putniņam par priekšzīmīgu darbu.

No DV CV prezidija Vācijā saņemts raksts, kuŗā lūdz līdz 1. apr. izraudzīt kandidātus DV prnieka amatam, un kandidātu vārdus paziņot līdz 1 maijam.

Šo jautājumu valde nepaspēja izkārtot un tas nāks nākošās valdes darba kārtībā.

Attiecībā uz DV CV locekļu izraudzīšanu, kādi zemēm jāizrauga līdz š. g. 1. nov., DV KV nolemj papildināt priekšā stāvošās delegātu pilnsapulces dienas kārtību ar jautājumu par DV CV locekļa Kanadā vēlēšanām.

Tāpat no DV CV prezidija saņemts raksts par draudzības līguma slēgšanu ar Igauņu brīvības cīnītāju apvienību Voitleja. Arī šis jautājums netika šajā valdes sēdē izlemts:

Apstiprina DV Norandas nodaļas jauno valdes sastāvu, kuŗas valdes priekšsēdis ir A. Špore.

IZSAKU SIRSNĪGU PATEICĪBU

visiem draugiem un pazīstamiem par piedalīšanos mana vīra Arnolda Graudiņa izvadīšanā, kā ar par skaistajām ziedu veltēm.

ANNA GRAUDIŅA

LNT ATBALSTS TAUTAS AUGSTSKOLAI

1) Latviešu nacionālais teātris Toronto M. Bērziņas režijā uzvedīs L. Vītoliņas lugu „uz Ameriku“.

Pirmizrāde, TLT augstskolai par labu, notiks sestdien, 24. aprīlī.

2, Sestdienas Latviešu ģimnazija Toronto rīko audzēkņu vakaru piektdien, 14. maijā. Skolēni uzvedīs A. Brigaderes lugas Lolitas Brīnumputns I cēlienu.

Rotaļas un tautiskās dejas,

Uzposis DV namu Toronto

PIEŅEMTS JAUNAIS BUDŽETS $5.650 APMĒRĀ

Svētdien, 14. martā, uz ārkārtēju biedru pilnsapulci, lai ievēlētu delegātus pulkv. V. Januma sagaidīšanai, bija sapulcējušies 48 DV Toronto nodaļas biedri. Sapulci atklāja nodaļas pr-ks J. Fogels, vadīja E. Krūka. Pēdējā veiklā un iecietīgā vadībā pilnsapulce ātri tika galā ar daudzajiem darba kārtības punktiem, bet sapulce ieilga revīzijas komisijas ziņojuma dēļ. Šī ziņojuma izstrādāšana bija prasījusi lielas pūles, jo iepriekšējā velde, kuŗai pilnsapulce bija izteikusi neuzticību, nebija nodevusi jaunajai valdei un revīzijas kom. neskatoties uz rakstveida un mutvārdu pieprasījumiem, visus attaisnojošos dokumentus un izstāvošās naudas summas. Tāpēc arī revīzijas komisijas darbs bijis ļoti sarežģīts un aizņēmis daudz laika. Pilnsapulcei atzīstot, ka iepriekšējās valdes rīcība ar naudu un dokumentiem nav bijusi korrekta, nolēma pieņemt ziņāšanai revīzijas komisijas ziņojumu un iecelt speciālu izmeklēšanas komisiju par iepriekšējās valdes darbību. Pēdējo pilnsapulce sastādīja no pašreizējās revīzijas komisijas (A. Civzelis, Kvēps, J. Lāma), to papildinot ar vēl 2 vēlētiem locekļiem no pilnsapulces dalībniekiem: V. Muktu un A. Krasovski (kandidātos Priedītis, Treijs).

Nama komisija ziņoja par izdarītiem remontiem, nama rentēšanos un paredzētiem darbiem sakarā ar nama uzpošanu. A. Kvēps aicināja biedrus ziedot nama uzpošanai pāris dienas darba vai arī $5.00, ko pilnsapulce vienbalsīgi akceptēja. Kasieris P. Ratenieks ziņoja par kases stāvokli, un izdarītiem maksājumiem, prka vietnieks P. Broks — par notikušajiem un paredzētajiem sarīkojumiem, norādot, ka valde censas izmantot katru iespēju, lai šādā ceļā gūtu vēlamos līdzekļus aprūpei.

Biedrzinis ziņoja par biedru kustību pagājušā gadā un š. g. sākumā. Biedru skaits neļaudz sarucis, sakarā ar daža bij. valdes locekļu, rev. kom. un to draugu izstāšanos, bet robs gandrīz pilnīgi aizpildījies ar jaunuzņemtiem biedriem. Pašreizējais biedru skaits ir 337.

Tā kā CV pārstāvis K. Purmals apvainojoši izteicies par tagadējās valdes locekli A. Gravu valdei adresētā rakstā, Grava atteicās no amata valdē līdz lietas caurskatei. Pilnsapulce tomēr nosodīja K. Purmala rīcību un lūdza Gravu palikt amatā, kā arī ieteica pēdējam šai lietā griezties pie Goda tiesas.

Līdzīgi apvainoji par Kanadas un Toronto nodaļas valdēm savā Centrālai valdei adresētā rakstā ziņojot par izstāšanos no nodaļas, izteicies arī bij. nodaļas pr-dis B. Rubess, bet ievērojot, ka apvainojoša satura rakstus Rubess jau izplatījis iepriekš, pr-ks J. Fogels konstatē, ka tie ne vinu un laikam arī nevienu citu vairs aizkart nevar un, tā kā Rubess no nodaļas jau izskaitīts, lietai pieškiŗams tikai informātīvs raksturs.

Pilnsapulce vienbalsīgi pieņēma valdes budžeta projektu 1954. g., kuŗš sabalansēts uz $5.650.

Noklausījusies revīzijas komisijas ziņojumu par pašreizējās valdes darbību, pilnsapulce nolēma vienbalsīgi izteikt valdei, kā arī revīzijas un nama komisijai pateicību par veikto darbu.

Sakarā ar paredzēto pulkv. V. Januma viesošanos Toronto ievēl nākamai delegātu pilnsapulcei 4 delegātus: I. Vīksnu (28), J. Fogeli (27), Ratnieku (24), un Gravu (24) — kandidātos Treijs (11) un Kvēps (11).

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI TIKUMISKIE VIRI IZMIRUŠI?

Ar lielu interesi izlasīju smalkjūtīgās Karolas Dāles lietpratīko kritiku par K. Raudives romānu Dieva zīmogs, bet nevaru saprast kādēļ viņa galveno varoni Dr. Antonu Ramzu uzskata par nedzīvu, konstruētu tēlu.

Cieņījamā dzejniece argumentē: „Dr. Ramza mīļ Noru, viņš ir psicholoģiskas pieredzes bagāts un nosvērts ārsts,“ bet atsakās būt Noras mīļākais, jo viņam ir jauna sieva, kas gaida bērnu un kas viņam uzticējusies ar visu savu tīro, vientiesīgo sirdi. Šķiet tieši šī ārsta pašsavaldīšanās, viņa askēze, dara viņu simpatisku, padziļina viņa raksturu un liek mums ticēt, ka viņš tiešām ir augstas morāles cilvēks, kā autors to tēlojis: „Viņš nebija noenkurojies Dieva apzinā, bet asi izšķīra sarežģītu jautājumu tikko jaušamās niansēs, pašdisciplīna bija viņa brīvības sargātāja. Viņš dzīvoja saskaņā ar iekšējiem likumiem.“ Vairākkārt ir teikts, ka viņa galvenā īpatnība ir pašdisciplīna un tādēļ viņš arī uz Noras kvēlo mīlas izvirdumu atbild, ka ir lietas, kas uz visiem laikiem jāaprok savā sirdī.

Divainā kārtā Karola Dāle, kas citādi ļoti atzinīgi izteikusies par šo romānu, Ramzas atturību uzskata par tik nedabisku, ka to nosauc par „kiparu rakstnieka rokās“, par „Deus ex machina“.

Vai tiešām cienījamā lirike nevar iedomāties vīrieti, kas aiz pienākuma apziņas paliek uzticīgs savai sievai un nepieskaŗas daiļajai un interesantajai rakstniecei, jo mīlestība viņam nav rotaļa un bauda, bet kaut kas dziļi liktenīgs? Vai tiešām mūsu morāle tik irdena, ka vīrietis, kas nav Antiņš un tomēr atsakās, nav iedomājams?

Nav jāaizmirst, ka Dr. Ramza visā romānā tēlots kā stiprs, nelokāmas gribas cilvēks. Viņš ir taisna ceļa gājējs un kā savās studijās, tā arī jūtās nepazīst kompromisu. Manuprāt, Dr. Antons Ramza ir viens no gaišākiem, simpatiskākiem tēliem mūsu jaunlaika literātūrā, kuŗā autors sakoncentrējis pozitīvākās latviešu īpatnības: stipru gribu un sirdsskaidrību. Un kas zīmējas uz viņa dzīvīgumu, tad man šķiet, ka tā gaišo seju esmu redzējusi pavīdam gan Liepājas slimnīcā, gan uz kuģa, gan nometnes purvā.

H. R., Baltimorā, ASV.

IRONIJA NEVIETĀ

Ironija vietā ir veselīga, bet Pičs Pamatskolnieks Bostonā veldzi ironizē un uztraucas par trimdas latviešu jaunatnes it kā radīto apvērsumu drāmā. Nedomāju, ka ar šāda nosaukuma lietāšanu sacensības izsludinātāji būtu gribējuši satriekt „pīšļos, putekļos gadsimtiem noputējušās mērauklas.“ Šķiet, lieta grozās tikai ap ne visai laimīgi izvēlētu terminu tam pašam vecajam vienčēlienam, neko vairāk.

Dzintars Freimanis,
Dablinā, Nuhempšīrā

TEĀTRA BALLE

12. martā DV teātrim Kanadā bija gadskārtēja balle ar nosaukumu „Teātris uz dejas grīdas“, kur ansambļa dalībnieki demonstrēja jaunās un vecās dejas. P. Kārkliņa pavasarīgi dekorētās telpas ar romantisko apgaismojumu, kā arī visādā ziņā eiropējiskais gaumu orķestris balles vieniem lika justies kā mājās. Teātŗa balles vakara programmu ar valsi atklāja Toronto teātŗa studijas vadītāja un režisore Alma Mača ar DV KV Kultūras daļas vad. Elmāru Krūku. Valsim sekoja „Samba“ — T. Kronberga un Sulemas izpildījumā. Lēno, vai visiem pazīstamo „angļu valsi“ ar īstu dejotprasmi nodejoja H. Kliģeris pārī ar S. Vanagu.

Vislielāko publikas atsaucību guva polkā dejotāji — I. Purva un K. Namiķis, kuŗi ne tikai ar savu deju, bet arī ar apģērbu atšķīrās no iepriekšējiem dejotājiem. Nomainot lēnā valša dejotājus — kungu frakā un dāmu vakartērpā, zemnieciski ģērbtais pāris — pastalās un vadmalā, ienesa vispārēju jautrību, ko vēl pavairoja viņu komiski nodejotā polka (bija jāatkārto divas reizes). Lauku vienkāršībai sekoja kādreiz Rīgā tik populārie „vienaldzīgie“.

„Vienaldzīgos“ lieliski notēloja gan mīmiskajā spēlē, gan „Bugi - vugi“ dejā R. Dubrovskis un S. Dombrovska, saņemot publikas nedalītu piekrišanu.

Vijīgo tango skaisti nodejoja D. Ikers un B. Sulema, rādot savu Švānebacha skolā iegūto deju māku. Tam sekoja vēl viens „lēcamais dancis“, ungāru deja „Vengerka“, divu pāru izpildījumā (V. Lāma — D. Ikers; T. Krūka Č T. Kronbergs). Programmu noslēdza jau daļēji aizmirstais „lambetvoks“, tā kā pat „speciālistiem“ reizēm negāja gluži taktī. T. Krūkas sacerētos attiecīgām dejām piemērotos pantus lasīja A. Mēmenis. DV Teātŗa aktieŗi bija darījuši daudz, lai balles apmeklētāji nejustos vilušies. Lielākais smagums, kā tas jau parasti mēdz būt, bija jāizmēs teātŗa administrātoram, kas šoreiz gūlās uz Valijas Lāmas sieviškīgajiem pleciem. Viņa to arī godam izturēja, nenogurdama staigājot no vienas vietas otrā gan rūpējoties par viesu labklājību, gan pārraugot padotos.

DAUGAVAS VANAGI

NIAGĀRĀ

DV Niagaras noda.as pilnsapulce notika 14. martā. Valdes ziņojumu sniedza pr-js K. Sisenis. Notikušas 2 pilnsapulces, 2 biedru vakari, 16 valdes sēdes, 5 publiski sarīkojumi. Nākuši klāt 11 jauni biedri, t. i. ap 50 proc. no iepr. biedru skaita. Biedru skaits tagad ir 32. Biedru maksas kārtotas 100 proc. Ziemassvētku ziedojumu vākšanas akcijā savākti $69.20. Skaidrs atlikums kasē ir $303.98. Pie nodaļas nodibinātā Drāmatiskā kopa, kas J. Vīķeļa vadībā iestudē Blaumaņa „Zaglus“, ko 24. aprīlī izrādīs Niagārā. Attieksmes ar pārējām organizācijām labas.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza pr-js R. Kalniņš. Nauda saskan ar attaisnojošiem dokumentiem. Atrastas sīkas kļūdas grāmatvedībā. Revīzijas komisija atzīst valdes darbību par ļoti sekmīgu un lūdz pilnsapulci ziņojumu pieņemt. Pēc īsām debatēm pilnsapulce abus ziņojumus apstiprina.

Tālāk pieņem budžeta projektu līdz 1. janv. 1955. g. $540.00 apmērā. Jaunajā nodaļas valdē ievēl un tā konstruējas šā:

pr-js K. Sisenis, pr-ja vietn. J. Aveniņš, sekretārs J. Celms, kasieris A. Bukults, biedrzinis Edm. Ozols. Revīzijas komisijā ievēl R. Grigoru, A. Tīrumu un A. Rozīti.

Par delegātu DV Kanadas pilnsapulcei ievēl K. Siseni.

Pilnsapulce nolemj Lieldienu ziedojumu vākšanu nenoturēt, bet ziedo tam no nodaļas līdzekļiem $53.98: kara invalidiem $20.00 un trūkumcietējiem Vācijā $33.98.

Pilnsapulci labi vadīja R. Grigors.

E. O.

IZMAKSĀTI PABALSTI

Norēķins par saņemtā ziedojuma sadali caur DV Rietumvācijas valdi.

Gudlevskis Aloizs, Vaihingen/Enz. Staatl. Wohnheim, Bar. II-6, DM 50.00, Tbc slims. Pabalsts sakarā ar ģimenes pieaugumu.

Šūles Valdis, Luebeck, Marli Str. 101, DM 80.00. Invalids, tas pats.

Matvejevs Dainis, turpat, DM 50.00. Invalids, vienreizējs pabalsts.

Raups Arturs, turpat, DM 50.00. Invalids, tbc slims, pabalsts sakarā ar ģimenes dzīves nodib.

Selickis Konstantins, turpat, DM 50.00. Invalids, drēbju iegādei.

Līdums Artūrs, Luebeck, Vorwerkstr. 101 (24a), DM 80.00. Tbc slims, uzvalka iegādei.

Ustinovs Vladimirs, Luebeck - Dummersdorf, Hudestr. 30, DM 100.00. Sakarā ar ģimenes pieaugumu gultiņas un drēbju iegādei.

Bajārs Arvīds, Luebeck, Vorwerkstr. 103, DM 50.00. Tbc slims, drēbju un apavu iegādei.

Kārkliņa Marija, Lager Ohmstede, Oldenburg, i. O. DM 50.00. Tbc slima, vienreizējs pabalsts.

Alksnis Kārlis, turpat, DM 50.00. Slims, drēbju iegādei.

E. Besenkovičs, Hannover - Hainholz, Lager Schulenburg, DM 20.00. Vienreizējs pabalsts.

Bergholcs Matīss, Daimlerstr. 44, Hamburg - Altona 2, DM 50.00. Tbc slims, 2 bērni un sieva.

Laikrakstam „Latvija“ Vācijā, DM 119.00. Par 34 laikraksta eks. abonementu slimnīcās esošo tautiešu vajadzībām.

Tipsis Arvids, Augustdorfā, DM 35.00. Tbc slims, vienreizējs pab.

(Nobeigums sekos).

PIKONTO

Piektdien, 12. martā, notika LNAK paplašināta valdes sēde, ko vadīja valdes pr-dis A. Svenne. Sēdē piedalījās A. Liepiņš, V. Upeslācis, J. Kalns, J. Grīslis, Dr. H. Tichovskis, R. Roze, V. Pētersons, P. Zaretoks un I. Andrejsons.

Sēdē pārrunāja plānoto ASV un Kanadas latviešu tikšanos pie Niagāras. Draudzības dienas ricības komitejā par pr-di izraudzīts P. Treijers. No LNAK sakarnieks būs I. Andrejsons. Draudzības dienas notiks 17. un 18. jūlijā, tās ievadīs svētbrīdis, kam sekos referāti, koncerts ar vīru kora Viestura piedalīšanos, balle un izbraukumi apkārtnē. Ja ALA'a piekritīs, tad tanī pašā laikā notiks ALA's un LNAK valžu kopēja sēde. Pieņēma H. Tichovska ierosinājumu — sanāksmes laikā rīkot skolotāju konferenci.

Plašāki pārrunāja jautājumu par LNAK dalībnieku kartēm, pieņēma biedrziņa J. Grīšja ieteikto dalībnieku karšu formu.

Apspriežot LNAK biļetena „Ziņas“ izdošanas turpmākās iespējas, noskaidrojās, ka „Ziņu“ līdzšinējo trīs nummuru izdošana izmaksājusi $98.00 tikai tāpēc, ka pārējo summu — $157.00 ziedotājusas 7 personas un Ziņas par brīvu salicis redaktors V. Upeslācis. Tādā veidā LNAK „Ziņas“ nav izmaksājušas vairāk kā apkārtraksti. LNAK valde neatrod par iespējamu šim nolūkam izdot vairāk līdzekļus kā līdz šim. Šogad „Ziņas“ paredzēts izdot 2 reizes: pirmoreiz tās iznāks visā drīzumā un tās saņems visi LNAK biedri, kas samaksājuši dalībnieku maksas, bet otrreiz biletenu piesūtīs visiem latviešiem.

Lielas raizes LNAK arvien bijušas ar techniskā darba darītāju sameklēšanu, bet bez tiem LNAK darbs nav iespējams. Nolemj revidēt darbinieku sarakstu un uzdod nozarēm padomāt par nepieciešamo darbinieku atrašanu.

Sakarā ar Latviešu informācijas centra Kanadā līdzšinējā priekšsēža A. Franča aizbraukšanu no Toronto, Informācijas centra darbība ir apsīkusi. Lai šo darbu atkal iedzīvinātu, sēdes dalībnieki lūdza A. Svenni sazināties ar Informācijas centru.

Sēdes nobeigumā pārrunāja jautājumu par LNAK paplašinātas valdes sēdes noturēšanu Montreālā; šinī sakarā nolēma sazināties ar Montreālu.

Vīru dubultkvartets Kalvis piektdien, 2. aprīlī, Parkdale Collegiate zālē, James ielā rīko gadskārtējo koncertu. Programmā latviešu komponistu dziesmas, sākot ar Baumaņu Kārli un beidzot ar Jāni Norvili. Kalvīm paredzēti arī koncerti Hamiltonā, Londonā un Montreālā. Pēdējā laikā, kopš Mariss Vētra atvēris Toronto savu studiju, Kalvis nopietnu vērību veltījis vokālām studijām.

Svētdien, 14. martā, Toronto

KANADĀ

ST. KATERĪNE

Kārļa un Lidijas Dumpiņu meitiņai, kas kristīta 21. februārī, dots vārds Laimrota Randa, bet ne Laimdota, kā tas bija ziņots laikrakstā LA aprīļa numurā.

Nesen notikušajā vietējo latviešu organizāciju un kopu sanāksmē latviešu pārstāvis L. Līdums sniedza pārskatu un norēķinus par baltiešu kopīgo sarīkojumu. Vakars bijis necerēti atsaucīgi apmeklēts un devis katrai tautībai $82.76 tīru atlikumu. Minēto summu sanāksmes dalībnieki nolēma atstāt pārstāvja ricībā ev. turpmākiem kopīgiem sarīkojumiem.

Tālāk pārrunāja un nospraudā sarīkojumu kalendāru atlikušajam 1954. gadam, vadoties no lietiškības principa, ka mēnesī nebūtu vēlams vairāk kā viens plašāks sarīkojums. Sanāksmi vadīja L. Līdums, protokolēja A. Vīksna.

6. martā notika šeit dzīvojošo igauņu valsts dibināšanas atcere. Plašās un krāšņi dekorētās telpas bija aizņemtas līdz pēdējai vietai, kur apmeklētāju vidū bija neparasti vērot samērā daudz kanadiešu. Svinīgo sanāksmi atklāja komitejas pr-dis Dr. Tammimegi ar pārdomātu uzrunu. Sekoja apsveikumi no lietuviešu, latviešu un ukraiņu pārstāvjiem. Latviešu sveicienus nodeva L. Līdums. Sekojošā koncertā reprezentējās soliste ar dziesmām un dzirdējām klavieru solo sniegumus.

Svētdien, 21. martā, plkst. 3 p. p., vietējā ev. - lut. Kristus baznīcā Jenkin un Genevas ielu stūrī, notiks svinīgs dievkalpojums, veltīts plkv. O. Kalpaka nāves dienas un latviešu leģiona dienas atcerei. Dievkalpojumu vadīs māc. V. Šēfers, bet to kuplinās soliste E. Karlsone - Kukaine. Pēc tam baznīcas apakšējā zālē notiks min. solistes latviešu tautas dziesmu koncerts. Klavieru pavadījumu veiks brīvm. Rita Šēfere.

Fonthill draugu baznīcas dāmu kluba rīkotā vakarā kanadiešu sabiedrībai Rasma B. stāstīja par Latvijas patstāvības gadiem, latviešu etnografiju, tautas tērpiem, sekojošo komūnistu okupāciju un vācu okupāciju, noslēgumā pastāstot par noklūšanu trimdā un vēlāk Kanadā. Jāvēlās, lai šāda veida iespējas izmantotu latvieši, vadot trimdas gadus. Notikums bija pienācīgi izcelts vietējā St. Katerīnes laikrakstā „The Standard“.

Savam gadskārtējam sarīkojumam, 1. maija ballei, jau laikus gatavojas Latviešu dāmu klubs. Sarīkojumam, starp citu, tiek sagatavota A. Brigaderes luga „Čaukstenes“ un citi pārsteigumi.

13. martā vietējā DV nodaļa bija rīkojusi plkv. O. Kalpaka piemiņas vakaru, kuŗu ievadīja DV nodaļas pr-dis P. Vītols ar īsu uzrunu. Sekoja kalpakieša J. Dreimaņa referāts par plkv. O. Kalpaku un tā laiku, kuŗš savā stāstījumā aizvēda klausītājus tālā pagātnē interesantā un līdz šim nedzirdētā skatījumā.

Sekoja solista J. Niedras solo dziesmas korektā un iejustā sniegumā. Pavadījumus pakļāvīgi veica pianiste I. Sanos.

Koncertu noslēdza DV vīru koris „Viesturs“, braši un skanīgi nodziedot dažas dziesmas, dir. komp. V. Lindes drošas rokas vadīts.

Vakaru noslēdza deja pie pilnas bufetes, par ko apmeklētāji bija dalītās domās. Sarīkojums varbūt šā apstākļa dēļ bija pavāji apmeklēts.

L. L.

MONTREĀLĀ

Jaunievēlētā MLP b-bas valde konstrējusies šādā sastāvā: Kr. Ozoliņš — pr-ks, A. Bremze — pr-ka vietn. un sarīkojumu daļas vad., K. Sproģis — sekretārs, Dz. Ikvilde — kasiere, V. Kraulis — Palīdzības daļas vad., A. Greblis — bibliotekārs, V. Dornis — valdes loceklis.

DV Montreālas nod. un MLP b-ba 6. martā bija sarīkojusi plkv. O. Kalpaka atceres vakaru, ko ar īsu uzrunu atklāja DV nod. pr-ks J. Lavs, uzaicinot klātesošos vienoties tautas lūgšanā. Kalpakietis plkv. K. Tirzītis klātesošiem pastāstīja savas atmiņas par plkv. Kalpaku, kā arī par tā laika zīmīgākām norisēm. DV kopas dāmas bija sarīkojušas bazāru, kas izdevās ļoti teicami, un tā tirais atlikums tiek novēlēts trūkumcietējiem. Sarīkojumu ar savu klātbūtni pagodināja konsuls V. Tomsons un kalpakietis kpt. G. Apinis.

Pēdējā Nama fonda valdes sēdē nolēma 10. aprīlī sarīkot tējas vakaru groziņa vakara veidā, lai pulcinātu kopējām pārrunām NF pilnvarniekus, organizāciju un draudžu pārstāvjus. Nolēma, ka paaugstinās NF pilnvarnieku skaits, kā arī uz priekšdienām sarīkojumos darbosies NF stends, kas sniegs tautiešiem informāciju par NF darbības aktuāliem jautājumiem. Nolēma lūgt konsulu V. Tomsonu un latviešu organizācijas š. g. 18. novembŗa valstssvētku sarīkojuma tīro atlikumu atvēlēt Nama fondam.

Līdzekļu vākšanas talku paredzams noorganizēt aprīļa mēneša beigās vai maija sākumā. Nolēma, ka NF idejas darbība kāpināma, jo organizācijas un tautieši par NF darbību ir ļoti ieinteresēti un sola iespējamo atbalstu. NF valdes doma ir, ka jau šoruden ir jācenšās iegādāties gruntsgabalu.

O. K.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam
280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

JAUNI BRIESMU DARBI DZIMTENĒ

BALTIJAS TAUTU IZNĪCINĀŠANA TURPINĀS

(VĒSTULE NO ZVIEDRIJAS)

Tikko pirms pāris dienām Zviedrijas latviešiem bija jāprotestē pret kādu publicējumu Stokholmas laikrakstā „Expressen", kur bija aizkarts latviešu leģionāru labais vārds un attiecīgās propagandas tendencē runāts par leģionāru cīņām, nosaucot Latviešu leģiona un ukraiņu divīziju cīnīšanos kopā ar vācu karaviriem par — „tīro miesnieku darbu". Tagad turpat Zviedrijā latviešiem otrreiz jāpacel sava balss, — šoreiz daudz drūmākā lietā. Bet abām šīm Zviedrijas latviešu akcijām ir sakars, jo tiešī šajā pēdējā Zviedrijas latviešu trauksmes akcijā mums ir jāsastopas ar tiem briesmoņiem, pret kuriem cīnai cēlās latviešu leģionāri.

Pēdējā laikā Rīgas radiofons un Padomju Latvijas laikraksti sāka sniegt ziņas par kādām Latvijas jauniešu „brīvprātīgām" iesaistīšanām vecaiņu un plēsuma zemju iestrādāšanā par derīgām tīrumu zemēm, pie kam visas šīs zemes bija minētas tikai Sibirijā un Kazachstanā.

Sākumā pa atsevišķai ziņai, tad vairāk, līdz marta pašās pirmajās dienās nobira vesela rinda Rīgas radiofona sniegto ziņojumu par šādām it kā „brīvprātīgām" jauniešu grupām, kas izsaka „karstāko vēlēšanos" doties uz Sibiriju un Kazachstanu (vēlāk minēja arī citus Austrumu un Dienvidāzijas apgabalus) minētajos plēsumu un papuvju iestrādāšanas darbos.

Jau 26. februārī Rīgas radiofons nolasa „Cīņas" rakstu: „Sekodami partijas aicinājumam un Maskavas paraugam (?!), jau simtiem jauno entuziastu izteikuši karstāko vēlēšanos doties plēsumu iestrādāšanas darbos".

2. martā radio ziņo: **„Maskavas komsomoļcu aicinājumam dzīvi atsaucas Liepājas jaunie patrioti. Divās dienās komjauniešu pils. 60 mandantūrā ieradās vairāk kā 60 jauniešu, izteikdami vēlēšanos doties neiekoptās zemes iestrādāšanas darbos Austrumos un Dienvidaustrumos."**

Un 4. martā: „Maskavā saņemti daudzi paziņojumi par Rīgas VEF'a, Rīgas elektromašīnu fabrikas, Kuģu būvētavas strādnieku vēlēšanos doties zemes darbos."

Vēlāk par to pašu raksta „Sovetskaja Latvija", „Sovetskaja Moloģož" un nepārtraukti Rīgas radiofons, šos publicējumus neskaitāmas reizes atkārtodams un kūdīdams jauniešus uz šo „brīvprātību."

Marta mēneša pirmo dienu Rīgas radiofonā sniegto faktu rinda katru dienu auga: ziņojumi no Liepājas, no Ventspils, Rīgas skolām un fabrikām, Daugavpils, Skrundas u. t. t. liecināja par jauniem latviešu simtiem, kas izrauti no dzimtenes jauniešu rindām un tiek aizdzīti uz Sibiriju, Kazachstanu u. c. Krievijas austrumvirzienā. Un ziņojumu rinda nepārtrūkst!

Tās ir vienas no baigākajām zīmēm, kas pēdējā laikā pienākušas no dzimtenes un liecina nevis tikai par it kā parastajiem visu zemes iedzīvotāju darbiem sakarā ar Maļenkova solījumiem par lauksaimniecības ražojumu celšanu, lai „trīs gadu laikā mums būtu preču pārpilnība un cilvēku mājās labklājība." Šīs ziņas galvenokārt liecina par jaunu mežonīgu boļševiku nolūku — atkārtot Baltijas valstu iedzīvotāju iznīcināšanas akciju, kas it ne ar ko neatšķiras no visā pasaulē tagad zināmajām deportācijām, vergu darbu „mobilizācijām" un vienkāršām nekrievu apspiešanas orģijām. Jo ātrāk sāksim celt trauksmi par šiem šausmu darbiem, jo vairāku mūsu jauniešu dzīvības varbūt tomēr aiztaupīsim un izglābsim, jo pret brīvās pasaules balsi pat boļševiku satrapija nevar palikt pavisam kurla.

*

Šai sakarā Zviedrijas latviešu centrālā padome šajā pautājumā tūdaļ sasauca valdes sēdi, kas noklausījās savas preses komisijas ziņojumu par baigajiem notikumiem dzimtenē un nolēma šiem notikumiem veltīt visnopietnāko vērību, iecelot komisiju jautājuma izpētīšanai no tāda viedokļa, vai boļševiku „brīvprātīgajās zemes darbu akcijās" nav saskatāma jauna deportāciju vergu vervēšanas un genosida politikas akcijas, lūdzot komisiju savus atzinumus dot iespējami drīzi, lai tos varētu vēl pagūt ziņot Kerstena komisijai ASV. Reizē Zviedrijas latviešu centrālā padome nolēma savu trauksmi par briesmu darbiem dzimtenē ziņot arī visu citu zemju latviešu centrālajām pārstāvniecībām, lai arī viņas seko šīs boļševiku akcijas norisei, paralēli jau tūdaļ vēršot uz to Kerstena komitejas, Armstronga Atbrīvošanas konferences prezidija u. c. attiecīgo iestāžu un organizāciju uzmanību. Tāpat par to ziņot lietuviešu un igauņu centrālām nacionālās vadības iestādēm. J. V.

LATVIEŠU JURISTU BIEDRĪBA ASV

ASV Latviešu juristu biedrības apspriedē 14. martā Baltijas brīvības namā, Ņujorkā pārrunāja jautājumu par piedalīšanos starptautiskajā juristu kongresā, kas notiks šogad Eiropā. Latviešu juristi iesniegs kongresam savus priekšlikumus uzņemt darba kārtībā jautājumu par vergu darbu sistēmu aiz dzelzs aizkara un jautājumu, kas būtu darāms komūnistu režīma jauno seku likvidēšanai pēc atbrīvošanas. Tālāk atzina par vēlamu izveidot ciešu kopdarbību Baltijas valstu juristu starpā kopējo problēmu apspriešanai.

Biedrība nosūtīs apsveikumu Latvijas Tiesu palātas bij. priekšsēdim T. Zvejniekam Zviedrijā viņa 70 gadu jubilejā 24. martā. Pieņēma lēmumu iestāties par biedru Baltijas pētīšanas institūtā Bonnā un atbalstīt tā darbību. Kā juristu biedrības delegātu ALA's kongresā izraudzīja Dr. V. Māsēnu.

TĀLAJĀ AUSTRĀLIJĀ

Kāds mūsu tautietis raksta no Sidnejas par milzīgiem plūdiem, kas piemeklējuši Austrāliju, galvenokārt Kvinslendu un ziemeļu Jaundienvidvelsu. Šoreiz šī dabas katastrofa bijusi sevišķi iespaidīga un risinājusies februāra mēneša beigās, milzīgi rajoni bijuši pārvērsti par viļņojošu jūru, vietām mājas ālzskalotas ar visiem iemītniekiem.

Plūdi radušies ciklonisku ietekmju rezultātā. Sidneju drausmīgās lietus gāzes skārušas pa daļai, plosījusies neiedomājami stipra vētra, ūdens masas gāzušās stāvus lejā, applūdinot ielas un paralizējot satiksmi gaisā un uz zemes. Tas bijis īsts Noasa plūdu laikmets. Bet nu tas atkal pāri, un saule sildot tikpat silti un tevicīgi kā agrāk.

*

Februāra mēnesis pagājis Anglijas karalienes viesošanās iespaidā. Burvīgo karalieni un tās laulāto draugu bijusi iespēja skatīt arī daudziem latviešiem. Tautietis C., kas strādā kādā no Sidnejas kara slimnīcām, atzīmē, ka viņam vajadzējis vairākas reizes atbildēt uz karalienes burvīgo smaidu, par ko austrāliešu kollēgas viņu apskaužot. Tas bijis jādara karalienes apmeklējuma laikā slimnīcā.

*

12. gadus vecais Imants Cipants no Sidnejas parādījis latviešu izcilu sīkstumu mācībās un pārbaudījumos. Beidzis pamatskolu, viņš pieteicies pārbaudījumiem vienā no vislabākajām vidusskolām. Speciālā pārbaudē izglītības departamentā viņš cīnījies 4 stundas un rakstu darbā no 330 iespējamiem punktiem ieguvis 287. Piezīmējams, ka šinī skolā uz 250 brīvām vietām bijuši pietiekušies 4.000 kandidātu. Bravo, Imant! Mēs, latvieši citos kontinentos, priecājamies līdz ar tevi. V. Z.

Latviešu radio raidījumi Čikāgā

Radioraidījumu komiteja. No kr. 1. r.: saimn. pārz. J. Vilciņš, komit. pr-dis K. Dzirkalis, tehniskās daļas vad. V. Rūvalds, programmas daļas vad. R. Spure; otrā rindā: sekretārs R. Adams, redaktors A. Raidonis, ārzemju ziņu red. V. Liepiņš un mūzikas konsultants V. Vīštelis. E. Sprūdes foto.

„Vai dzirdējāt jaunāko? — Mums Čikāgā būs pašiem savi radioraidījumi." Tā gāja no mutes mutē.

Daudzi tam neticēja, citi vienaldzīgi noteica: „Tur nekas neizdosies..." Vairākums tomēr par skaisto ideju bija sajūsminātī un ar ilgošanos gaidīja noteikto dienu un stundu.

Tas bija vairāk nekā pirms gada. Kādu svētdienas pēcpusdienu atskanēja latviešu balss, mūzika un dziesmas. Ideja bija kļuvusi par īstenību.

Tagad pēc vairāk kā gada pasākums ir audzis visādā ziņā, uzlabojusies programma, nostiprinājušies materiālie pamati, iegūta zināma pieredze.

Materiālā ziņā radiofons stāv uz divām kājām. Ar regulārām abonēšanas maksām $0.25 mēnesī to brīvprātīgi atbalsta ap 460 personu. Bet šis niecīgais ienākums nespēj segt izdevumus. Tāpēc galvenie radiofona uzturētāji ir sludinājumi. Vairāki amerikāņu, vācu, arī latviešu uzņēmumi ir kļuvuši par pastāvīgiem sludinātājiem, resp. radiofona uzturētājiem.

Programmas ziņā izveidojusies cināma noteikta sistēma: raidījumu cikli par noteiktiem tematiem, kā „Mana tēvzeme" (atmiņas par kādu atsevišķu mūsu dzimtenes vietu); latviešu kultūras darbinieku un rakstnieku atceres; bērnu un jaunatnes raidījumi u. t. t. Ir iegūtas vai izgatavotas uz vietas jaunas skaņu plates un skaņu lentes. Visvairāk laika un pūļu šai darbā ziedojuši tehniskās daļas vadītājs V. Rūvalds un programmas daļas vadītājs R. Spure. Ir atsaucīgi arī mākslinieki gan vietējie, gan iebraucēji, kas par saviem pakalpojumiem atlīdzību nesaņem.

Raidījumu programma iedalīta tā, ka pirmā daļa tiek arvien pieskaņota kādam notikumam līdz ar nopietna satura mūziku, īsu referātu vai uzrunu. Tam seko ziņas par jaunākiem notikumiem pasaulē. Tālāk vietējās ziņas par latviešu dzīvi, komerciālie ziņojumi līdz ar vieglāka satura mūziku un dziesmām.

Latviešu raidījumus sākot, komitejas priekšsēdis K. Dzirkalis teica: „Mūsu mērķis ir rast kopības saites plašajā pilsētā izkaisītajos tautiešos, lai saglabātu tos pēc iespējas nacionāli spēcīgus Latvijas atgūšanas brīdim".

Radioraidījumi ir visu Čikāgas latviešu kopīgs iestādījums un tos pārzina Čikāgas Organizāciju apvienība.

Lielākās radiofona grūtības ir izkārtot programmu tā, lai tā patiktu visiem klausītājiem. Daudzreiz ir dzirdēta vēlēšanās reklāmu vietā dzirdēt vairāk latviskas mūzikas.

Bet tas ir pilnīgi pašu klausītāju ziņā. Radiofons vienmēr aicina: lūdzu rakstiet mums savus vēlējumus un ierosinājumus. Ja mēs zināsim, ko jūs vēlaties, jo patīkamāku šo pusstundu jums sagādāsim...

Par reklāmām saimniecības pārzinis saka. „Pateicoties reklāmām, mēs tiekam pie nākošā raidījuma. Ja atbalstītāju resp. abonentu pieteiktos tik daudz, ka pietiktu izdevumu segšanai, mēs neraidītu nevienu reklāmu. Tātad, arī tas ir pašu klausītāju rokās."

„Un kādas ir cerības par raidījumu nākotni?"

Ja vien tautieši mūsu pūles pareizi izpratīs un neliegs savu atbalstu, mēs raidīsim līdz mājup braukšanas dienai..."

Čikāgas latviešu radiofons aicina atsaukties organizācijas vai privātpersonas citās pilsētās un zemēs, kā rīcībā būtu skaņu uzņēmumi — savstarpējai apmaiņai, atpirkšanai vai patapināšanai.

Radiofona adrese. Latviešu raidījumu komiteja, c/o A. Raidonis, 2500 S. Spaulding Ave., Chicago 23, Ill., U.S.A. A. Agnis

Žanis Unāms

GENERĀLIS DAMBĪTIS

No valsts šūpuļa līdz tās kapracim

VII

Dambīša pirmie vārdi pie apsveicināšanās bija: „Redziet, kā mani apsargā." Tas bija teikts ar domātu ironiju, kas tomēr pēc tādas neizklausījās, kad viņš norādīja uz diviem krievu tankiem, kas stāvēja viens Daugavmalā, otrs Ausekļa ielas stūrī, gandrīz pie pašas ieejas Dambīša namā. Saruna lāgā neveicās. Varēja redzēt, ka viņš gribēja to pārtraukt un neveikla tam, liekas, šķita arī tāda lieta. Pēc vairākām tukšām un konvencionālām frazēm, viņš norādīja uz savām jaunajām, tikko Armijas ekonomiskā veikalā pirktām kurpēm, vecās viņš nesa sainī padusē, un teica: „Man briesmīgi spiež jaunās kurpes, un bez tam sieva jau labu laiku gaida pusdienās." (Plkst. 12.00!). Ar to atvadīšanās iemesls bija pateikts, un Dambītis aizgāja.

Viņam tiešām spieda kurpe, jo jau pirms stundas, 19. jūnijā, pl. 11.00, Višinskis Ulmanim Rīgas pilī bija nodevis izsludināšanai jaunās valdības sastāvu ar R. Dambīti kā kaŗa ministru, un viņš steidzās mājās. Varbūt, ka pusdienas radio ziņās jau varēs izziņojumu dzirdēt. Tomēr uz šī notikuma izziņošanu Dambītim bija jāgaida vēl vesela diena.

12. jūlijā es Dambīti redzēju vēlreiz. Šai dienā ar prezidentu sevišķu uzdevumu ierēdni Alfredu Briedi man bija norunāta satikšanās Virsnieku klubā, kur gribējām paēst pusdienas. Tur tad vēl varēja satikties un aprunāties. Kad ēdām pusdienas, ēdamzālē pēkšņi parādījās arī Dambītis. Viņš tagad bija Latvijas ģenerāla uniformā, ar dažiem ordeņiem Dambītim līdzi bija armijas komandieris ģenerālis R. Kļaviņš un daži krievu virsnieki. Mani ieraudzījis, viņš sveicināja ar tādu smaidīgu laipnīgumu, kā dažkārt vecajos laikos. „Kas tā gan ir par likteņa ironiju — pirmais brīvās Latvijas kaŗa ministrijas pārvaldnieks ir arī Latvijas kapraču valdības kaŗa ministrs," pārrunājām abi ar Briedi. Tā bija arī pēdējā reize, kad biju kopā ar šo lietišķo un apdāvināto cilvēku. Viņu liktenis aizveda uz Sibiriju. Bet pirms tam vēl nāca 5. augusts un ģen. Dambīša brauciens uz Maskavu — apbedīt Latviju.

18. TIE, KAS VIŠINSKIM UZSTĀDĪJA PRASĪBAS

Pārējās laikā no Ulmaņa uz Kirchenšteina valdību diezgan bieži tika minēts zvēr. adv. un dzejnieka A. Ķeniņa vārds. Arī viņam piedāvāja kādu posteni jaunajā valdībā. Vēl vairāk — stāstīja, ka Ķeniņš būšot viens no galveniem motoriem, jo viņš, lūk, esot Višinska studiju biedrs un tml.

Ķeniņam latviešu kultūras dzīvē kādreiz bija izcila loma. Nerunājot par Zalkša laikmetu un viņa skolām pirms Pirmā kaŗa, Ķeniņš bija bijis Latvijas sūtnis, izglītības ministrs. Zemnieku savienībā viņš nebija labi ieredzēts, tālab pēc 15. maija Ķeniņš nekur neizvirzījās, kaut viņam patika pelītiskā un sabiedriskā aktīvitāte. Atvirzīšanās advokatūras pasīvitātē viņam ļoti kremta. Reiz viņš plānoja kādu lielu darbu par latviešu kultūras 100 gadiem, par kuŗu centās mani ieinteresēt, bet atklāti mūsu ceļi nevarēja kopā iet. Ķeniņa garīgās un kultūrālās intereses man tomēr bija simpatiskas.

Kad 20. jūnijā 40. g. izziņoja jaunās valdības sastāvu un Ķeniņa vārds tur nebija minēts, kaut arī dažu ministru amati vēl nebija aizņemti, es iegriezos pie Ķeniņa viņa dzīvoklī, lai dzirdētu viņa paša domas un informāciju par politisko notikumu norisi. Ar Ķeniņu dzīvojām tuvu kaimiņos, un viņš mani bija vairākkārt apciemojis. Ķeniņš apstiprināja, ka ar viņu vestas sarunas par iestāšanos jaunajā valdībā. Uz jautājumu, kālab tad viņš palicis ārpusē, Ķeniņš atbildēja, ka viņš uzstādījis noteiktas prasības, bez kuŗu garantēšanas nav gribējis valdībā iestāties. Kad painteresējos par šo prasību raksturu, Ķeniņš bez deklarācijām „demokratiskajām brīvībām" minēja prāvu rindu tīri konkrētu kultūras lietu, ko viņš stādījis kā noteikumus. Ķeniņš bijis domāts par izglītības ministru.

Kad jautāju — kā Višinskis uzņēmis Ķeniņa prasības, viņš atbildēja, ka esot solīts tās apspriest un „kā redzat, tas tiek darīts, jo man domātais amats ir vēl neaiznemts". Skiet, ka Ķeniņa jautājuma dēļ sākumā izglītības ministra amatā negāja arī agr. P. Lejiņš. Iejautājos, vai Ķeniņš bijis viens, kas savu iestāšanos valdībā darījis atkarīgu no dažu prasību garantēšanas? Ķeniņš teica, ka sociāldemokrats Buševics, kas bijis domāts finanču ministra amatam, arī ieminējies par dažām kondicijām, kuŗu skāla bijusi gan ļoti niecīga, bet arī Buševica jautājums tāpēc atlikts apspriešanai.

BUŠEVICA DEKLARĀCIJA

No autentiskām sociāldemokratu aprindām toreiz bija informācija, ka daļa vadošo sociāldemokratu sanākusi pārrunāt savas izturēšanās un rīcības nostāju, sakarā ar lielinieku okupāciju. Vairums bijis par to, ka ar lieliniekiem nekāds kopīgs ceļš nav ejams. Bet Buševics deklarējis: „Jūs varat lemt un darīt, kā jums patīk, bet es esmu izlēmis un noteikti iešu līdzi." Buševicam bijuši arī nedaudzi domu biedri.

Buševics ar savu mazās skālas prasību neievērošanu samierinājās, viņu iecēla par centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdi, un šai darbā, kompartijas direktīvas stingri ievērodams, viņš savus mazos prasību grēkus daļēji izpirka. Bet A. Ķeniņš sāka organizēt otro saraksta vēlēšanām un tāpēc čeka viņu ievietoja „Zviedru gardiņu sanatorijā".

Vēlā rudenī dzejniece Austra Dāle, A. Ķeniņa kundze, man rādīja vēsti, ko viņa bija saņēmusi no sava vīra no Centrālcietuma. Viņa bija aizsūtījusi A. Ķeniņam uz cietumu veļu un dažas pārtikas vielas, kur līdzās bijis saraksts, ar lūgumu to kvitēt. Zem priekšmetu saraksta Ķeniņš ar savu roku bija uzrakstījis: „Visas še minētās mantas esmu saņēmis. Mīļu paldies! A. Ķeniņš." Tāda bija šī Ķeniņa vēstule un viņa dzīvības zīme no Rīgas centrālcietuma.

1944. gada maijā, kad Kultūras un sabiedrisko lietu departamenta informācijas nodaļa Iekšlietu ministrijas nama bij. čekas pagrabos sarīkoja antibolševisma izstādi un A. Ķeniņš tur bija izcelts kā moceklis un nacionālās pretestības organizētājs lielinieku okupācijas gadā, Austra Dāle ieradās pie manis un lūdza visus eksponātus, kas attiecas uz A. Ķeniņu, no izstādes izņemt. Tie varot viņam kaitēt. Tas notika pēc tam, kad Ķeniņš no Sibirijas bija atvests uz Maskavu un tur jau izmantots kā propagandists radio raidījumiem uz Latviju. Austrai Dālei bija tiesības izteikt prasību par eksponātiem, kas skar viņas vīru, un to ievēroja.

(Nobeigums sekos).

CEĻA VĀRDI

Kādēj tev būtu jābaidās no nākotnes? Bīsties labāk no savas pagātnes, jo tanī tu neko vairs nespēj grozīt, kamēr nākotnes veidošana ir arī tavās rokās.

Kung Fu Tse.

*

Ne tas ir nabags, kuŗam maz kas pieder, bet gan tas, kuŗš par to žēlojas.

Seneka.

*

To, ko es ilgojos pirms viena gada, debesis man nepiešķīra. Bet tai vietā tās mani izmācīja, cik muļķīga bijusi mana vēlēšanās.

Goethe.

Zinātnieki kaŗa gājienā pret aptaukošanos

Amerikas kontinentā ļoti nopietnu vērību piešķir aptaukošanās parādībai. Sav. Valstīs ap 20 proc. no iedzīvotājiem ir pāri normālajam svaram un ap 20 milj. iedzīvotāju ir vairāk kā 10 proc. pāri pieļaujamai svara robežai. Visas apdrošināšanas sabiedrības šo personu apdrošināšanai piemēro augstākas likmes, jo pārmērīga aptaukošanās rada dažādas kaites, kā sirds slimības, nieru akmeņus un citus dažāda veida veselības traucējumus, kas saīsina cilvēka mūžu. Amerikāņi aptaukošanās kaitīgumu ļoti labi zina, bet parasti aizbildinās, ka tiem nav laika vingrinājumiem, diētas ievērošanai vai speciālu preparātu lietošanai.

Zinātnieki ar lielu neatlaidību tagad cenšas atklāt aptaukšanās iemeslus un tās novēršanas iespējas, pie kam atzinuši, ka aptaukošanos rada stērķelvielu pārvēršanās glikozē cilvēka ķermenī. Glikoze, kas ir cukura paveids, var tikt izlietota muskuļu darbībā, uzkrāta aknās kā glikogēns vai arī pārvērsta taukos. Ar glikozi piesātinātās asinis cirkulējot nonāk smadzenēs, kuŗās zināms centrs (hipothalamus) novērtē glikozes daudzumu un pēc tam dod attiecīgu impulsu, kas rada vai mazina apetītu. Ķermenis ražo arī insulīnu, kas palīdz glikozi pārvērst glikogenā; tas uzkrājas aknās vai arī tauku veidā nogulsnējas visā ķermenī. Kad glikozes saturs asinīs ir mazs, smadzenēs rodas izsalkuma sajūta, un ķermenī atdalās hormoni, kas palīdz glikogēnu pārvērst atpakaļ glikozē vai arī taukus enerģijā (muskuļu darbībā).

Aptaukošanās parasti ceļas no ieraduma ēst vairāk, nekā vajadzīgs, un pamazām smadzeņu centri „aprod" ar lielo barības uzņemšanas slodzi, nedodot pietiekamu impulsu, kad apetīts jau būtu apmierināts.

Parasti izslavētās masāžas un ķīmiskie preparāti dod ļoti niecīgus panākumus. Par vienīgo pareizo ārstēšanās līdzekli uzskatāma noteikta un stingra diēta, kas īsā laikā radīs paredzētos panākumus. Drusku līdz vingrošana, bet visvairāk karstās (sutu pirtīs). Šeit tikai jāuzmanās, lai nepārpūlētu sirdi.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

BOSTONA

Amerikas latviešu teātra Bostonas ansamblis viesosies Ņujorkā, uzvedot Jāņa Lejiņa komēdiju 4 cēlienos „Bij man vienas rozes dēļ". Izrādes notiks 27. martā, pl. 8 vak., un 28. martā, pl. 2 dienā Master Institute telpās, 323 W 103 St.

ROČESTRA, N. Y.

DV Ročesteras apvienība 6. martā bija rīkojusi kalpakiešu pieminas dienu, ko ar dievkalpojumu ievadīja mācītājs T. Zīraks Sv. Pāvila baznīcā. Vakarā tautieši pulcējās piemiņas sarīkojumā. To atklāja un referātu par tematu — Kalpaks un viņa karavīru tīcība Latvijas valsts idejai lasīja apvienības pr-ks K. Serdans. Pieminot LKOK pulkv. O. Kalpaku un pārējos kritušos, tos godināja ar pieceļšanos, atskaņojot Lielo jundu.

Sekoja deklamācijas un T. Zeltiņa Nakts Parādes dramatizējums.

Vakars bija kupli apmeklēts un deva krietnu atlikumu DV palīdzības darbam. Kuplais viesu skaits pierādīja, ka Ročesteras latviešu kolonija ir saaugusi kopā ar saviem cīnītājiem.

GRAND RAPIDOS

Grand Rapidos pašreiz notiek plaša mājsaimniecības piederumu, mēbeļu un mājas iekšējās izdailošanas priekšmetu izstāde. Bez tam tajā izstādīti 29 labākie māju projekti, ko zīmējuši vidusskolu zīmēšanas nodaļas skolēni. Izstādītos darbus novērtēja žūrijas komisija un par labāko atzina Centrālās vidusskolas Jāņa Lazdas projektu, piespriežot tam 100 dol. godalgu. Savā brīvajā laikā godalgas ieguvējs strādā kādā Grand Rapidu architektu birojā. Iegūstot šādu izcilu vietu, viņš saņēmis vēl citus darba piedāvājumus. Šinī gadā J. Lazda beigs vidusskolu un domā studēt architektūru.

Vienības draudzes nākošā kultūrfilmas izrāde 27. martā, plkst. 6.30 vakarā baznīcas apakšējā zālē Hermitažas un Dennis ielas stūrī. Turpmākās izrādes notiks katra mēneša pēdējā sestdienā. 27. martā, starp citu, rādīs labākās makšķerēšanas vietas Mičigēnas valstī, kā arī tās daudzos ezerus.

Šogad Latvijas armijas pirmā virspavēlnieka pulkv. O. Kalpaka piemiņas svinības Grand Rapidos nenotika, lai gan tādas bija paredzētas. Izcilās dienas atceri vienīgi atzīmēja Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudze ar dievkalpojumu, kurā bez pašu draudzes mācītājiem prāv. J. Ozola un māc. Kr. Hermaņa piedalījās māc. viesis Art. Piebalgs no Kalamazū. Dievkalpojumu, kas bija ļoti labi apmeklēts, ar dziesmām kuplināja Marta Grundule no Grand Hevenas.

Grand Rapidos latvieši noorganizējuši orķestri un tagad dibināšanas stadijā vīru koris. Vajadzīgi 1. tenori un 2. basi. Interesenti var pieteikties pie E. Rikāna, 15 Crecent N. E., tālr. — GL 1-2138.

Necerēti daudz klausītāju bija pulcinājis prof. T. Celma priekšlasījums 6.martā Latviešu biedrības telpās. Ar kāpinātu interesi tautieši noklausījās referātu — Pašreizējā pasaules vēsturiskā situācija. Dažādu izraisīto pretešķību pamatā uz zemes lodes, referents saskatīja ārkārtīgo cilvēku pieaugumu, kas gada laikā sasniedzot 14 miljonus. Viņš pieskārās arī lielajiem zaudējumiem abos pasaules karos, kas tomēr nav spējuši pieaugumu apstādināt, bet tikai nedaudz „piebremzēt". Interesants bija secinājums, ka, ja Latvijai nebūtu gājuši pāri dažādi kari un sērgas, tad latviešu skaitu tagad varētu rēķināt uz 30 miljoniem. Diezgan plaši runātājs pieskārās 2. lieliem virzieniem, kas tagad izveidojušies uz zemes lodes, — totālitāram un demokratiskam, kuŗi ne pie kādiem apstākļiem sadzīvot nevarēs. Ja komūnistiem nebūs izdevība pabīdīt savu interešu sfairu Eiropā, galvenā kārtā uz Vāciju rēķina, tad viņi to daris Azijā. Malenkovs gan pašreiz ceļot masas godā un Ļepins un Staļins savos zārkos tiekot aizmirsti, lai pēc kāda laika, kad viņu ēnas tautā būs izzudušas, pats varētu kāpt neredzētos slavas augstumos. Prof. T. Celms norādīja, ka latviešiem jāņēģina sevi saglabāt, pacieties ur izturēt, lai neizklīstu vēl vairāk visos pasaules vējos. Ar savu tverienu un skaidro skatījumu referents prata saistīt ikviena klausītāja sirdi un prātu, par ko viņam sirsnīgs paldies. Vērtīgā lekcija ilga divas stundas. Tās ievadījumā latviešu biedrības priekšnieks O. Leimanis teica dažus vārdus par pirmo Latvijas armijas virspavēlnieku Oskaru Kalpaku; godināja viņa piemiņu ar īsu klusuma brīdi. V. Z.

—Ja grib, lai sieva klausās, ko viņai saka, tad tas klusu jāčukst kādai citai sievietei

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

MĒS PALĪDZAM SOMIJAI PRET KREMLI

Kādam veclatvietim radās doma pakalpot latviešu lietai un pašam arī nopelnīt. Viņš ieinteresēja lielās ziņu aģentūras United Press korespondentu Mainotu aprakstīt to latviešu likteņus, kas pirms vairākiem gadiem, riskējot okeana pārbraucienu mazos kuģīšos, ierados no Zviedrijas Amerikā. Veclatvietis zināja, kur šos drošsirdīgos latviešus atrast un bija spējīgs dot arī tādu informāciju, kas patiktu un noderētu UP aģentūrai.

Kad pirmais raksts parādījās presē, tad paši intervētie bija pagalam pārsteigti par to Leiputrijas labklājību, kādā viņi te dzīvo. Un daži samulsumā vai arī „laipnības un pieklājības dēļ" izteiktie vārdi vai pusvārdi par palikšanu ASV un mājās nebraukšanu, iespiesti avīzē melns uz balta, dažiem radījusi kauna sajūtu. Šie latvieši sākuši protestēt, un saņēmuši Mainota atvainošanās vēstules.

Bet izrādās, ka šai lietā vairs neko nevar grozīt, un ASV presē parādīsies vesela serija līdzīgu rakstu, kur atbraukušie latvieši „slavēs vienā slavēšanā savu straujo augšupkāpienu" un arī mums tas svarīgākais, „nedomās vairs par mājās braukšanu." Izrādās, ka UP ir uzķērusi labu veikalu ar starptautisku nozīmi. Somijas laikraksti parlamenta vēlēšanu laikā labi izmantojuši UP aģentūras rakstus par Somijas kaimiņu latviešu laimīgo dzīvi ASV, un tie pieprasījuši, lai UP aģentūra turpina šādu rakstu seriju, jo šie raksti palīdzot atspēkot Kremļa melus par slikto dzīvi kapitalistiskās valstīs, sevišķi ASV. Šie raksti pieprasīti arī Dānijā.

Tā nu iznāk, ka latvieši Sav. Valstīs palīdz savam ziemeļu kaimiņam Somijai atvairīt Kremļa uzmākšanos ar savu „paradīzi", ko cilvēki ar normālu prātu sauc par elli.

Bet ko teiks mūsu nelaimīgie tautieši Latvijā, kuŗu ausīs var nonākt šie ASV latviešu Minhauzena stāsti?

Saturms.

CHRUŠČEVS UZBRŪK AMERIKĀŅIEM

AMERIKĀŅA INTERVIJA AR KREMĻA VARASVĪRU Nr. 2.

Amerikāņu jurista Maršals Mekdeffiju (Marshall MacDuffie) dzīvoklī Ņujorkā pag. septembra vēlā vakarā ieskanējās telefona zvans. Kāda mistiska balss jautāja amerikānim: „Mr. Mekdaffij, vai jūs vēlaties ceļot uz Padomju Savienību?" Sešas nedēļas vēlāk Mekdaffijs jau bija Maskavā un bija pirmais rietumnieks, kam bija 4 stundas ilga saruna ar J. Staļina pēcteci komūnistu partijā — partijas 1. sekretāru Ņikitu Chruščevu, kas tagad blakus Maļenkovam ir Kremļa varasvīrs Nr. 2. Intervija iespiesta illustrētā žurnāla Collier 19. marta izdevumā, un tā var interesēt arī mūsu lasītājus.

Maršals Mekdaffijs 1946. g. bijis UNRRA's misijas vadītājs Ukrainā, kad Chruščevs bija Politbiroja loceklis un Ukrainas komūnistu partijas 1. sekretārs. Toreiz Mekdaffijam bijusi ar Chruščevu saruna dienesta lietās. Amerikānis sevišķi ievērojis Chruščeva parupjos žestus, atklāto valodu, labo atmiņu un pie komūnistu varas vīriem reti sastopamo asprātību.

Kad pēc Staļina nāves Chruščevs izbīdījās starp pirmajiem Kremlī, advokātam Mekdaffijam ienāca prātā ideja, mēģinot izmantot savu bijušo labo pazīšanos ar Chuščevu, lūgt vīzu ceļojumam uz Padomju Savienību. Par 8 dālderiem Mekdaffijs nosūtījis krievu valodā šādu kablogrammu uz Maskavu: „Ņikitam S. Chruščevam Kremlī, Maskavā. Vēlētos atkal apceļot Ukrainu un Baltkrieviju, kur es biju UNRRA's šefs 1946. g., lai redzētu pārmaiņas tur un arī citur. Lūgums atļaut ņemt līdzi paša tulku."

Kad pagājuši mēneši un nav bijusi nekāda atbilde, un Mekdaffijs jau sācis aizmirst savu kablogrammu, pēkšņi atskanējis mīnētais telefona zvans no padomju vēstniecības Vašingtonā. Otrā dienā pie Mekdaffija Ņujorkā no Vašingtonas ieradās pad. vēstniecības divi 2. sekretāri, lai runātu par ceļojumu. Abi krievi vēlējušies arī zināt, kādā ceļā Mekdaffijs pieprasījis vīzu tieši Kremlī. Kad krieviem atbildēts, ka sūtīta kablogramma pašam Chruščevam, viens no viņiem salēcies savā krēslā no pārsteiguma. Tanīs dienās Chruščevs bija kļuvis par komūnistu partijas bosu. Izsniedzot vīzu, Mekdaffijam neļāva ņemt līdzi tulku, bet atļāva fotografēt un brīvi kustēties. Valsts departaments brīdināja Mekdaffiju, ka viņš var arī piedzīvot Oatisa likteni. Padomju valdībai nevarēja būt nezināms, ka M. Mekdaffijs bija ļoti stingri noskaņots pret Kremļa režīmu, jo savus uzskatus, būdams dažādos ASV valsts amatos, viņš vienmēr bija izteicis ļoti atklāti.

Kādā sestdienas pēcpusdienā tūristu biroja tulces pavadībā Mekdaffijs ieradās pie N. Chruščeva. Pēc trīskārtējas MVD šardzes kontroles viņš ievests Chruščeva kabinetā. Uz galdiem bijuši 5 telefona aparāti — melnā, zaļā un sarkanā krāsā. Vienīgā bilde pie sienas — Staļins. Chruščevs piecēlies no smagi apkrautā rakstāmgalda. Viņš fiziski spēcīgs, robusts, smaidīgs, ļoti labi ģērbies, baltā kreklā, kas Krievijā reti redzams. Vienkārši mēbelētajā kabinetā neviena cita nav bijis.

N. Chruščevs sarunu iesācis ar atzinību UNRRA'i, sevišķi cildinājis La Gardiju. Pēc tam viņš uzbrucis J. Fišeram, bij. UNRA's darbiniekam Ukrainā, kas sarakstījis grāmatu pret komūnistiem, apgalvodams, ka grāmatu F. sarakstījis tā, kā viņam licis ASV izlūkošanas dienests. Mekdaffijs atbildējis, ka Amerikā nevienu nevar piespiest rakstīt pret savu pārliecību. Tad arī Mekdaffijs sācis kritizēt vairākas lietas Padomju Savienībā. Chruščevs klausījies, tad atbildējis: „Daži cilvēki ir tik aizņemti mušu ķeršanā, ka neredz galveno. Viņi pārspīlē mazas lietas, bet negrib saskatīt Padomju Savienības lielos sasniegumus." Mekdaffijs apsolījies būt objektīvs, bet neslēpt patiesību. Visa saruna bijusi ļoti atklāta, abi pretinieki runājuši nesaudzīgi, bet laipni, Chruščevs visu laiku smaidījis, atklādams savus zelta zobus.

„ES NEESMU MAĻENKOVA SVAINIS."

Kad Mekdaffijs norādījis, ka Padomju Savienībā ir priviliģētas grupas: profesori, komūnistu partijas biedri un virsniecība, kas saņem lielākas algas kā citi, Chruščevs atbildējis, ka, ja zinātnieki saņem labas algas, tas neesot slikti, jo jāceļot komūnisms.

Izmantojot Chruščeva labo omu, Mekdaffijs jautājis: „Vai premjērs Maļenkovs patiesi ir precējies ar jūsu māsu, kā tas tiek rakstīts?"

„Nē," viņš smejoties atbildēja, „tas ir vēl viens nonsens vairāk, ko raksta amerikāņu žurnālisti."

„Vai jums bez mīnētiem divi dēliem ir vēl vairāk bērnu,"

„Jā, man ir vēl meitas."

„Cik daudz?"

„Diezgan daudz, lai man nebūtu jāmaksā valstij nodokļi."

Pati svarīgākā lieta sarunā bijusi — kara iespējamība. Chruščevs apgalvojis, ka krievu tauta nevēlas karu. Uz to Mekdaffijs atsaucies, ka iekšzemē padomju valdība runā par mieru, bet aiz robežām tā sēj bailes un neuzticību. Rezultātā ASV daudzi baidās, ka Padomju Savienība uzbruks Amerikai. Chruščevs atbildējis ar parasto propagandu — valdošā kapitālistu grupa ASV sējot naidu starp abām tautām, lai varētu bruņoties un pelnīt. Kapitālisti baidot tautu, lai rādītu, ka Eizenhauers to glābjot. Te Mekdaffijs pārtraucis Chruščevu un teicis, ka viņš esot demokrats, un daudzi demokrati atbalstot Eizenhera ārpolitiku.

Sekojošā pasažā Chruščevs ar parastajiem argumentiem uzbrucis ASV valdībai un republikāņiem kas kontrolējot presi un cilvēku domas, kūdot pret komūnismu, ierīkojot militāras bāzes visā pasaulē. Mekdaffijs, savukārt, tikpat sparīgi uzbrucis Padomju Savienības agresivitātei pasaulē. Vienīgā lieta, ko Chruščevs nav apstrīdējis, bijis Mekdaffija norādījums, ka padomju tauta ārvien vēl ir nabagāka par rietumu tautām. Chruščevs to pierakstījis kara postījumiem. Chruščevs daudz runājis par padomju - amerikāņu attieksmēm, teikdams, ka atkal vajadzētu atjaunot Rūzvelta laika labās attiecības. Bet kad garās saruna beigās Mekdaffijs lūdzis atļauju fotografēties ar viņu kopā, tad Chruščevs izvairījies ar vārdiem: „Es baidos, ka jums būs nepatikšanas ar senātoru Mekartiju, ja redzēs jūs tik cieši kopā ar mani."

Mekdaffijs uzturējies Padomju Savienībā 65 dienas, runājis apmēram ar 1.000 cilvēkiem abpus Urāliem, un ar viņa foto uzņēmumiem bagātīgi illustrēts raksts Kolljerā.

V. L.

Cikstonis izglābj Persijas šacha troni

Pēdējā laikā Persijas nemierīgo politisko ūdeņu pusē uzpeldējis kāds vienkārš 32 gadus vecs virs. Tauta viņu pazīst ar palamu — „Dumjais", kaut gan viņam ir vairāk galvā un dūrēs kā dažam labam citam. Dumjā īstais vārds ir Shaban Jafari, viņš ir nesamierināms komūnistu pretinieks, pēc nodarbošanās cikstonis, un apveltīts ar neremdināmu cīņas prieku.

Pirms pāris gadiem viņam uz šahe šosejas uzbruka ap 200 komūnistu partijas piederīgie, un ziņas par viņa nāvi ātri vien izplatījās plašā apkārtnē. Dabagh Khaneh mošejā jau noturēja aizlūgumu par viņa dvēseli, kad viņš atkal parādījās ļaudīs dzīvs un vesels. Bez šīs leģendārās cīņas viņš izturējis daudzas citas, sevišķi pie vēlēšanu urnām, kur viņš tikai meklējis izdevību „uzpeldēt" kādam komūnistam vai neapzinīgam vēlētājam, lai nekavējoties iesāktos kautiņš. Policija uz viņa varoņdarbiem skatās caur pirkstiem, jo zina, ka viņš ir komūnistu pretinieks un pašaizliedzīgs šacha atbalstītājs.

Bet Mosadegha laikā tas bija citādi, un tāpēc Dumjais nonāca cietumā, kur nosēdēja diezgan ilgu laiku. Bet draugi sīkstoņi viņu uzmeklēja arī cietumā. Tur viņš nekavējoties sāka tos mudināt sacelties pret valdību par labu ša cham. Divas dienas vēlāk 4000 vīru liels pūlis viņu no apcietinājuma atbrīvoja un sāka nemierus pret prezidentu. Dumjais bija arī par iemeslu Mosadegha bēgšanai pidžamā no savas mājas pāri ielai.

Cikstoņi un svaru cēlāji, kas bija apbrunojušies ar dzelzs stieņiem, akmeņiem un nažiem, īstenībā bija visas pretestības kustības sākums. Tas, protams, nepalika apslēpts Šacham. Viņš gribēja redzēt slaveno Jafari, kas tik dūšīgi un neatlaidīgi bija par viņu cīnījies. Audiencē Dumjais panācis, ka šachs pavēlējis atbrīvot divus viņa draugus, kuŗi bija nonākuši cietumā pārāk centīgas fiziskās varas pielietošanas dēļ. Šachs apsolījis arī uzcelt sporta ģimnaziju, kā arī ierīkot 100 gultas slimnīcā priekš tiem, kas dažkārt izkrīt par otrā stāva logiem....

Pavisam Jefiri Šacha labā izcīnījis ap 400 kauju. Ja pret viņu nostājas tikai nedaudz cilvēku, tad viņš iztiek ar savām dūrēm, ja to skaits kļūst lielāks, tad ņem palīgā arī nazi, bet ja pūlis kļūst nepārskatāms, tad viņš ņekautrējas pielietot ar automatisku pistoli.

Jafari tēvs bijis vēl stiprāks kā dēls, tam bijis 14 bērnu, un viņš sasniedza vairāk kā 100 gadu vecumu.

O. K. ARMSTRONGA VĀRDU VIENMĒR BIEŽĀK SĀK MINĒT EIROPĀ

(VĒSTULE NO VĀCIJAS)

Acīmredzot O. K. Armstronga janvārī ASV sasauktai Atbrīvošanas konferencei (National Congress for Peace and Freedom through Liberation) ir dziļākas un plašākas saknes, nekā pirmajā brīdī tas varēja likties pat visoptimistiskāk noskaņotajiem konferences darba piekritējiem. Sevišķi Vācijā Armstronga vārdu piemin arvien vairāk. Piemēram, Vācijas bēglu partijas Preses informācijas biļetens publicē plašāku rakstu par Armstronga sasaukto konferenci, sevišķi atzīmējot konferences vienpadsmito rezolūciju, t. i. čechu un slovaku iesniegto, ukraiņu atbalstīto un konferences vienbalsīgi pieņemto lēmumu, ka deportētajām tautībām ir tiesības atgriezties savās dzimtajās zemēs, prasot visu zaudējumu atlīdzināšanu, kā arī par deportācijām vainīgo sodīšanu, bet atsakoties no kollektīvās vainas principa. Vācijas prese gan sevišķi uzsver, ka šādu lēmumu pieņemot, poļu pārstāvji Armstronga konferencē nav cēluši nekādus iebildumus, kas vāciešus, protams, ļoti var interesēt kā jaujājums par vāciešu atgriešanos savās dzimtajās vietās.

Atzīmējot Armstronga konferences minēto lēmumu, bēglu partijas. Informācijas biļetens ar uzsvaru atzīmē, ka konferencē piedalījušies eksilā esošo nacionālo grupu pārstāvji: poļi, čechi, slovaki, ukraiņi, baltieši.

Otrs gadījums, kur vācu prese atsaucas uz Armstrongu, ir „Hamburger Anzeiger" 4. marta numurā publicētā ziņa no Vašingtonas, ka O. K. Armstrongs amerikāņu aviācijas žurnālā „Airforce Magazine" prasa Federālai republikai (t. i. Rietumvācijai) tiesību turēt taktiskus aviācijas spēkus 1.500 lidmašīnu sastāvā, no kuŗām 900 jābūt vismodernākiem strūkliznīcinātājiem, lai Rietumvācija būtu spējīga sekmīgi piedalīties Eiropas aizsardzībā.

Decembra mēnesī Armstrongs apmeklēja Rietumu zemes un galvenokārt uzturējās Vācijā, kur apmeklēja vācu un rietumsabiedroto iestādes, kā arī NATO virspavēlniecības stābu. Pēc šī Vācijas apmeklējuma Armstrongs izsakās, ka Vācija ir gatava piedalīties Eiropas aizsardzībā, cik tālu vien Rietumu sabiedrotie viņai to laus.

Šī sevišķās uzmanības parādīšana Armstronga darbībai no Rietumvācijas puses mūs var jo pasvītrotā kārtā interesēt, lai mēs no savas puses atrastu pareizos ceļus un veidus mūsu atbrīvošanas sekmēšanai, šajā sakarā radot aktīvu kontaktu ar visiem spēkiem, kuŗu interese un nodomi saskan ar mūsu atbrīvošanas mērķi, ar mūsu un visu citu apspiesto nāciju cīņu par brīvību.

NEGALS AR SIRĒNĀM UN GRABUĻIEM

Lokomotīves svilpieni maldina briežu tēviņus

Kanadiešiem kļūst siltas sirdis, dzirdot dzelzceļa lokomotīves svilpienu, jo daudziem vientuļiem lauksaimniekiem, mežiniekiem vai zvēru medniekiem garais, žēlabainais lokomotīves sauciens ir viņu vienīgais sakars ar pilsētas centru, siltumu un gaismu.

Šo iemeslu dēļ Kanads nacionālie dzelzceļi nolēmuši arī dīzeļa lokomotīves apgādāt ar ragu, kas skan tāpat kā tvaika lokomotīves svilpiens. Izrādījies arī, ka parastie dīzeļa lokomotīves skaņu ragi mežainos apgabalos izvilina platradžu briežu tēviņus uz dzelzceļa sliedēm. Briežu kungi laikam domā, ka lokomotīves svilpiens — gara un īsa nots — ir briežu kundzes aicinājums.

Arī kādu citu skaņu efektu, ko bija iecerējuši Valsts pētniecības padome Otavā, nācās atmest. Tā bija Albertas provinces Vulkānā iekārtojusi griezīgas skaņas sirēnu, kas iet caurī kauliem, lai aizbaidītu meža pīles no labības laukiem. Sirēna gan aizbaidīja pīles, bet sabaidīja arī govis, kamēr tās sāka apraut pienu un vistas apstājās dēt.

Nacionālā pētniecības padome izveidoja kādu citu skaņu — pastāvīgi vibrējošu, lai aizbiedētu kaijas no gaisa ostām, (tās apdraud lidmašīnas). Tā iedarbojas visai teicami. Kaijas to nevarēja paciest, bet — nelaimīgā kārtā tāpat arī gaisa ostas ļaudis to nevar ciest. Tā kaijas vēl arvienu ir turpat, kur tās bija agrāk.

Kāds cits skaņu efekts sagādā jis uztraucošus mirkļus kādam Padomju sūtniecības darbiniekam Otavā. Viņš sūdzējies, ka to kāds apšaudījis ar ložmetēju, kad viņš braucis laiviņā pa Rido upi. Iz meklēšanā noskaidrojās, ka „ložmetējs" bijis automatiskais gra bulis, kas jūras kadetus aicina ieturēt maltītes.

AR AUTOBUSU JAPĀNAS KALNOS

Hugo Atoma Japānas ceļojuma piezīmes

II

Kanko viesnīca ir celta japāņu stilā, tādēļ man pirms ieiešanas jānoauj kurpes, kuŗas apmaina pret rīta kurpēm. Tās mazliet par īsām. Man ierāda jauku ar „tatami" (rīsa salmu paklājiem) klātu plašu istabu ar saules verandu, no kuŗienes pārredzams iesnigušais ciems. Dzīvoklī redzams „hibači", kur jau kvēlo ogles un novietots amerikāņu radioaparāts. Pie sienām karājas gleznas, tās tik delikātas savā krāsu maigumā, tik vieglas — zivtiņas peld jūras augu valstībā — kā mēnesnīcā .... bālā gaisma tikko izlauzusies līdz dibenam. Uz grīdas daži spilveni ar atzveltni un maziem roku atzveltnīšiem, kuŗus var brīvi bīdīt. Nekavējoties istabene ienes tējkannu, uzsēdina to uz karstajām „hibači" oglēm un man pasniedz pusformālo vīriešu kimono, kas sastāv no trim gabaliem. Pirmais ir ārējais kimono, melnā krāsā, otrs iekšējais kimono (ievalks) un pēdējais — drēbes josta. Telpā ir tik auskti, ka negribas kimonā līst iekšā. Izeju verandā, apsēžos kalnu saules apspīdētajā klubkrēslā, ir tik brīnišķīgs — gaišs klusums ... Lejā pa šaurajām ieliņām kustas sīkas būtes sarkanos zilos džemperos ar slēpēm pār pleciem.

Atsvaidzinājies un pārmainījis virsdrēbes, ar viesnīcas pavadoni rdodos uz slēpētavu, kur ierīkots krēslu lifts. Slēpes un zābaki izīrējami par 350—400 jēnu dienā. Biļetes liftam 30 jēnu par braucienu.

Slēpētavas pakājes tējnīcā satiekos ar dažiem paziņām no korpusa stāba, tie labi slēpētāji. Tējnīcā gar krāsniņu sasēduši vairāki japāņi. Visi labā omā, sarunājas. Kāds ieskrien galīgi aplipis ar sniegu un pieglauž rokas krāsniņas dūmu caurulei. Mēs taisāmies uzbraukt kalna virsotnē. Nododu fotoaparātu „viesmīles" glabāšanai, jo neesmu pārliecināts, ka varēšu 400 m garā kalnā noslēpēt bez sniegā krišanas. Redzu cilvēkus krītam pa labi un pa kreisi. Katrs lifta krēsls uzņem divus slēpētājus. Lifts sastāv no kādiem desmit koka torņiem, kuŗi paceļas 20—30 pēdu no zemes. Resnajam kabelim slīdot virs skrituļiem, vecie koka torņiši dreb un mazliet lodzās. Zem mums cilvēki kā bultas šaujas garām. Daudzu kājas sakrustojas, sapinas, un tie liekas garšlaukus! Kalnu virsotnē kāds ducis cilvēku nogaida, it kā meklēdami drosmi, tad sasparojas — sakustas un pazūd raibajā pūlī ...

Lai gan te daudz jaunu cilvēku, neredzu naidīgus skatus, visi izturas ļoti pieklājīgi, pat draudzīgi. Vairāki jaunieši uzsāk sarunas ar mums, karavīriem, meitenes uzsmaida un apbrīnā noraugās manos amerikāņu biedros, kad tie kā dejodami drāžas lejā. Liekas, ka viņi ir dienas atrakcija — labākie slēpētāji. (Viens no viņiem ASV slēpētāju čempions).

Pēc dažu stundu slēpēšanas paķeru fotoaparātu un mēģinu nokļūt dažu labu slēpētāju līdz ar jauko kalnu skatu.

PAJĒLS „SUKJAKI" VAKARIŅĀS

Atgriezies viesnīcā, noāvis mitrās slēpētāju biezās vilnas zeķes, devos uz savu istabu. Telpā bija vēsāks nekā ārā, pat savu elpu varēju saredzēt. Pēc manām domām, japāņu „hibači" nekur neder.

Istabene vēl piedevām mazā skārda spainītī ienesa kvēlojošas ogles, jo uz šī paša „hibači" sagatavošot Japānas slaveno „sukjāki" maltīti. „Sukjaki" ir viens no nedaudzajiem japāņu ēdieniem, ko rietumnieki ir iecienījuši. Tas sastāv no vērša gaļas šķēlēm, sīpoliem, bambuka stādiem, japāņu rīsa makaroniem, pupu želejas, olām un, protams, vārīta rīsa. Kad visu to istabene uz paplātes bija ienesusi dzīvoklī un uzlikusi pannu uz trijkāja apļa pāri „hibači" oglēm, man mutē saskrēja siekalas, tik gards bija šis „sukjāki", vismaz tāds tas bija Tokijā. Istabene un pavāre vienā personā sāka knaši rīkoties, vispirms ar speķa gabaliņu viņa ierīvēja pannu,tad uzlika dažas šķēles sārtās vērša gaļas, sīpolus, uzlēja brūnu mērci u. t. t. Drīz vien istaba pildījās ar kairinošām smaržām. Vecā sieviņa smaidīdama pasniedzās pēc mazās porcelāna blodiņas un ar divu skaliņu palīdzību izveicīgi no pannas izcēla šķēli gaļas, kas vēl nemaz nelikās gatava, sīpolus, makaronus un taisījās virsū uzliet jēlu olu. Knapi paspēju viņu apturēt. Mēģināju iestāstīt, ka pusgatavu „sukjādi" un it sevišķi jēlu olu nevaru baudīt. Viņa tikai skaļi iesmējās, tas viņai nebija saprotams, bija jāmeklē kabatas vārdnīca un jāizklāsta. (Japāņu vairākumam tīk pusvārīti ēdieni, viņi ēd pat jēlas zivis!) Sirsnīgi smiedamās, vecenīte salika visu atpakaļ pannā. Kāds klauvēja pie durvīm. „Come in, please," es noteicu. Pastūmis pukainās durvis sāņus, istabā ienāca viesnīcas vienīgais angļu valodas pratējs, viņš valodu iemācījies, strādājot amerikāņu armijas nometnē par pavāru. Nesaprašanas ātri tika izlīdzinātas. Vecenīte domājusi, ka visi ārzemnieki ēdot pēc japāņu gaumes sagatavotus ēdienus. Te agrāk viesnīcā esot apmetušies kādi trīs angļi un kanadieši, tie ēduši jēlas zivis! Šis zellis man pastāsta, ka arī pats bijis militārā dienestā, bijis lidotājs, vadījis „Zēro" iznīcinātāju, divreiz ticis nogāzts, un viņam arī izdevies sabēgt sešas amerikāņu lidmašīnas.

Beidzot vakariņas gatavas. Esmu palīdis zem biezās segas, jo telpā ir pārāk auksts. Zem segas man paliek porcelāna četrkantīgu parikti, kuŗai divas atvilktnes, un vienā no tām kvēlo ogles. Šo sildītāju japāņi paliekot zem segām, pirms ejot gulēt. Mani brīdina: tikai nespriet ar kājām, var izcelties ugunsgrēks!

Pēc „sukjāki", kas negaršoja visai labi, tūlīt devos pie „miera". Visu nakti nogulēju bailēs, sildītājs izlikās par karstu, tīri vai kājas sāka svilt, ka tikai nu es neapgāžu šo sildītāju ... Guļot rādījās visādi nelabi murgi, tā ka nekāda gulēšana atkal neiznāca. Japāņu „labierīcības" man nelika miera ...

VANNA, KAS STIPRINA VĪRIŠĶĪBU

No rīta uzcēlies, vēlējos izmēģināt slaveno minerālūdens peldi, bet nonākot lejā plašā telpā, seja iesitās nepatīkama sēra smaka. Vanna bija iegremdēta grīdā, tās galā no cementa izlieta lauvas galva, pa kuŗas vaļējo rīkli burbuļoja iedzeltāns, vārošs ūdens. Jauni un veci plunčājās zemes vulkānu sakarsētajā ūdenī. Stāstīja, ka ūdens esot piemērots tieši vīriešiem: pastiprinot vīrišķību! Man to demonstrēja, ieliekot svaigu olu lauvas rīklē, pa kuŗu no apakšzemes augšup tecēja šis „vīrišķībai" nepieciešamais ūdens. Pēc divām minūtēm zellis ar karoti izcēla olu un iemeta ar aukstu ūdeni piepildītā koka kubliņā. Tad, pēc brīža izzvejojis olu, viņš, to turot virs šķīvja, pārplēsa, un kas par brīnumiem — olas baltums nebija sacietējis, bet dzeltenums izvārīts. Tīri miltains! Man pietika!

Pulksten desmitos, sakravājies devos uz autobusa gala piestātni. Bija sācis neganti snigt, lielas, baltas sniega pikas gūlās uz mistisko pilsētiņu,pat brokastis te nevarēja ieturēt, visā ciemā nevarēja sadabūt maizes, tā bija jāved no Jamagatas pilsētiņas stundas attālumā.

Pēc kādām divdesmit minūtēm braucēji sakāpa autobusā. Te atkal sastapu dažus no paziņām, tie arī vairs nevarēja izturēt — „pārāk daudz ērtību". Nākošreiz nospriedām ņemt līdz konservētu uzturu, lai nevajadzētu badoties un uztraukties par varbūtēju saindēšanos. Mans paziņa stāstīja, ka viņam piedāvājuši ceptas čūskas! (Ne zušus.). Čūskas, daždažādu sugu, Japānā esot iecienītas, it sevišķi ziemas un pavasara mēnešos. Tokijas apkārtnē kādam čūsku tirgotājam esot kādi 200.000 rāpuļu. Pēdējā kara laikā tās bija dabūjamas ar lielām grūtībām, jo japāņu armija bija savā rīcībā pārņēmusi visus čūskulājus, bet tagad čūskas atkal dabūjamas katrā vairumā!

Ar zināmu noteiktību var sacīt, ka Japānas laukos un ciemos mīt vecu vecais gars, un pēckara spiedieni un strāvas nav spējušas to salauzt vai vismaz pārgrozīt. Tūkstošgadīgie uzskati un paražas tautā ir tik dziļi iesakņojušies, ka nekāda vara to dažu gadu laikā neizskaudīs. Vienkāršā tauta nav naidīga pret pieklājīgiem ārzemniekiem, tā izrāda pat labvēlību vairāk kā jebkur citās zemēs. D ve laukos ir gan palikusi iepakaļ, tomēr te var sastapt īsto Japānas garu — pazemīgu, neliekulotu viesmīlību. Šī tauta ir visa daiļā un sīkā liela cienītāja: lai arī cik nabadzīgs japānis būtu, viņa mājā jūs atradīsit gleznas un mājas priekšā košuma krūmus, puķes. Viņi ir ļoti atsaucīgi pret katru cilvēku.

Autobuss sasniedzis savu gala piestātni. Izkāpju un dodos uz dzelzceļa staciju. Vilcienam jāno iet pēc dažām minūtēm. Snieg. Garām plūst cilvēki, viņu sejās redzama ticība, ticība savām spējām, griba dzīvot un celt labāku valsti. Tas tā visā Japānā. Te valda možs gars un ticība nākotnei ...

Iesvilpdamies pienāk vilciens. Iekāpju, mans ceļš ved atpakaļ uz Tokio.

Japānā, martā

Hugo Atoms.

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās KE 5628

Dr. SILVIJA UŽĀNS
BĒRNU, IEKŠĶIGAS, ĀDAS SLIMIBĀS
(Slimniekus pagaidām apmeklē mājās)
Tel. GL 2892, Toronto

Dr. GUNDARS DRILLIS
M.D. — L.M.C.C.
780 Main St., East, HAMILTONĀ
DZEMDĪBU PALĪDZĪBA
pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-6634

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶIGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(LIETUVIETIS)
Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt WA 3-2003 pēc pusdienas 9—5 pp. katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

Kāpēc baidīties bezdarba, ja
WILLIAM BOLLAND
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1130 College St., Toronto, LL 3744
JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ:
VEIKALUS,
AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS
un DZĪVOJAMĀS MĀJAS
kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

Gaļas veikals
Dufferin — College, Toronto, ar $1.500 iemaksu varat nopirkt labi iekārtotu veikalu ar 3 istabu dzīvokli. Izdevīgs līgums. Cena $4.000

Skaistumkopšanas
salons ar visu iekārtu un 5 istabu dzīvokli — $50.00 mēnesī, 25 jūdzes no Toronto (Aurora). Pilna cena $1.800

Dufferin — Bloor
8 istabu atsevišķa ķieģeļu māja un garāža, moderna virtuve, parketa grīdas. Cena — $16.600. Iemaksa $4.800

Indian Rd. — Dundas
iespēja nopirkt 6 istabu māju. Ar apm. $3.00 iemaksu kuŗas pilna cena $10.900. Māja ir labā stāvoklī, liela un moderna virtuve, parketa grīdas, kā arī garāžas iespējas

Bloor — Dundas
8 istabu atsevišķa ķieģeļu māja ar izbūvētu pagrabu, 2 modernas virtuves un garāža, ūdens apkure, parketa grīdas. Cena $17.500. Iemaksa pēc vienošanās. Ērta satiksme, izdevīga izīrēšanai

Pēc tuvākas informācijas
zvanīt LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606
prasot
Mr. V. MUKTS
Iegaumējiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

J. Grīslis
Kungu un dāmu drēbnieks
188 Davenport Rd.
WA 3-5295
Toronto

DĀMU FRIZIERSALONS
MODEL
VIJA KRĒMANIS
109 Moberly Ave, Toronto
Tel. GR 0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

KLAVIERU BŪVĒTĀJS
A. KLAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem
TORONTO, 90 LONDON ST,
Tel. KE 8609
Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

CHESTER R. BAIRD
Real Estate Broker
Shelburne
FARMAS
lielā izvēlē Orangevilles, Shelburnes un Dundalkas apkārtnē.
Piedāvā latviešu pārstāvis
N. FEODOROVS
R.R.2. MONO CENTRE, ONT.
Tel. 640-W-I. Orangeville

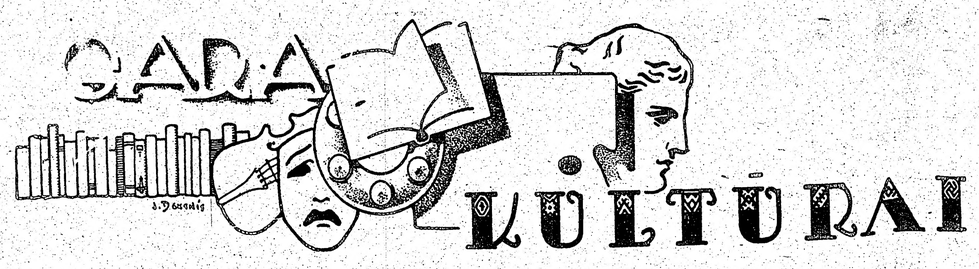

Blaumaņis latviešu teātŗa cienītājiem

Pazudušais dēls TLB teātŗa ansambļa uzvedumā

Pēc diezgan ilga starplaika un kodīgu polemiku nozibsnīšanas laikrakstu slejās TLB teātŗa ansamblis kā pirmais bija atkal stājies Toronto publikas priekšā ar jaunu iestudējumu, šoreiz izvēlo-ties R. Blaumaņa Pazudušo dēlu. Sai pašā reizē debitēja arī jauns režisors — V. Pukats, dēvēdams gan sevi tikai par „lugas sagatavotāju izrādei".

Kā liecina izrādes dalībnieki, režisors strādājis ar ansambli 7 mēnešus, ko varēja manīt arī izrādes gaitā, vērojot labi izkalkulētu un pārdomātu situāciju izkārtojumu. Tā arī varēja priecāties, ka kopspēlē nebija manāmas nejaušas „gaisa bedres" vai neskaidra grūstīšanās, teksta sajaukumi un citas nejaušības, kas tik bieži traucē amatieŗu ansambļa izrādēs.

Ne tik gludi režisoram viscaur veicies ar tīri iekšējo lugas sastatņu celšanu, lai parādītu īstu, skaidru, savā laikmetā iekļautu Blaumani, kas taču ir un paliek pats galvenais uzdevums, ķeroties pie šī mūsu klasiķa lugām. Šai ziņā visvairāk bija grēkojusi Matilde — Dagmāra Puriņa, kas bija iztaisījusies gan koša un ārēji efektīga, bet iederējās drīzāk masku ballē vai operetē, tikai ne Blaumaņa lugā. Blaumaņa laikā tādas krodzinieku meitas nepazina! Viņas spēlei režisoram derētu atņemt skaļumu un ārējo spožumu, dodot vietu dziļākam pārdzīvojumam. Arī R. Langenfelda dekorācijas, kaut visumā tīkamas acij, skatuviskā ziņā lietpratīgi izkārtotas, pārsteidza tomēr ar pārāk spilgtiem triepieniem, kas tuvas gan mūsdienu ekspresionistiskai pasaules izjūtai, bet patālas lauku sētas mieram.

V. Brastiņam Krustiņa lomā nenācās viegli izlīst pašam no savas ādas, kuŗu viņš, kā liekas, augstu vērtē, lai nolaistos līdz iekšēji nevarīgā lauku jaunekļa pārdzīvojumiem, tomēr savu uzdevumu Brastiņš visumā veica atzīstami. Mazāk skaļuma un pozes, ašāk parādītas izjūtu galējības būtu nākušas tēlojumam par labu, ko Krustiņš panāca vistiešāk 4. cēlienā.

E. Krēmani esam paraduši skatīt komisku veceņu lomās, tādēļ interesanti bija vērot viņas pārvēršanos traģiskajā Roplaiņu mātes tēlā. To Krēmane veica ar teicamu rutīnu un īsti reālpsiholoģisku spēli, kaut var arī pieņemt, ka nolādēšanas skatu varētu veidot citādi — arī kopspēlē ar dēlu. Pēdējā cēlienā Krēmanes spēle pārliecināja visdziļāk.

Roplainis — O. Zviedris — bija korrekts, viscaur izturēts un nosvērts lauku saimnieks, bet derētu vairāk asiņu karstuma, iekšēja spēka. Viņa loma šķita labi iemācīta, arī nospēlēta, bet ne — pārkausēta iekšējā pārdzīvojumā. Simbolisko, liktenīgo drāmatismu, kas tuvas gan mūsdienu ekspresionistiskai pasaules izjūtai, bet patālas lauku sētas mieram.

Patika krodzinieks Iņķis — Ž. Zundmanis, nelielo lomu labi izceldams. Dz. Indzere nepateicīgo mīlētājas - cietējas tēlu Ilzi parādīja pietiekami pārdzīvoti un ticami, bet kā būtu bijis, ja režisors viņai būtu uzticējis Matildes lomu? Stans Butkēvics krietno Miku rādīja drusku panāivu un komisku — gribētos redzēt Butkēviču reiz īsti komiskā lomā! Mazākajās lomās labi turējās V. Krēmane — Līziņa, tāpat Zuters — Andžs un R. Miglāns — Gusts, bet E. Zvaigzniņe — Pūlīšu Pauls šķita šoreiz paviršs, īpaši zinot, ka viņš spēj dot vairāk. V. Pukats Mikus tēva lomā, ja atskaita dažas jauneklīgi nesavaldīgas kustības, ateistēja sevi par aktieri ar krietniem dotumiem. Andris Vasariņš ar Guntu Bālinu glīti noskaitīja savus pantiņus.. Daudz bija strādājuši arī lugas techniskie darbinieki, īpaši apgaismotājs.

Noslēgumā — ir labi atkal skatīt Blaumani, īpaši, ja to izrāda stilistiski pietiekami tīri, kaut arī Blaumaņa teksts bieži kā glābšanas laiva pārnes aktieŗus pāri bīstamiem atvariem, noslēpjot tos skatītājiem. Bet Blaumanis paliek, un viņa mums šodien vajaga tāpat kā maizes. Un labi, ka Blaumanis nebija „dramatizēts", kā tas minēts programmā, jo luga paliek luga ar savu dziļo dramatismu.

Ingrida Vīksna.

Skats Blaumaņa Pazudušajā dēlā: E. Krēmane — Roplaiņa māte, Dz. Indzere — Ilze, O. Zviedris — Roplainis un V. Brastiņš — Krustiņš.

Foto H. Kliģeris

Pēteris Ērmanis

VIENKĀRŠI SKUMJŠ DZEJOLIS

Kad zāles stiebru, ziedu, bērzu, kļavu
Es uzskatu, kā dziesma sirdī trīc
Par gatvēm, birzīm, Jāņu dienas pļavu,
Par laiku, sen, tik sen kas aizvadīts,
Es ņemu gīmetnes — un, seju tavu
Tur skatot, lieķas: sveicina tāls rīts.
Nu dienas vadā kā gar tumšu gravu,
Viss jaukais zirnekļiem ir tīklos tīts.
Vai sapņot vairs par brīvību un slavu?
Vai gaidīt Saltās žēlotājas skavu?
Vai labais īsti mīlēts, launais bīts?
Es aizmigušu jūtu spēku savu
Un skumība kā sīka muša sīc.

PĀRVEIDOJUMI OPEREŠU ŽANRĀ

Niko Dostāla revolūcionārā jaunrade pie jautrās mūzikas teātŗa

Pirms diviem gadiem operešu komponists Niko Dostāls visus pārsteidza ar savu neparasto baroka laikmeta formā tverto pirmuzvedumu Doktors Eizenbārts. Tas bij kaut kas pavisam jauns parastajā operešu formā.

Nupat Nirnberga piedzīvoja jaunu Dostāla pirmuzvedumu, ar ko komponists nostiprina jaunās formas pozicijas. Komponists rāda īpatnu domu un iet jaunus ceļus, kas tiešām atzinīgi vērtējami un skatītājam dod jaunas un dziļākas perspektīvas vieglās mūzikas baudīšanā, jo parastā operešu klišejas ar dziedātāju pāri un buffo (komiķu) pāri pārāk ikdienišķas. Ar savu brīnumpa saciņu Trešā vēlme Dostāls pilnīgi izceļas pāri parastajai operešu saldajai sentimentālitātei. Do stāls atmetis ne vien parastos galveno varoņu pārus, bet arī neizbēgamās „situācijas glicerīna asaras". Libretists Hans Ādlers pārstrādājis pasaku Zvejnieks un viņa sieva sīkpilsoniskā būdermeiera stilā ar skepticiskas sociālkritikas piedevām, kas tomēr rāda daudz pašapzinātas vienkāršo cilvēku dzīves gudrības, līdz ar to jaunā forma gūst reālāku pamatu zem kājām, kā to dažkārt redzam pasakā vai operetē. Beigās tomēr arī šajā operetē izskan laimīgā sintezē, jo citādi tā zaudētu savu žanru.

Interesanti pasekot pasakas pārveidošanai. Galvenais varonis operetē nav vairs sieva, bet gan vīrs, ko ārējie apstākļi kārdina ar vienmēr jaunām vēlmēm. Līdz ar to tenoram tiekdota svarīgākā loma operetes smagumpunktu veidošanā. Un viņa sieva, kā tieša nepieciešama papildinātāja arī nekad nezaudē savu lomu Dostāla mūzika spēj labi un illustrātīvi izcelt smagumpunktus, tā bieži mainās no kuplejas uz balādisku dziedājumu un tālāk uz visa ansambļa teikumiem. Savā vijīgajā, krāsainajā un daudzpusīgajā instrumentācijā Dostāls šeit sasniedz virtuozitāti vieglās mūzikas žanrā. Gaidīsim turpmākos sniegumus, jo reālitātei tuva jautrā mūzika pašreiz reti sastopama.

A. Spoģis

MĀKSLAS DARBI ROD CEĻU TAUTĀ

NODIBINĀTS PROF. L. LIBERTA MĀKSLAS CIENĪTĀJU PULCIŅŠ

Prof. L. Liberta gleznu izstādes telpās Barbizon Plaza mākslas galerijā Ņujorkā, 14. martā bija pulcējušies ap 30 latviešu gleznieciības cienītāju. Sanāksmi vadīja M. Stotta kundze, protokolēja J. Krastiņš. Iniciātoru grupas uzdevumā prof. V. Stotts uzrunāja sapulcējušos. Viņš atcerējās kopējā darbā pavadītos gadus uz Nacionālās operas skatuves, pieskaroties Liberta veikumam gan skatuves, gan tīrā gleznieciībā. Mācītājs R. Zariņš, kā pirmais pulciņa pieteikušais biedrs, sveica jauno pasākumu.

Savā uzrunā prof. L. Liberts pavējās pie latviešu tautas traģiskā likteņa, pasvītrojot latviešu sīkstumu, izturību un lepno garu. Cik spīdoši Latvija attaisnojusi savu pastāvēšanu saimnieciski, tik pat cildinoši dažos gadu desmtiós tā pierādījusi nepieredzētu visu garīgo spēku un spēju spontānu atdzimšanu. Bet, sākot ar Otro pasaules karu, latviešu tautas liktenis atkal nonāk zem jautājuma — būt vai nebūt. Mēs, šeit trimdā esošie, nevaram spriest par dzimtenē esošās tautas daļas ciņu. Bet mēs esam atbildīgi par to, ko būsim veikuši šeit, trimdā. Un te aina rādās ļoti bēdīga. Lielākā daļa mūsu mākslinieku un zinātnieku nestrādā savā darbā, bet spiesti pelnīt maizi citur. Saimnieciski esam kaut cik nostabilizējušies, bet kultūras laukā iestājies pagurums un apatija. Mākslinieki pārmet sabiedrībai neatsaucību un asi izjūt savu nevajadzību. Sabiedrība savukārt mākslinieķiem pārmet nepieietamību. Plaisa vēršas plašumā starp gara darbiniekiem un sabiedrību. Ir jārod praktiski ceļi, kā rast sadarbību starp sabiedrību un daiļdariem. Ir zināms, ka tā saucamie mākslas patērētāji pa lielākai daļai ir tie, kuŗu rocība nav tik liela, lai spētu iegādāties savam dzīvoklim mākslas darbu. Šeit nepieciešama mākslinieka pretimnākšana. Tā gleznotājs var kādu daļu savu gleznu nodot pret minimālu samaksu tautiešiem, kas grib viņa darbu. Tā māksla atradīs ceļu uz mājām, kur to vēlas un gaida.

Tālāk Liberts izteica domu, ka atsevišķiem mākslas darbiniekiem viņu dzīves vietās varētu izveidot cienītāju grupas, kas tos atbalstītu morāli un uzmudinātu radošam darbam. Mākslinieķiem pašiem jāizklīdina leģenda par mākslas darbu nepieciešamību. Sabiedrībai savukārt ir pienākums reāli aplieciināt, ka māksla tai vajadzīga.

Pārrunās noskaidrojās, ka prof. Liberts var nodot pulciņa rīcībā ap 20 gleznu, ko pulciņa biedri varētu savā starpā izlozēt, par saņemto gleznu samaksājot 50.00 dolaru. Pulciņa rīcībā nodotās gleznas būs izstādītas zināmu laiku kritikas vērtējumam un publikas apskatei Baltijas brīvības namā. Pulciņā līdz šim pieteikušies jau 56 tautieši gan no Ņujorkas, gan no citām ASV valstīm, gan arī no Kanadas, Brazilijas un Argentīnas. Liberta mākslas cienītāju pulciņa valdē ievēlēja M. Stotta kundzi, A. Bļodnieku, A. Ozoliņu un M. Danosu (mācības spēks Kolumbijas universitātē).

Ko dzirdēsim Borisa Piekalnīša koncertā?

Izvēlēta skaista programma basam

Ir noslēdzies kāds liels posms operdziedātāja Borisa Piekalniša mākslinieciskajās gaitās. Pēc spožas un panākumiem bagātas Eiropas koncertturnejas kopā ar Žarova Donas kazāku kori, kur B. Piekalnītis dziedājis gandrīz visas solo partijas, dziedātājs nolēmis izbeigt saistības ar kori un kļūt patstāvīgs. Uz to viņu pamudinājuši daudzie Eiropas turnejā saņemtie piedāvājumi. Starplaiku pirms došanās atpakaļ uz Eiropu B. Piekalnītis nolēmis izmantot cītīgi mācoties, kā arī sniedzot patstāvīgus koncertus.

Koncertturneju B. Piekalnītis pabeidza 14. martā Čikāgā un noslēgs 25. aprīlī Ņujorkā. Kanadā Piekalnītis sniegs savu vienīgo koncertu Toronto, svētdien, 21. martā, DV KV sarīkojumā.

Šai koncertā no latviešu komponistiem dzirdēsim Jāz. Vītolu, A. Kalniņu, J. Norvili un Br. Skulti. Pēc programmas spriežot, liekas, ka viss koncerta smagums gulsies uz otro daļu. Tur paredzēti tādi šedevri, kā: R. Šūmaņa „Divi grenadieri" un „Es sapnī raudāju", P. Čaikovska „Lai svētīts ir ik meža koks", ārija no M. Gļinka op. „Dzīvība par caru", ārija no Pučīnī op. „Bohēma", 2 ārijas no Mocarta op. „Bēgšana no Seraljas" u. c.

Programma rāda, ka dziedonis izvēlējies vienu no skaistākajām, basam piemērotām programmām, kas prasa lielu māksliniecisku

Bass Boriss Piekalnītis, Ed. Keiša skatījumā.

veiksmi ne tikai no dziedātāja, bet arī no pavadītāja. Šai ziņā Anatolija Bērzkalna vārds un māka torontiešiem jau pazīstami.

Vairāki Eiropas mūzikas kritiķi atzinuši, ka Piekalnīša balsij ir daudz līdzības ar Šaļapina balsi. Daudziem mums Piekalnītis palicis atmiņā no Vācijas nometnēs sniegtajiem koncertiem.

Laikraksta Latvija Amerikā ASV korespondentam sniegtajā intervijā Piekalnītis uzsvēris, ka paredzētajos koncertos Vācijā un Francijā uzstāsies kā latviešu dziedonis, cerēdams ar to pakalpot savai tautai.

Mēs ticam, ka viņam tas izdosies.

E. K.

(Nobeigums 6. lpp.)

KĀDREIZ OPERAS NAMĀ...

OTTO KROLLA ATMIŅAS

Šis gadījums man ienāca prātā sakarā ar dir. Teodora Reitera sumināšanu. Reiters toreiz bija Nacionālās operas direktors, bet es tanī laikā inspektors. Lielajā dejotāju pulkā bija kāds jauneklis, kas lāgā nesadzīvoja ar citiem un nekad nebija apmierināts par viņam ierādītām lomām. Visas tās likās par niecīgām viņa spējām. Šis jauneklis (viņa vārds man piemirsies) nāca gan pie Reitera, gan pie manis sūdzēties par baletmeistaru netaisnībām. Bet neviens nevadījās ar kādiem personiskiem motīviem, bet ar lietderību, jo zināja ka jauneklis nevar veikt to, ko prasīja. Tā tas gāja samērā ilgi.

Tad viņu iesauca dienestā.

Kādā dienā Reiters man piezvanīja, lai steidzīgi nāku pie viņa. Durvis esot no iekšpuses aizslēgtas. Lai paņemot līdzi cilvēku, kas tās atlauž. Nekā laba nepa-

KULTŪRAS APSKATS

Klīvlendas latviešu teātŗa ansamblis iestudē Emīļa Skujenieka jauno lugu „Neskaties atpakaļ" autora režijā. Pirmizrāde paredzēta 1. maijā.

*

Pagājušās svētdienas vēlīniem radio klausītājiem bija patīkams pārsteigums, kad pēkšņi Dominion Network CBC pusstundas pārraidījumā spīkers klausītājus iepazīstināja ar baritona Teodora Brilta mākslinieciskām gaitām un darbību Halifaksas mūzikālā dzīvē, reizē piesakot paša dziedoņa priekšnesumu. Brilta balsi izskanēja spēciga vitalitāte ar jaužamu basa akcentējumu. Operu ārijas, sevišķi Toreadora partija no Karmenas un Jago monologs apliecināja, ka Brilts joprojām atrodas koncertformā. Briltu pavadīja Halifaksas simfonetes orķestris, diriģenta A. Štrombergа vadībā. Diriģentu A. Štrombergu halifaksieši dibināti uzskata par šīs pilsētas mūzikas dzīves veidotāju.

*

Rietumvācijas filmu sabiedrības pagājušā gadā izgatavoja 82 jaunas filmas. Gadiem aizejot, 19 no tām vēl nebija pilnīgi nobeigtas. Šis skaitlis liecina, ka filmu produkcija Rietumvācijā jau pārsniegusi visas Vācijas pirmskara gada produkciju.

Vecā Silēzijas klostera Leubus pie Oderas (krievu joslā) baznīca, kuŗā līdz kara beigām notika dievkalpojumi, tiek izmantota kā noliktava. Visi koka tēli, pie tam arī 300 gadu vecie altārtelpas kokgriezumi, sadedzināti. Tāpat iznīcināti visi liturģiskie rīki un garīdznieku tērpi.

Comédie Française maijā 3 nedēļas viesosies Maskavā, pretvizītē Maskavas baleta viesosies Parīzē.

Ernests Kreneks sarakstījis mūzikālu lugu 3 cēlienos pēc pašizdomātas notikumu gaitas par Atēnu demokratijas norietu pēc Peloponēsas kara.

Intenacionālā mūziķu (vijolnieku) sacensība notiks 1955. gadā Briselē. Godalgās sadalīs 50.000 vācu markas. Piedalīšanās noteikumus var saņemt Beļģijas sūtniecībās.

Kādā Ņujorkas vēsturiski vērtīgu manuskriptu izpārdošanā par Brāmsa trio (klavierēm, vijolei un čellam) oriģinālpartitūru ieņēma 1.750 dolaru. Brāmss šo darbu bija apzīmējis: „Kreislers juniors."

Sauthemptonā — Anglijā pie tilta būves atrakts 2.10 m garš skelets. Zinātnieki domā, ka tās ir kāda romiešu karavīra atliekas, 1700 gadu vecas. Tai pašā kāpā atrasti vēl divi mazāki skeleti.

Komponistu Dimitrija Šostakoviču sovjetu kultūras komisija uzstādījusi par kandidātu Staļina prēmijai, kā to ziņo Sovjetu Kultūra. Balva domāta galvenokārt par Šostakoviča 1953. gada beigās atskaņoto 10. simfonijas pirmuzvedumu.

Izrakumos Pompejos atrasta interesanta statuja, ko atzīst par slavenā grieķu tēlnieka Fidija darbu. Statuja ir marmorā cirsts sievietes tēls.

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPĒŽIEM

12. turpinājums

Apsēdies ērti un atliecis galvu, ievīstīts putās, Augusts Ceplis iešūpojās domās, kas viņam arvienu uzmācās šinī vietā, kur cilvēki pārmainījās, nāca un gāja un kur telpas griestus dimdināja vilcienu smagie skrējieni. Acis pievēris un paļāvies bārdskuvja rūpīgajam nazim, advokāts atcerējās šīs dienas sastapšanos ar Leldes Gulbēres vīru un atzina, ka Jānis Gulbēris ar savu liktenīgo plencību nemaz neiederējās tagadējā laikā, kas mācīja kaunēties no cilvēku slepenām dvēselēs un prāta kaitēm un likstām. Patiesi, Jānis Gulbēris tagad stāvēja malā, bet ja viņa pūžņainās asinis notecētu un aizplūstu kā traki pali un ja miesa un prāts attīrītos, vai tad Jānis Gulbēris nebūtu dzīvotājs? Bet kuŗš gan viņu ievadītu citā dzīvē un kuŗš gan palīdzētu un sabiedrotos ar šo saindēto smējēju? Un apsvērdams un pārcilādams laikmetu, Augusts Ceplis urbās tālāk savās domās gudrodams, ka šis laikmets cīnījās pirmatnīgs un spēcīgs, aicinādams uz jaunu latviešu nākotni un apliecinādams, ka n e k u r nav un nebūs tumsas n e k a d, ja tauta staigās bezbailīga un lepna un ticēs vienīgi gaismai un gaismas ideāliem. Bet vai jel kad bija iznīdējams viss bīstamais, aizliegtais un nenovēršamais cilvēkā? Un ja tas viss cilvēkā nebija iznīdēts, kā gan to varēja iznīdēt valstī un tautā. Satrūcies Augusts Ceplis atvēra acis un aizgainīja savu domu spietu, jo neauglīgas domas grauza dienas līdzsvāru un ievērojami placināja labsajūtu. Pa šo laiku bārdskuvis bija pabeidzis skūt un novēlēja savam viesim labu atpūtu pēc karstās darba nedēļas. Iespiedis viņam rokā spožu sudraba latu, Augusts Ceplis nesteigdamies atstāja bārdskuvnīcu un kāpa augšup uz lielo publikas telpu. Vilciens jau bija aizgājis, un celinieku rindu vairs neredzēja.

Izkļuvis uz Raiņa bulvāra, Augusts Ceplis paskatījās pulkstenī, pasauca satiksmes automabili un, iesēdies tanī, lika braukt uz Skolas ielu. Rīga šinī tveicīgajā pievakarē lāsmoja gurdena un silta. Skolas iela iesākās pie Elizabetes ielas ar skaisto Sarkanā Krusta celtni vienā pusē un otrā ar kino Foruma zemo pieslietni, kas tomēr iekšpusē bija ērts un labs ar plašu priekštelpu un atpūtas sēdekļiem. Gandrīz visu mierīgo un kluso ielu piepildīja mūra celtnes, vairāku stāvu nami.

Augusts Ceplis devās uz kādām viesībām. Viņš bija ielūgts dzimumdienas vakariņās pie jaunā architekta Osvalda Zelmeņa. Šis Osvalds Zelmenis bija laimīgs cilvēks, jo drīz pēc studiju nobeigšanas bija kļuvis pazīstams un gandrīz ievērojams. Sabiedrībā viņš izturējās veikls un ļoti laipns un savās darīšanās bija mērķtiecīgs, tamdēļ arī bija ieguvis pat dažus valsts pasūtinājumus. Un laikam arī šī mērķtiecīgā un veiklā uzmanība viņu bija pievērsusi Augustam Ceplim, jo advokāts no Osvalda Zelmeņa stipri atšķīrās un bija cilvēks ar citu pasaules uzskatu.

Architekts dzīvoja Skolas un Dzirnavu ielas krustojumā, kādā jaunceltnē, un viņa dzīvoklī bieži notika jautras saiešanas, jo viņš vēl nebija precējies.

Kāpdams augšup pa nama lēzenajām betona kāpnēm, Augusts Ceplis atcerējās un pieminēja, ka viņa sievai Arnei nekad nepatika viņa ciemi architekta mājā, un viņš priecājās, ka Arne bija aizcēlojusi. Otrā stāvā aiz ceturtā dzīvokļa durvīm bija sadzirdama klusa mūzika un smiekli, un tur apstājies, advokāts piezvanīja.

Durvis atvēra pats namatēvs un priecīgs un laipns iesaucās:

„Ai, August, labi, ka esi atnācis, jo visi pārējie jau ir ieradušies, un mēs sēdam pie galda. Tu esi pēdīgais un esi mazliet novēlojies . . ."

Osvalda Zelmeņa pabrūnais un skaistais vaigs mīksti spīdēja, un viņa zilais uzvalks bija kārtīgs un ļoti glīts.

„Lūdzu, ienāc," viņš veda advokātu no priekšnama ēdamtelpā.

Telpu apgaismoja vēl skopā pievakares gaisma, un bija iedegts arī zvīļains kristalla gaismeklis. Ap apaļo galdu sēdēja pieci viesi. Mājas tēvs Augustu Cepli nošēdināja blakus kādai slaidai jauneklei, kuŗu advokāts nepazina un nekad agrāk nebija redzējis Zelmeņa viesībās. Pārējie visi bija zināmi, māsa un brālis Baloži, rūpnieks Jānis Dāvīds un jautrais un jaunais tiesnesis Bērtulis Apals.

„Erna Cielavas jaunkundze būs šovakar tava galda biedrene," iepazīstinādams sacīja architekts, un viņš piemetināja, „mūsu dārgās Paijas Balodes laba draudzene . . ."

Pašapzinīgā un lepnā Paija Balode, viņpus galdam sēdēdama, klusēja un ļāva Osvaldam Zelmenim runāt. Šī bagātā Rīgas namsaimnieka meita nekad atklātībā nebija apstiprinājusi architekta ieceri, ka viņi abi reiz kļūs vīrs un sieva, bet viņa arī galīgi nenoraidīja Zelmeni un vadāja viņu savā pavadā. Pēc apsveicināšanās advokāts apsēdās blakus Ernai Cielavai, kuŗas acis laipnas uzstaroja. Viņa bija tērpusies ceriņkrāsas drēbēs ar maigi laistīgu dzintara virkni ap kaklu, un viņas iegarenais sejs bija sapratīgi izdailots, un, pār augsto pieri n olaistas, dusēja gaišu matu cirtas.

„Diena karstajā pilsētā bija nogurdinoša, Cielavas jaunkundze," teica advokāts, iesākdams svešu cilvēku parasto un ikdienišķo sarunu, „un tamdēļ šis atpūtas vakars jāpieņem ar pateicību."

„Ak jā," viņa atbildēja, „es ļoti priecājos, ka esmu ielūgta tik ievērojamā sabiedrībā . . ."

Advokāts pētīgs paskatījās uz Zelmeni un notvēra viņa zagļīgo un apbrīnīgo skatu un tūliņ saprata, ka architektam ar jauno Ernu Cielavu bija tuvs un slēpjams sakars.

Osvalds Zelmenis pietvika. No šī sava nederīgā pietvikšanas netikuma viņš nebija vēl spējis atbrīvoties, par spīti visai labajai dzīves mākai ar lunkanību, apsviedīgo, mainīgo un noslēpumaino pazemību un viltību. Augusts Ceplis izlikās nepamanījis viņa apmulsumu un pasniedzās pēc sviestmaizēm. Uz galda bija uzlikts auksts cepetis, zušu receklis, augļu salāti, rasols, cepti cāļi, dažādi sieri un zivju konservi. Galds bija sakārtots glīti un labi un neatšķīrās no to viesību galdiem, kādus klāja Rīgas bagātā pilsoņība.

Bērtulis Apals piedāvāja advokātam auksta degvīna glāzi:

„Atveldzējies, August," viņš teica, tu šodien atkal kaut ko esi paveicis! Varbūt kaut ko vairāk par naudu . . .?"

Runādams viņš uz sava šķīvja sagrieza sārtenu kumpja gabaliņu un pievienoja smaršīgā dillu mērcē sutušu gurķa šķēli.

„Tev taisnība, viņš būs kaut ko iemantojis vairāk par naudu," atsaucās Osvalds Zelmenis lēni un pieklājīgi ēzdams zuti un uz tā pilinādams citronu, „jo naudu rauš vienīgi viņa dvīņu brālis Emīls Gārsa. Šim īpašumā jau skaitās divas mājas, automobilis, un ir paredzams krietns mantojums. Un . . ." viņš pacēla skatu pret Cepli, „reizē jau abi iesākāt, bet sekmes ir nevienādas."

„Nu," rāms un jautrs pretojās Bērtulis Apals, „man arī pieder Rīgas māja un nav no mazajām, bet es tamdēļ nepārmetu Ceplim, ka viņš vēl nav namsaimnieks, kaut gan izdevības viņam nav trūcis!"

„Paldies," smaidīja advokāts, „pateicos tev, Bērtuli, tu esi gudrs cilvēks!"

Bērtulis Apals apmierināts smagi sagrozījās, nokrekšķinājās, un viņa mierīgais un pasmējīgais vaigs atspīdēja. Viņš arvienu nostājās to pusē, kuŗi nesteidzīgi un apdomīgi kāpa augšup pa panākumu kāpnēm, un asi un zobgalīgi viņš izsmēja visus izniekļus ar viņu neattaisnojami ātri iegūto bagātību. Savu Rīgas namu viņš bija mantojis no tēva un gaužām cienīja paaudžu apdomību.

Galda otrā galā, noliecies pie tumšās Paijas Balodes, čukstēja architekts:

(Turpinājums sekos)

LATVIEŠA PANĀKUMI MONTREĀLAS IZSTĀDĒ

J. Bērziņš Montreālas izstādē pie savu ražojumu stenda.
O. G. Asmeņa foto.

Mūsu tautietis J. Bērziņš — Bellastra Products fabrikas īpašnieks Toronto — ar rotaļlietām un Ziemassvētku eglīšu dekorējumiem piedalījās Kanadas izstādē, kas notika Montreālā no 1.—6. martam, gūstot saviem ražojumiem nedalītu lieltirgotāju piekrišanu. No Montreālas J. Bērziņš devās uz ASV, kur Ņujorkā notiek līdzīga izstāde.

Šī latviešu firma, kas nodibināšanas laikā 1951. g. saucās J. O. Bērziņš un Co, tagad jau izveidota par trešo plašāko šāda veida uzņēmumu Kanadā. Ziemassvētku eglīšu rotājumus firma ražo no metallizētas plastikas — gluži jauna izejmateriāla šinī nozarē.

KUR SAGAIDĪSIM PAVASARI?

Pēc garās un saltās ziemas nāk pavasaris, nesot sauli un siltumu, kas atdzīvina dabu un cilvēku „iesalušās" sirdis. Nav šaubu, šo maiņu visvairāk gaida un visdziļāk izjūt daiļais dzimums, kas arī visvairāk alkst siltuma, vai tās būtu debesu, drauga vai ģimenes saules siltums. Tāpēc arī saprotams, ka pavasara sagaidīšanu rīko dāmas — šoreiz Toronto latviešu bābas dāmu komiteja savas biedrības telpās, 198 Osler ielā, kas tagad iekārtotas mājīgi un glīti.

Bet tūdaļ arī jāpiebilst, ka šoreiz rīkotājas vismazāk domājušas par savām egoistiskām tieksmēm, jo viņu īstais nolūks esot pulcināt pēc iespējas vairāk bēgulībā nīkstošo brāļu un māsu, lai tiem sniegtu savu latviskās saderības siltumu, kas svešajā ziemā daža laba sirdī sācis atdzist.

Un tā 20. martā, plkst. 8 vak., TLB dāmas gaidīs mīļus viesus, lai ar dziesmām un pie valša skaņām visi kopā cienīgi sagaidītu majestātisko Pavasari, kura vēdas iešalkos pasaules telpā, kad tornos atskanēs pluksteņu 24. sitiens.

A. Bukovska, kas ar savām dziesmām dažkārt iepriecināja arī citus, apsolījusies dziedāt ārijas no operetēm, un piedevām, cerēsim, sniegs kādu himnu pavasarim.

Bet būšot arī lielāki pārsteigumi — dāmas gatavojot kādu noslēpumainu dziru, domājams Pavasara eliksīru, jo tai būšot saulstaru mirdzums, plaukstošu bērzu aroms un cīruļu trilļu valdzinātājs spēks. Būšot arī līdz šim nekur vēl nemanīts gardums — martmaizītes — un daudz citu cienastam piemērotu ēdienu un dzērienu. Vāzēs būšot Ziedu mātes pameitiņas, zilacainās vizbulītes, bet visam pāri — dzimtenes gaisotne.

Es domāju — iesim! — Latviskā pavasara siltuma mums nevienam nav par daudz.

ols.

TORONTO LATVIEŠU JAUNATNES PULCIŅŠ

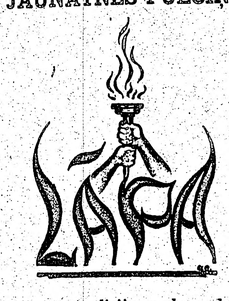

Tautas tradiciju puduŗa dalībnieki 28. marta rītā izbrauks uz lauku mājām atzīmēt Lieldienas svētkus pēc tautas tradicijām. Izbraukumā var pieteikties arī citu puduŗu dalībnieki un visi jaunieši, kas ieinteresēti tautas tradiciju piekopšanā. Pieteikties pie puduŗa vadītāja A. Pērkoņa pa tel. MU 6807. Ekskursiju vadītājs, kurš kārto arī transporta jautājumu izbraucienam, lūdz auto īpašniekus, kuŗi varētu piedalīties šinī izbraucienā ar savām mašīnām (arī nebiedri), zvanīt otrdienās un ceturtdienās, no plkst. 5—7 vakarā A. Čerņenokam, tel.: MU 4732.

Puduris paredzējis arī citus organizētus izbraucienus, piem. uz Ziemeļontario apskatīt parkus, ezerus, raktuves u. c.

*

Moderno deju puduris, cītīgi sadarbojoties, attaisno cerības — uzlabo dejošanas prasmi. Nākošā dejas stunda notiks 21. martā, plkst. 2.00 Latviešu biedrības telpās. Jaunieši, kas būtu ieinteresēti, laipni lūgti ierasties un pieteikties uz vietas. Sakarā ar straujo mācības tempu, turpmāk jaunus biedrus puduŗi uzņemt nevarēsim.

Pulciņa kopvakars notiek 21. martā, kā jau izziņots, bet uz jauniešu vēlēšanos, to sāksim ātrāk — plkst. 3.30. Līdzi ņemam groziņš un padomā jo bagāts tautas dziesmu krājums. Programmā jautrs referāts un noslēguma deja. Visi jaunieši laipni ielūgti.

*

Šacha puduŗa nākošē sanāksme notiks 28. martā, plkst. 4.00 p.p. pie puduŗa vadītāja T. Kronberga. 32 Rowanwood Ave., Apt. 1. Līdzi ņemami šacha komplekti. Var pieteikties arī jauni spēlētāji.

*

Rokdarbu puduŗa darba programma:

1) Etnografisko rakstu uzbūve un krāsu kompozicija (mācīs Dzērvīņa kundze).

2) Tautiskās lelles (māc. Lūša kundze).

3)Baltie darbi.

4) Tautiskās jostas un prievītes (Purva kundze).

5) Tautas tērpi.

Visas ieinteresētās meitenes, arī tās, kuŗas nesastāv jaunatnes pulciņa Lāpa rokdarbu puduŗī, lūdzam sazināties ar Neliju Jozani, OL 1403.

*

„Lāpas" Literārā puduŗa sanāksme 198 Osler ielā, 21. martā notiks plkst. 3.30 pēc pusdienām (un ne plkst. 6, kā ziņots iepriekšējā nr.). Puduŗa dalībnieki lūgti ierasties precīzi.

KANADAS IENĀKUMA NODOKLIS

VEIDLAPAS IZPILDĪŠANA

Šinī rakstā apskatīsim tikai algota darba strādātāja ienākuma paziņojuma veidlapas (T1 short) izpildīšanu. Šīm personām galvenais ienākuma avots ir darba alga, un blakus ienākumi nepārsniedz 2.400 dol. gadā.

Ņemsim T L short veidlapu un punktu pa punktam apskatīsim tās izpildīšanu: **1. lp. pkt. 1—5** nekādus paskaidrojumus neprasa. Ieraksti izdarāmi ar lielajiem iespieddarbu burtiem. 6. pkt. izpildīšana atvieglina nodokļu biroja darbību, sevišķi par sievietēm, kuŗas iepriekšējā gadā ienāk. nod. paziņojušas ar savu meitas vārdu un nākamā gadā apprecoties mainījušas uzvārdu. Ja 52. g. nav iesniegts paziņojums, jāuzrāda kāpēc. Piem.: skolēns, bezdarbnieks 3 mēn., ieradies Kanadā 1. apr. u. c. Personām, kas ieceļojušas Kanadā 53. g., sastādot ien. paziņojumu, visi atskaitījumi jāizdara proporcionāli ar Kanadā nodzīvoto laiku. Piem., ja kāds ieceļojis Kanadā 1. apr., viņa personiskais atskaitījums nav vis $1.000, bet $750 (3/4) un par 16 g. vecu bērnu nevis 400, bet $300 utt.

Pkt. 7. — dāvanas. Ja kāda persona nod. gadā var atļauties dāvināt pāri par $4.000, pie kam kādam no apdāvinātiem dāvana pārsniedz $1.000 naudā vai kādā citā vērtībā, tad par to jāieraksta ien. paziņojuma lapā, un par šo mantas pāreju jāmaksā dāvināšanas nodoklis, sākot ar 10% no dāvanu kopsummas. Par to jāizpilda atsevišķs paziņojums GT 1, kas jāiesniedz līdz 30. apr. 1954. g. Piezīme: 1) dāvanām izdotās summas nav atskaitāmas no ien. nod. apliekamām summām (izņ. 3. lp. minētās dāvanas), 2) par valstij, provincēm, reliģiskām iest., labdarības iest. u. c. dotām dāvanām nav jāmaksā dāvinājuma nodoklis.

Apliecinājums. Ienākumu paziņotāis ar parakstu apliecina paziņojuma pareizību. Par nepareizu paziņojumu draud kriminālatbildība no $209 — $6.000 vai 6 mēn. cietumsods, vai abi sodi kopā. Noilgums 6 gadi.

2. lp. Atskaitījumi. Katrs nodokļu maksātājs par sevi atskaita $1.000, ja vecāks par 65 g., tad vēl $500 (jāatzīmē dzimšanas g.). Ja nodokļu maksātājs ir precējies un sievas ienākumi nepārsniedz $250, tad par viņu atskaita $1000, ja sievas ien. ir no $250 — 1000, tad starpība starp $1.250 un sievas ienākumu ir viņas atbrīvojamā summa. Piem., sieva izpelna $600, viņas atbrīvojamā summa ir 1.250 — 600 = 650). Ja sievas ienākumi ir pāri par $1.000, tad katrs laulātais izpilda atsevišķu ienākuma paziņojumu kā neprecētie. Gada vidū vai gada beigās precējušies bauda pilnu gada atskaitījumu. Vīrs nerēķinās ar sievas pirmslaulības ienākumiem, bet ja sieva izpilda atsevišķu ien. paziņojumu, tad viņai jāuzdod viss gada ienākums kā pirms, tā pēc laulības.

Sieva ir tiesīga uz precētā atskaitījumu tikai tad, ja vīrs ir slims vai darba nespējīgs. Ja viņš ir darba spējīgs, bet nav varējis vai gribējis dabūt darbu, tad viņš nav atsvabināts no ģimenes uzturēšanas pienākuma, un sieva nevar prasīt precētā atskaitījumu ($1000 par vīru). Precēto atskaitījumu bauda atraitņi (-nes), ja tie apgādā nepilngadīgus bērnus vai citus nespējīgus radiniekus. Garīdznieks par savu kalpotāju. Ja apgādājamais piederīgais izpelna pāri par $750 (iesk. vecuma pensiju), tad to vairs nevar skaitīt par apgādājamo.

Piederīgo atskaitījumi. Par katru apgādājamo bērnu līdz 16 g. atskaitījums $150, virs 16. — 21. g. — $400. Pilna laika skolēni un studenti virs 21 g. bauda apgādājamā bērna tiesības. Garīgi vai fiziski slimi bauda apgādājamo tiesības. Ja atraitnis patur precētā stāvoklī par savu apgādājamo bērnu vai radinieku, tad par to pašu bērnu vai radinieku viņš nevar prasīt piederīgā atskaitījumu, izņemot, ja viņš pastāvīgi algo personu apgādājamā uzraudzībai, kuŗas vārds jāieraksta paziņojumā. Ja vairāki ienākuma maksātāji kopīgi apgādā kādu piederīgo, tad atskaitījumu dala savstarpēji. Ja abi laulātie iesniedz atsevišķus paziņojumus, tad apgādājamos var uzņemties viens pats vai arī dažus viens un dažus otrs laulātais, bet neviens no viņiem nevar pieprasīt precētam līdzīgu atskaitījumu par apgādājamo piederīgo ($1000), bet tikai piederīgā atskaitījumu ($150 vai $400), kaut arī viņš atgotu pastāvīgu kalpotāju. Var prasīt piederīgā atskaitījumu par ārzemēs apgādājamo piederīgo, bet tad ar bankas pārvedumiem vai citāda veida pierādījumiem ir jāpierāda, ka tiešām ārzemēs dzvojošo piederīgo apgādā. Ja precētā ienākums mazliet pārsniedz $1000 vai piederīgā $750, tad var rakstīt, ka precētais ieņēmis $1000 vai piederīgais $400, bet tad pārpalikums jāpieskaita ienākuma paziņotāja ienākumam.

3. lp. Ienākumi. Algas. No katra darba devēja jāuzrāda atsevišķi saņemtās summas, pievienojot T-4 paziņojumu. Ja nav strādājis visu gadu (12 mēn.), uzrādīt iemeslu kāpēc. Atsevišķi jāuzrāda un pie ienākuma jāpieskaita saņemtais brīvais dzīvoklis un uzturs (parasti darba devējs atzīmē savā T-4 paziņojumā) .Pie ienākuma vēl jāpieskaita saņemtās dzeramnaudas, bonusi, gratifikācijas u. t. l., bet nav jāieskaita bezdarba apdrošināšanas iestādes izmaksātie bezdarba pabalsti, darbā negadījumā cietušo pabalsti un ģimeņu piemaksas.

No šī ienākuma atskaitāmi valsts atzītām organizācijām izdarītie pensiju, plāna maksājumi līdz $900 un kārtējie maksājumi arodbiedrībām.

Vecuma pensijas ienākumos jāuzrāda atsevišķi. Kā redzējām 2. lp., personas pāri 65 g. bauda $500 atskaitījumu, bet šeit saņemtās pensijas uzrādot ienākumos, vecuma priekšrocība zūd. Ja ien. paziņotāja sieva vai piederīgais saņem vecuma pensijas, tad tās jāuzrāda viņu ienākumos.

Pārējie ienākumi. Te jāuzrāda visi tīrienākumi, kas nav ietilpināti lapas sākumā. Šo ienākumu kopsumma nevar pārsniegt $2.400, pretējā gadījumā jāizpilda T 1 General paziņojums.

Uz atsevišķām lapām jāuzrāda šīki aprēķini par visiem ienākumiem un izdevumiem, pievienojot attaisnojošus dokumentus.

Neminēti atskaitījumi. Jāieraksta citur neuzrādīti tiesīgi atskaitījumi, kā alimentu un atšķirtās dzīves maksājumi.

Personālie atskaitījumi. Tie sastādīs visu 2. lp. minēto personisko atskaitījumu kopsummu ierakstītu šinī vietā.

Dāvanas. Reliģiskām un labdarības b-bām maksātās dāvanas ierakstāmas šeit.Dāvana nevar pārsniegt 10 proc. tīrienākuma. Šeit nav ierakstāmas dāvanas, kas minētas 1. lp. Visi dāvinājumi jāpierāda ar dokumentiem. Baznīcām maksātās nodevas pieskaitāmas šai grupai.

Medicīnisko izdevumu atskaitījumi. Ierakstīt visu med. izdevumu kopsummu (ārstu, zobārstu, māsu, slimnīcu, aknu ekstraktu, injekciju, vitaminu, insulīnu, protežu, braucamo krēslu u. c.), no tās atskaitīt 3 proc. no tīrienākuma, pārpalikums būs no nodokļa atbrīvojamā summa. Šī summa nevar pārsniegt vieniniekam 1500 dol, precētam $2.000, piederīgam $500, bet kopsummā nepārsniedzot $2.000. Iepreikšējā gadā neizmantotās kvītis var izmantot nākamā gadā.

Takses kalkulācija. Ja ar nodokli apliekamais ienākums nepārsniedz $3.000, tad maksājamo nodokli atradīsim veidlapas pēdējā lappusē, kas aprēķināts par katriem $10, piem., 80 — 90 dol. apvieno taksējamo ienākumu no 80.01 dol., līdz 90 dol. iesk. Ja ar nodokli apliekamā summa pārsniedz $3.000, nodoklis aprēķināms pēc procentuālās tabeles.

20% atskaitījums no dividenšu ienākumiem. Attiecas uz tiem, kas uzrādīja ienākumu no taksējamām Kanadas savienībām. Šie atskaitījumi paredzēti tāpēc, lai izbēgtu no dubultas nodokļa maksas, jo par ienākumu nodokli samaksā sabiedrība, kāpēc dividendes faktiskais saņēmējs atskaita 20%, bet ja dividende ir liela, piem., $4.000, tad ien. nodoklis pārsniedz 20%, bet saņēmējs atskaita tikai 20% un par pārējo daļu maksā nodokļa starpību.

Atskaitījuma aprēķinu izdara šādi:

Piem., ar nod. apliekamais ien., $1.050, kuŗā ieskaitīti $200 — dividenšu ienākumi.

Nodoklis no $1.050 — $189.00
atsk. 2% vec. nod. $21.00

starpība $168.00(A)

Nodoklis no $850 (bez div. ien.) $152.00
atsk. 2% vec. nod. $17.00

Starpība $135.00(B)

Ienākuma nodoklis no dividendes $168 (A) — $135 (B) = $33. Tā kā šis nodoklis ($33) ir mazāks par 20% (40 dol.), tad var atskaitīt tikai faktisko nodokli, t. i. $33.00.

Tagad no kopējā nodokļa jāatskaita samaksātie: a) darba devēja ik nedēļas atvilktie nodokļi un b) gada ceturkšņos samaksātie nodokļi (ja 53. g. par blakus ienākumiem ir maksāti g. cet. nodokļu maksājumi). Starpība rādīs vai ir jāpiemaksā, vai jāprasa pārmaksātās summas atpakaļ.

Izpildītā veidlapa ar visiem attiecīgiem dokumentiem un čeku vai Money Order (ja nod. jāpiemaksā) jānosūta sava nod. iecirkņa birojam līdz š. g. 30. apr. Neaizmirsīsim aploksnei uzlikt attiecīgo pastmarku un atcerēsimies, ka pēc 2. apr. pasta tarifs ir paaugstināts par 1 centu.

J. Jakans

Ed. Keiša šarži kanadiešu bazārā

Pa kr. Mr. Jack Arthur ar kundzi, pa labi Ed. Keišs ar kundzi.
H. Kligera foto

Lai financiāli atbalstītu Kanadas nacionālā baleta darbību, Kanadas baleta skolotāju apvienība Toronto bija sarīkojusi bazāru. Labdarīgo sarīkojumu atklāja pazīstamais Kanādas nacionālās izstādes lieluzveduma producents Džeks Artūrs (Mr. Jack Arthur) ar kundzi, baletmeistari. Telegrafiski sekmes vēlēja slavenā angļu primābalerīna Margote Fontēne. Bazārā savu stendu bija iekārtojusi arī Veras Keišes baleta skola. Tanī Ed. Keišs zīmēja bazāra apmeklētāju šaržus. Tos pirmie ieguva Džeks Artūrs ar kundzi. Bazāra laikā Keišs uzzīmēja vairāk kā 100 kanadiešu. Tanī pašā laikā šaržus zīmēja arī kanadiešu karikatūrists Džordžs, bet viņš uzzīmēja uz pusi mazāk. Vakara ieņākumus Veras Keišes baleta skola ziedoja Kanadas nac. baletam. Kā zināms, V. Keiše divus gadus pati darbojusies Kanadas nac. baletā, bet savas baletskolas darbības dēļ bija spiesta darbu baleta trupā pārtraukt. Bazāru apmeklēja ap 3.000 torontiešu. Kopējos ienākumus lēš uz 5.000 dolariem.

Kādreiz operas namā...

(Pārnesums no 5. lpp.)

redzēdams, steidzos cik jaudas. Bet kad ar šveicaru Bergu pienācām pie Reitera kabineta durvīm un gribējām tās ar varu atvērt — tās padevās un mēs iegājām iekšā.

Bergs izgāja. Es paliku, jo iekšā bija dejotājs ar šauteni. Izrādās, ka šis dejotājs bija iegājis pie Reitera un piedraudējis viņu likvidēt, ja nedos lomu. Ienākdams viņš aizslēdza durvis, lai Reiters nevarētu aiziet.

Mēs palūdzām šo jaunekli nekavējoties aiziet, pretējā gadījumā izsauksim policiju. Pēc uzstājīgas izrunāšanās, jauneklis aizgāja... Reiters pret viņu nekādus soļus nespēra, un, šķiet, gadījumu bez vainīgā zina vēl tikai Reiters, Bergs un es. Bet nu es to izpaužu arī jums, lasītāji...

Otto Krolls

PĀRSKATS PAR SV. JĀŅA EV.-LUT. DRAUDZES TORONTO DARBĪBU 1953. GADĀ

1953. gada 31. decembrī sv. Jāņa ev.-lut. latviešu draudzē reģistrēti 1817 draudzes locekļi.

44 draudzes locekļi (33 pieaugušie un 11 bērni) pārskata gadā mainījuši dzīves vietu, pārceļoties uz dzīvi ārpus Toronto.

1953. gadā kristīti 46 bērniņi — 30 zēni un 16 meitenes.

Iesvētīti 13 jaunieši — 5 jau nekļi un 8 jaunavas.

Laulāti 39 pāri, no tiem 3 laulības ar cittautībniekiem.

Dieva mierā aizsaukti 6 draudzes locekļi — 2 vīrieši un 4 sievietes.

Pie dievgalda bijuši 339 draudzes locekļi.

1953. gadā notikuši pavisam 46 dievkalpojumi un 5 bērnu dievkalpojumi. Jūlija un augusta mēnešos dievkalpojumi — svētbrīži katru svētdienu notikuši arī draudzes lauku īpašumā — Saulainē. 3 dievkalpojumi noturēti arī latviešu farmeriem — Šelburnā.

Svētdienas skolu puslīdz regulāri apmeklējuši 32 bērni. Sākot ar 1953. g. rudeni galvenā vērība Svētdienas skolā pievērsta ticības mācībai.

1953. g. pavasarī draudzes mācītājam — par palīgu — divus mēnešus darbojies māc. E. Ķerģis. Kopš 1953. g. aprīļa draudzē — kā otrs mācītājs — pastāvīgi darbojas māc. A. Briedis.

Sākot ar 1953. g. rudeni mācītāji — pēc iespējas sākuši apmeklēt draudzes locekļus mājās. Regulāri apmeklēti arī slimnīcās ievietotie draudzes locekļi un tautieši.

Lielu darbu prasījusi draudzes kanceleja. Pārskata gadā izsūtītas pavisam 2398 vēstules.

1953. g. 12. decembrī draudze — sviņīgā dievkalpojumā — atskatījās uz 5 pastāvēšanas gadiem.

Draudzes mācītāji piedalījušie dievkalpojumos ārpus Toronto — A. Lūsis: Montreālā, Niagārā Londonā, un Šelburnā; māc. A Briedis — Norandā, Virdžinijtaunā, Bramptonā un Otavā.

SAIMNIECISKAIS PĀRSKATS

Atlikums kasē uz 1953. g. 1 janv. $2.335.21.

Ieņēmumi: a) Baznīcas darbā: Draudzes nodoklis $5.241.70. Mi surī sin. pabalsts otra mācītāja algošanai $2.743.18. Kollektes $1.621.83. Dažādi ienākumi un ziedojumi $104.50.

b) Grūtdieņu aprūpei: ziedojumi, atst. mant. un citi $1.215.70.

c) Dāmu kom. darbā: no sarīkojumiem $1.327.73. No ziedojumiem u. c. avotiem $186.10.

d) Vasaras kolonijā Saulainē: No telpu un lauk. īres, telefona un veļas $2.101.86. No ziedojumiem, pabalstiem un sarīkojumiem $1.282.70. No nometnes un kopgalda $854.79. Kopā $16.680.09. Ieņēmumi kopā ar atlikumu — $19.015.30.

Izdevumi. a) Baznīcas darbā: Mācītāju alg. un naturālijas — $5.754.55. Baznīcas telpu īre un apkopšana, ērģeļu spēlēšana $813. Kanceleja, telefons, iespieddarbi, ziedi un vīns $457.89. Misuri un Latv. sinodēm — misijas darbam $200.00. Pabalsts Saulainei — ēku remontiem. $300.00. Daļēja Saulaines parādu nomaksa un proc. proc. $260.00. Dažādi $435.14. Kopā $8.220.58.

b) Grūtdieņu aprūpei: Pabalsti trūkumcietējiem Vācijā un citur $428.40. 1 draudzes loc. apbedīšanas izdevumi $224.00. Pab. slimiem un grūtdieņiem $260.89.

c) Dāmu komitejas darbā: Pabalsti grūtdieņiem Vācijā $530.88. Sarīkojumu izdevumi $346.78. Sv. skolai un draudzes bērniem — $245.64. Pabalsts Saulaines kolonijai $100.00. Šīki pabalsti, inventārs un dažādi izdevumi $136.88.

d) Vasaras kolonijā Saulaine: Alga un pab. pārvaldniekam — $1.084.50. Ēku remonti, telpu uzturēšana un nodevas $1.244.11. Kanceleja, transports, telefons un inventārs $313.35. Jaunatnes nometnes izdev. $808.02. Dažādi — $158.77. Kopā $5.882.22. Pavisam kopā izdevumi $14.102.80.

MANTAS STĀVOKLIS UZ 1954. GADA 1. JANVĀRI

Bankā pie draudzes kasiera — $2.913.24. Bankā grūtdieņu fondā $745.80. Bankā pie Dāmu komitejas $330.59. Bankā pie Saulaines kasiera $922.87. Kopā $4.912.50. Saulaines pirkšanas maksa $3.500. Vērtības pieaug. ar remontiem — $1.000.00 — $4.500.00. Atskaitot īpašuma parādu $1.800.00 — $2.700.00. Kopīgs draudzes kapitāls $7.612.50.

Piezīme: Šajā pārskatā nav minēti jauniešu nometnes un pie tās pastāvošā kopgalda apgrozījumi, kas bijuši $5.104.13.

Pārskatā nav uzrādītas arī pie Sv. Jāņa draudzes pastāvošās Bēru kases 1953. gada ieņēmumi — $2.713.81.

Pieskaitot minētās summas pārskatā uzrādītiem ieņēmumiem, redzam, ka kopējie draudzes apgrozījumi ieņēmumu daļā 1953. gadā bijuši $26.833.24.

(Nobeigums sekos).

ATPAKAĻ UZ FRONTI

Fragments no A. Šiņķa grāmatas

IV

Tad nometu virsdrēbes un atlaižos man norādītā guļvietā. Uz galda vienmuļi plīvo maza svecīte, bet vairāk gaismas dod spožais mēness vaigs, kas raugās iekšā pa logu.

Krietnu cigāru sūkdams, Zaķis pārstaigā istabu un apmetas uz savas guļamvietas, pie kuŗas pakārta mugursoma, karabīne un krievu mašīnpistole, piemiņa vēl no Bauskas kaujām. Viņš noģērbjas, iemet tās brīkšķošajā guļvietā un, tikko nolicis galvu uz varenajām plaukstām, tā tūliņ aiz aizmieg, murgos rūkdams un murdēdams.

Apgūlies arī Avotiņš, bet viņam nenāk miegs, — viņš sūc jau vai sesto cigareti pēc kārtas. Svece apdzisusi, un pāri mēnesnīcas balinātajiem laukiem rūc krievu lidmašīna, bet blakusistabā dzird vaidam ievainotos.

Rītu es būšu jau grāvjos...

„Četrdesmittrešā pulka otrā bataļjona iecirknī vaņkas nāk uzbrukumā."

„Gan dabūs pa cepuri!" Arturs atmāj, bet es garā jau esmu grāvjos savu zēnu vidū, ar visu ķermeni izjuzdams granātsprādzienu belzienus un ložu skaudro sīkšanu.

„Pagāni, aplam precīzi šauj," šķendējas otra lielgabala apkalpe, un tikai tad atskārstu, ka arī tepat mūsu tuvumā krīt krievu mīnas un smagās artilerijas granātas.

Bet tad jau arī esam galā: mūsu acu priekšā iznirst smēde ar ērbēģīti līdzās. Divi zēni patlaban darina miestiņu un, ieraugot Artūru ar akordeonu plecos, priecīgi lesaucas:

„Tieši kā lūgts!"

„Bet vai nelūgtos arī gaidāt? — es bargu balsi noprasu.

Pirmajā mirklī gan abi atsrūkstas, bet pieņem pamatstāju, tad slaidais dižkareivis Salinieks, ogļumelniem matiem, manī sazīmē savu bijušo priekšnieku.

„Negaidītie ciemiņi jau sagādā vislielāko prieku!" viņš smejas un spiež man roku. „Te jau mēs esam vairāki no kādreizējās apmācības rotas."

Arturs atver ērbēģīša durvis un kūpošās spulgas gaismā saskatu vairākas agrāk redzētas sejas. Atkal sirsnīgi rokas spiedieni, un trokšņainā sasveicināšanās piepilda krēslaino, piesmēķēto istabu, kuŗas sienmalēs rēgojas divstāvu lāviņas sajauktām salmu cisām.

Mūs tūdaļ aicina pie primitīvā galda, kas pārklāts tumšu segu un nokrauts pašdarinātās viras kannām, alus kausiem, kaŗavīru katliņiem ar rumu un karstvīna stopu galda vidū. Sirmais kalējs sākumā turas mums līdzi, bet drīz vien nolien savā midzenī.

Arturs veikliem pirkstiem pārbrauc akordeona nobružātajiem kauliņiem, un pēkšņi atraisās pēdējos gados tik bieži dzirdētā dziesma: Es karā-i aiziedams... Viņam piebiedrojas puiši, dažs jau pastīvu mēli, bet Klūga, kam rēta kreisajā vaigā, no ruma un alus kļuvis pavisam sārts, paķer pie lāviņas pakārto krievu durkli, kas tam pie Kalpatēva Liepsalām izlīdis caur gurnu, lai sāktu diriģēt.

„Liecies nu mierā, — izdursi vēl kādam redzokļus," kāds viņu norāj, un dižkareivis, kam frenča pogcaurumā Dzelzskrusta lenta un zemāk arī trieciennozīme, apsviežas apkārt un iemet durkli palodzē.

Dziesmai seko dziesma, malkam malks, un es vēroju sev apkārtsēdošos, jo frontē jau ir tā, ka divreiz vieni un tie paši reti kad vairs sastopas. Tur ir students Vānags, lielām zaļganzilām acīm un koši melnām skropstām; šķiet, viņš še jūtas tikpat labi kā kādreiz tēva greznajā zālē vai konventdzīvoklī. Tur ir Krauklis — liels dziedātājs ar jūrnieka pīpi, kaprālis Klūga, par kuŗa baritonu Vānags smejas, ka tas skolots pie kāda lāča, un vēl kāds gados vecāks vīrs, vārdā Skuja. Vēlāk mums piebiedrojas arī lielgabalnieks Paegle.

Aizvien skaļākas kļūst dzirotāju balsis, un drīz jau klāt tā stunda, kad runāt grib visi, bet klausīties — neviens, un dažs jau sāk meklēt stingrākus pamatus uz lāviņas.

„Iesim," klusi saka Arturs, mādams galvu uz durvju pusi, un met uz pleca akordeona siksnu. Palicēji gan ieteic nesteigties, karš vēl turpināšoties arī rīt, taču mēs ceļamies un līdzi tabakas dūmu mutuļiem metamies laukā. Nosvīdušajās sejās līp sniega pārslas, tāltu segu klāta visa apkārtne, un gaiss tik spirdzinoši svaigs, ka krūtis šķiet par šaurām.

Uz Dobeles pusi debesīs vēl lāgiem šaujas raķetes, un kāda lidmašīna ik pa brīdim izmet gaisa sveces. Lāgiem tur dzird arī ložmetēju ieriešanos un patšautenu īsās atbildes.

Mēs ejam klusēdami, uzmanīgi ceļot kājas, lai neiekluptu kādā bedrē, no kuŗām daudzas pieplūdušas līdz malām. Kā rotaļādamās dej sniega pārslas, un smagi šņāc piesnigušie priežu cekuli.

„Par ko tu domā, Arnold?" brālis nedroši vaicā, dzirdēdams mani nopūšamies.

Un kaut gan es vēlētos kliegt, taču apvaldos un īsi izmetu:

„Gan jau tu, Artur, zini..."

Drīz atkal ieņurrājas krievu nakts bumbvedējs, ko frontinieki dēvē par „kukuruzniku", un nomet savu kravu Rumbu stacijas pusē. Bumbu sprādzieni aizdzen un izgaisina sejas un stāvus, kas nule vēl bija manā acu priekšā.

Pēc brīža jau esam sasnieguši novietojumu, kur nosūnojusas riias pažobelē, biezos garainos ietinies, Vilcēns rīkojas ap saviem katliem. Ieraudzījis mūs nākam, viņš sagaida mūs ar kūpošas kafijas krūzi rokā:

„Vai kungiem nederētu?"

„Lielais paldies — patlaban tā vislabākā manta!"

Iebaudījis silto kafiju, aplaižu skatienu siltajai saimes istabai, kur pie sienas stāv vilinoša gulta ar vilnas segām. Noguruma mākts, iezvelos tajā, lai pamostos tikai otrā dienā ap launaga laiku, kad saule met uz sienas loga atveidu. Nomazgājies pie ūdens spaiņa, aizsmēķēju cigareti, klusībā pārdomādams vakardienu un pagājušo nakti, kas galvā atstājusi pagūru dvingu.

Še labi der smaržīgā kartupelu zupa ar bērā krūti, un tad nu ir laiks tā sirsnīgāk aprunāties ar brāli. Drīz jau arī klāt vakars, es atvados no saviem Paplakas zēniem, un brālis mani pavada gar Kliģu liekņas malu līdz Jāņukroga un Brūnmuižas lielceļam, kur atvadāmies, lai turpinātu ceļu uz kaujas grāvjiem.

Rieta blāzmā deg Bērzupes meža gali, un iesarkani mirgo Bērzes ūdeņi. Ceļa līkumā parādās vieglā mašīna ar pulka komandiera standartu un Latvijas karodziņu. Mašīnai tuvojoties, priekšā, blakus šoferim saskatu pulkvedi Kociņu, kam rokās apvidus karte, bet aizmugurē redzams varens vilķu suns. Nosveicinu savu pulka komandieri, un viņš pieliek roku cepurei. Mašīna rūkdama aizsteidzas uz Jāņkroga pusi.

Izgājis cauri mežam un sasniedzis Brūnmuižas gatvi, apsēžos uz celma, jo savainotā kāja liek sevi just. Brītiņu atpūtīes, slienos atkal kājās un turpinu ceļu, iegriezdamies Brūnmuižā, kur mūsu bataljona uztura noliktava.

Plašajā muižas pagalmā sameklēju trosa kanceleju un sazvanos ar rotas komandieri Šmitu. Viņš ieteic man pārnākšņot Brūnmuižā un arī rītu lai sevišķi nesteidzoties, jo grāvji neaizbēgšot.

Arī še sastopu dažus vecus paziņas: Stulpiņu, kas ar savu ložmetēju vadu noslaucīja turpat veselu boļševiku bataljonu Mūsas kreisajā krastā pie Bauskas senpilsmūriem, tad dižkareivi Avotiņu, kas dūšīgi cīnījās augusta kaujās un patlaban ir mūsu rotas pavārs un beidzot — bārdaino jūrnieku Zaķi, kas Mēmeles krasta tuvcīņas parādīja atzīstamu kaujenieka izmaņu.

Mantzinis Sūriņš man iedod jaunu veļu, zābakus un bikses, līdz ar biezu vilnas segu piedevām.

Sedzieties laimīgs, virsseržanta kungs," viņš saka. „Tai vairs nav īpašnieka, bet jums tā noderēs, jo visa garā ziema vēl priekšā."

Arī Sūriņš ir Bauskas cīņu dalībnieks — leitnanta Bikava rotas rakstvedis, lāga zēns, asprātīgs un apbrīnojami aukstasinīgs.

„Nez, kas man ar to kāju," — es ieminos, sajuzdams aizvien stiprākas sāpes.

„Es pasaukšu sanitāru," Sūriņš izmetas pa durvīm, drīz atgriezdamies ar vecāku vīru kaprāļa formā un sanitāro somu rokā. Tas ir feldšeris Priede, kas nupat šurpu atvedis ievainotos. Viņš pārsien manu veco brūci, kas no jauna atvērusies un sākusi strutot, un labu nakti novēlēdams, atkal aizsteidzas, lai dotos atpakaļ uz ierakumiem, kur darba tam netrūkst.

(Turpmāk vēl)

Almas Skudras-Kārkliņas

DZIESMU UN ĀRIJU VAKARS

Svētdien, 28. martā, pl. 19.30, Hamiltonas konservātorijā, James ielā

Pie klavierēm ANNA MEDNIS

Programmā: J. VĪTOLS, A. KALNIŅŠ, R. STRAUSS, O. RESPIGHI, G. PUCCINI, P. MASCAGNI

Ieeja $1.00. Bērniem ieeja brīva

MONTREĀLAS TEĀTRA VIESIZRĀDE

M. ZĪVERTA LUGĀ 3 CĒLIENOS

Lielā grēcinieku iela

SVĒTDIEN, 28. MARTĀ, PL. 15.00 POĻU NACIONĀLĀ ZĀLE, 62 CLAREMONT ST., TORONTO

Režisore: I. GRAUDIŅA-KLINKLĀVA. Dekorātors: V. LAIVIŅŠ

Piedalās: I. GRAUDIŅA-KLINKLĀVA, G. VĒRENIEKS un E. SKAPSTS

Ieejas cenas: I vietā $2.50, II — $2.00, III — $1.50

Biļetes iepriekšpārdošanā — Latvijas Amerikā redakcijā 123 Huron St., Toronto, pie P. Ratnieka DV TORONTO NODAĻA

FILADELFIJAS BASKETBOLISTI Toronto

SESTDIEN, 27. MARTĀ BLOOR COLLEGIATE (pie Dufferin)

PLKST. 14.00

Ontario latviešu meistarības spēle:

Toronto DV — Hamiltonas SPARTA

PLKST. 16.00

TRIMDAS SPORTA

SUDRABA SVILPES IZCĪŅA

Filadelfijas NAMEJS — Toronto LSK

Ieeja $0.75

PLKST. 20.00

1330 BLOOR ST. W. (Machinists Hall pie Lansdowne)

1953. GADA KANADAS LATVIEŠU LABĀKO SPORTISTU APBALVOŠANA UN

SAVIESĪGS VAKARS AR DEJU

PILNA BUFETE LABA MŪZIKA

Ieeja $1.00 **Ielūdz LSAK un TLSK**

TORONTO MEDNIEKU un MAKŠĶERNIEKU KLUBA HAMILTONAS NODAĻA

rīko š. g. 20. martā, plkst. 20, 69 Princess St., ARMĒŅU KLUBA TELPĀS

KONCERTU-BALLI

ŠALC ZAĻAIS MEŽS

Piedalās: Operdziedātājs JĀNIS NIEDRA
Brīvmāksliniece MAIJA ZEMĪTE
Pie klavierēm komponists IMANTS SAKSS

Mednieku desiņas ar dzidro un miestiņu

RĪKOTĀJI

Meklēju sievas brāli RUDOLFU RAUBENS

(no Rīgas, Blaumaņa ielas). Pēc iegūtās informācijas ir bijis vai arī tagad atrodas Zviedrijā, kur apprecējies. Ja kāds par viņu ko zinātu, lūdzu ziņot

VOLDEMĀRAM ZASTAPAM, 2636 Garfield St., Lincoln Nebr., U.S.A.

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas

AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE

61 Charles St., West., Toronto, tel. WA 1-9011

Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

RAAMAT REAL ESTATE LTD.

310A Bloor St., W., Toronto

RA 9617 **RA 2095**

Piedāvlā: Mājas, veikalus, apbūves gabalus lielā izvēlē.
Rūpīga, lietderīga, nesaistoša apkalpošana
PĀRSTĀVIS LATVIEŠU KLIENTIEM
VOLDEMĀRS PĒTERSONS
RA 2422 **mājās HU 8-4119**
Pērciet tagad, pirms sezonas sākuma

A. W. FARLINGER

REAL ESTATE LTD.

MEKLĒ

NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PĀRDEVĒJUS jaunatvērtajam Bloor-Bathurst birojam, priekšzīmīgi nostādītā firmā.

Būtu vēlamas iepriekšējas zināšanas, bet tas nav svarīgi.

AUGSTĀKĀ KOMISIJA

Tuvākai informācijai zvanīt

Mr. BEILEY vai Mr. KĻAVIŅŠ — MU 8151

SPORTS

BAZNĪCU LIGĀ

Sv. Jāņa baznīcas vienība uzvarēja Grace United ar 64:51, izvirzoties meistaribā 3. vietā aiz TLSK. Vienībā spēlēja: Miezītis — 25, Ārgalis — 21, Ozoliņš — 10, Muskats — 5, Jēkabsons — 1, Puķīte — 2, Šilders, Lūris, Freimanis un Sproģis — 0. Ar 16 g. v. Ārgali DV ieguvuši vērtīgu pastiprinājumu.

MIEZĪTIS PRIEKŠGALĀ

Balvas izcīņā labākajam punktu guvējam Ontario meistarībā basketbolā priekšgalā ir A. Miezītis (DV) ar 3 spēlēs iegūtiem 82 p. Ploriņš (TLSK) 4 spēlēs ieguvis 74, Kuncāns (Sparta) tikpat spēlēs — 67 p. Balvu dāvājuši Ontario apg. futbola vadītājs A. Grīnbergs un sporta labvēlis, DV sporta kopas goda biedrs K. Briedis.

DV PĀRSTEIDZOŠI UZVAR TRIDENTU 73:68

Lielāko un skaistāko pārsteigumu saviem cienītājiem pag. svētdienā sagādāja Toronto Vanagu basketbolisti, kas ar 73:68 pārspēja līgas meistaru, ukraiņu Tridentu. Ukraiņi, kas līgas kārtējās spēlēs vienīgo zaudējumu piedzīvoja pret pagājušā gada kausa ieguvēju Andy's, pirmajās 5 minūtēs nokļuva 15:4 vadībā. Kad likās, ka Vanagiem atkal nāksies liekties spēcīgā pretinieka priekšā, latvieši pārveidoja aizsardzības taktiku un, labi veicoties iemetieniem, līdz puslaika beigām rezultātu izlīdzināja.

3. spēles cet. fenomenāli iemetienos veicās Miezītim, güstot īsā laikā no vietas 6 grozus. A. Richters, lieliski cīnoties, zem groza rezultāta starpību vēl palielināja un spēles beigu posmā DV atradās 11 p. vadībā. Spēles beigās Tridents rezultāta starpību gan samazināja, bet Kadiķim ar Litaunieku, sekmīgi cīnoties aizsardzībā un pēdējam ielidinot pāris skaistus tālos, vairs latviešu uzvaru nespēja apdraudēt. Vanagi spēlēja skaistu basketbolu, cīnoties par katru bumbu un veidojot ātru, bet apdomātu uzbrukuma spēli. Savu labāko sezonas sniegumu rādīja Spricenieks ar A. Richteru. Miezītis ar Litaunieku atguvuši savu agrāko formu, Kadiķis un Jēkabsons bija enerģiskākie cīnītāji. Bulmanis ar katru spēli vairāk iederas vienībā.

Nākošās svētdienas sacensības uzvarētājs iekļūs kausa izcīņas finālā, jo katrai veinībai ir pa vienai uzvarai. Otrā pusfināla spēlē Trotters pārspēja Mustangu ar 1 p. starpību. Sagaidot vēl lielāku skatītāju skaitu, vēlams ierasties laikus un ieņemt labākās vietas, jo latviešiem ar Tridentu spēles sākums 21. martā ir paredzēts 13.45, (College St. pie Spadina Ave) — UNF namā.

Iepriekšējās sacensībās punktu guvēji: Miezītis — 29, A. Richters — 19, Litaunieks 11, Spricenieks 9, Jēkabsons 3, Bulmanis 1, Ozoliņš 1, Kadiķis 1.

VOLEJBOLS TORONTO

Sestdien, 20. martā, plkst. 19.00 Central YMCA, 40 College St., Ontario meistarībā volejbolā (kanadiešu) sagaidāmas interesantas sacensības ar Sadberijas YMCAs, YMCAs igaunu un latviešu un Kalev vienību piedalīšanos. Sievietēm TLSK I sacentīsies ar Kaiev.

ONTARIO MEISTARS VOLEJBOLĀ NENOSKAIDROTS

Pagājušā sestdienā Hamiltonā Sparta I, TLSK un Toronto YMCA ar 4 uzvarām un 1 zaudējumu dalīja 1. vietu Ontario meistarsacīkstēs volejbolā. Visām trim vienībām būs vajadzīgas pārspēles, lai noskaidrotu 2 labākās komandas, kas pārstāvēs Ontario Kanadas meistarsacīkstēs. Sacensības risinājās spraigi, kur favorizētiem imkiešiem nācās liekties TLSK priekšā. Kluba dalībnieki savukārt zaudēja Spartai, bet hamiltonieši vienīgo zaudējumu piedzīvoja pret YMCA. Toronto DV vienīgo uzvaru guva pret Spartu II, kas, visas spēles zaudējot, palika pēdējā vietā.

YMCAs volejbolisti tai pašā vakarā, atgriezās Toronto kur, ar 15:5, 11:15 un 15:9 pieveica vienu no amerikāņu vienībām — Detroitas Turneru.

VELTA ĀDMINE — TORONTO MEISTARE

Toronto un apkārtnes meistarsacīkstēs galda tenisā redzamus panākumus guva latviešu sportisti. Cerība un nopietnība treninos beidzot vainagojās ar meistartitulu V. Ādminei, kas finālā pieveica Jesopi. Kanadas meistare Kāpostiņa pret Jesopi zaudēja pusfinālā. Kopā ar Kāpostiņu un Gvyldis Ādmine vēl ieguva otrās vietas sieviešu un jauktajās dubultspēlēs. Jaunatnei zem 18 g. O. Puķītis guva 2. v., bet senioru grupā 1. vietu Jānis Kuga, lietuvietim Gvyildis, kam bija meistara tituls, pēdējos 3 gadus, šoreiz nācās apmierināties ar 2. v. aiz austriešu Krausa.

PĀRREĶINĀJIES

Kad pagājušā svētdienā Tridents pret DV atradās 15:4 vadībā, viens no mūsu labākajiem futbolistiem, vairākkārtējs izlases spēlētājs Borduško atstāja sacensību vietu, lai nebūtu jānoraugās latviešu katastrofālā zaudējumā. Kā zināms, Vanagi uzvarēja.

1936. g. Rīgā, YMCAs laukumā notika Latvijas — Polijas valstu sacīkste futbolā. Man laimējās iekļūt skatītāju pulkā. Kad poļi veda 3:0, Borduško atradās tikpat nepatikamā stāvoklī kā es pagājušo svētdien — spēles laukumā. Nekas neatlika, kā cīnīties. Es tomēr nolēmu palikt, kur esmu, un pieredzēju, ka Borduško guva pirmos latviešu vārtus un beigās panāca 3:3 neizšķirtu.

Pacietību, Bordiņ, paliec rīt līdz beigām. **Alfs**

LATVIEŠI VINDZORĀ

Precēts pāris meklē mēbelētu istabu ar virtuves lietošanu. Rakstīt Pētersonam, 232 Belleisle Ave Windsor, Ont. (332)

VAI IR KĀDS namsaimnieks, kurš varētu man, mazai meitenei, mammai un papiņam izīrēt 1 vai 2 istabas ar virtuvi? Lūdzu zvanīt MI 9194, Toronto. (324)

DZĪVOKLIS izīrējams, 4 istabas, virtuve, vannas istaba un liela veranda. Atsevišķa ieeja. Beach rajonā. Zvanīt GR 7147. Toronto. (335)

EGLINTON — YONGE 4 istabu nemēbelēts dzīvoklis ar atsevišķu virtuvi un vannas istabu. Garāža. Viena liela istaba apakšējā stāvā, kuŗu uz vēlēšanos var mēbelēt. Tuvu pazemes vilcienam. Zvanīt MA 9268, Toronto. (312a)

BLOOR — HIGH PARK rajonā jaunā mājā izīrējama laba istaba uz vēlēšanos mēbelēta vai nemēbelēta ar virtuves lietošanu. Zvanīt pēc plkst. 7 vakarā. LY 5969, Toronto. (336)

IZĪRĒJAMAS divas līdz trīs liellas istabas un virtuve Toronto, austrumos (Beach rajonā). Zvanīt EM 8-5790, Toronto no 9 — 6.

HIGH PARK rajonā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas ar verandu un virtuves lietošanu nelielai ģimenei. Zvanīt JU 1046, Toronto. (301)

IZĪRĒJAMAS 2 istabas ar vai bez mēbelēm, garāža. Zvanīt vakaros HU 8-6021. (315)

IZĪRĒJAMAS 1 — 2 mēbelētas istabs 2 personām. Ļoti laba satiksme. Zvanīt pēc plkst. 6 vak. LL 1470, Toronto. (333)

IZĪRĒJAMA liela mēbelēta istaba ar pusvirtuvi, ar atsevišķu gāzes plīti Danforth — Carlaw rajonā. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. HA 6796, Toronto. (329)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba vieniniekam-cei ar virtuves un elektriskā ledusskapja lietošanu. Lūdzu zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. KE 0758, Toronto. (327)

SUNNYSIDE — HIGH PARK rajonā izīrējama mēbelēta istaba 1 vai 2 personām ar virtuves, ledusskapja un veļas mazgājamās mašīnas lietošanu. Uz vēlēšanos pansija. Zvanīt KE 3875, Toronto. (318)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

V. KUČĀNS

Kungu un dāmu drēbnieks

378 Milverton Blvd., Toronto

(Danforth — Coxwell raj.)

Labākās angļu drānas. Pieņem katru dienu no pl. 9—20, sestdienās no pl. 9—15

HEINTZMAN un CO KLAVIERU TIRSKAŅOTĀJS

J. MEDNIS

Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto. (Latvijas Konservātorijas absolv.)

piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tirskaņotājs, remontētājs un eksperts.

Pērkot klavieres no augšminetās firmas 15 proc. atlaide

Lietotas klavieres pēc izvēles.

Pieņemu labošanā visāda veida

PULKSTEŅUS

Garantēts darbs

O. BARONIŅŠ

553 Concord Ave, Toronto

Tel. LA 6139

BAZNĪCAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

21. martā, pl. 3 p.p. dievkalpojums Betlēmes baznīcā ar Mancēja 300 gadu atceri. Mācītājs R. Zariņš.

Džamaikā, 21. martā, plkst. 2 dienā dievkalpojums. Māc. A. Ozols, pie ērģelēm Velta Anševice. Pēc tam kafija un svētdienas skolēnu priekšnesumi. Vieta: Sv. Paula ev. - lut. baznīca, 129 ielā un 102. avēnijā, Richmond Hill.

28. martā, pl. 3 p.p. kultūras dienu dievkalpojums Betlēmes baznīcā. Mācītājs R. Zariņš, būs solo priekšnesumi. Pirms tam pl. 2.15 bērnu dievkalpojums. Pēc tam apakš. zālē grāmatu un daiļamatniecības izstrādājumu skate.

Plkst. 6 vak. dievkalpojums Sv. Toma baznīcā, Bronksā. Māc. A. Ozols.

Konfirmandu mācība sestdienās, plkst. 10 - 1. draudzes namā. Tajā pašā laikā stundas vidusskolniekiem. Tas pats Bronksā piektdienu vakaros.

Daitonā, Ohio, latviešu ev. - lut. dievkalpojums ar dievgaldu svētdien, 28. martā, plkst. 2 p.p. St. Paula ev. - lut. baznīcā. Mācītājs J. Osis. Bērniem turpat svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma filmu izrāde par Latviju.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St., Port Arthur, Ont.

Svētdien, 28. martā, plkst. 3 Ciešanas laika dievkalpojums.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Vellandā, 21. martā, plkst. 1 pp. Ungāru baznīcā, Leģionāru piemiņas dievkalp.

St. Katarinā, 21. martā, plkst. 3 pp. Leģionāru piemiņas dievk. Kristus baznīcā.

Londonā 28. martā plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave, So).

Hamiltonā, Sv. Trīsvienības baznīsā (18 Victoria Avenue, South), svētdien, 21. martā, plkst. 3.00 p. p., Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums bērniem. Plkst. 4.00 p.p. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums pieaugušiem. Mācītājs E. Pavasars.

Ceturtdien, 25. martā, plkst. 6,30 vakarā jaunatnes sanāksme mācītāja mājā.

Jaunieši, kas vasarā vēlētos kļūt iesvētīti, aicināti pieteikties pie mācītāja līdz 1. aprīlim.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

21. martā, plkst. 4 p.p. Latviešu leģiona atceres dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. (māc. A. Lūsis).

Svētdienas skola bērniem.

28. martā, plkst. 4 p.p. bērnu dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. (māc. A. Lūsis un māc. A. Briedis).

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st. PR. 1563).

Svētdien, 28. martā, plkst. 4.00 p.p. draudzes piecu gadu pastāvēšanas dievkalpojums. Piedalās archibīskapa vietnieks prāv. J. Kulītis, kā arī Kanadas latviešu mācītāji. Dziedās draudzes koris. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā — Outremont un Blair Ave stūrī):

21. martā, plkst. 1 p.p. Ciešanu laika dievkalpojums.

28. martā, plkst. 1 p.p. Ciešanu laika dievkalpojums.

Bērnu dievkalpojumi pusstundu pirms dievkalpojuma baznīcā.

Cornwall, Ont.

Sestdien, 20. martā, plkst. 7 vak. Lielās Lūdzamās dienas dievkalpojums ar dievgaldu M. Dārznieka kunga namā, 1326 Aubin Ave.

Otavā — Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze, 210 Wilbrod St.

23. martā (otrdien) ciešanu laika dievkalp., plkst. 7,30 vakarā. Pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce, kuŗā piedalīsies rev. H. Erdman, The Lutheran Church Synod ģenerālsekretārs.

Māc. E. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel.: 3-3284.

Timminsā, svētdien, 21. martā, plkst. 15., lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Norsbejā, svētdien, 28. martā, plkst. 13,30 lut. baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā, svētdien, 28. martā, plkst. 18, Sv. Jāņa baznīcā (Pine St.) dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Elice un Sherbroke ielu krustojumā.

Svētdien, 21. martā, pl. 2 p.p.

Svētdien, 4.aprīlī, pl. 2 p.p.

Lielā Piektdienā, 16. aprīlī, pl. 2 p.p. ar dievgaldu.

Dofenā (Dauphin), Pūpolu svētdienā, 11. aprīlī, pl. 12 dienā dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc. A. Voitkus (118 Locke St., N. JA 8-2259).

Hamiltonā, Kristus ev. - lut. latviešu draudzē (Pāvila ev. - lut. baznīcā) draudzes proklamēšanas dievkalpojums 21. martā, plkst. 5 p.p. Spredīko mācītājs A. Čops no Toronto 1. latviešu draudzes, piedalās mācītāji E. Pavasars, Kanadas ev. - lut. sinodes pārstāvis Alb. Datars; Pāvila dr. mācītājs F. C. Mueller u. c. Dziedās Beverinas koris un soliste Alma Skudra - Kārkliņa. Dziesmu lapiņas.

Iesvētes mācību sākums 27. martā, plkst. 10,30 no rīta, 118 Locke St. N.

Svētdienas skola plkst. 10 no rīta, 118 Locke St., N.

Māc. E. Bērziņš, 5833 — 45 Ave Red Deer, Alta. Tel. 2918. 248 Selkirk Ave, Winnipeg, Manitoba.

28. martā, plkst. 7 vakarā, Mt. Calvary baznīcā, 55 St. un 45 Ave stūrī, dievkalpojums. Svētdienas skola katru svētdienu, plkst. 10.30

Vinipegā, 21. martā, plkst. 3 pp. dievkalpojums., Immanuela baznīcā, McKenzie un College Ave stūrī. Svētdienas skola stundu pirms dievkalpojuma baznīcas zālē.

Māc. E. Lange, Billings Bridge, P. O. Box 66, Ottava, Ont.

Māc. K. Avotiņš (1174 West Ave, Vancouver B. C.).

Māc. E. Caune (10166 - Edmonton, Alta, Tel.

The largest material on Latvia ever printed, written by the best Latvian authors, a handbook

Cross Road Country LATVIA

Edited by Edg. Andersons. 388 pages, 4 inserts, 236 pictures large size. Price — soft $9.80, case bound $12.50

WHAT THEY SAY...?

Douglas Leechman, Canadian Geographical Journal, Feb. 1954.

...A well-illustrated and well-produced account of the Latvia of today. It is unusually complete and is the work of a number of authors who discuss the country, the people, and their history. Statistical tables show the present state of industry and commerce, education and aesthetics, and a careful and extensive bibliography has been compiled.

Such a book is something for so small a country to be distinctly proud of and, though few people will read it from end to end, it should find shelf room in every geographical library...

LATVJU GRĀMATĀ

P.O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

R. TESLIA

REALTOR

4 biroji: 865 Bloor St. W. — Tel. OL 7525
2390 Bloor St. W. — Tel. MU 8111
575 Queen St. W. — Tel. EM 8-2646
HAMILTONĀ — 1294 King St. E.

Mums ir simtiem māju visos pilsētas rajonos.
Sagādājam aizdevumu līdz $3.000.
Zvanot prasiet latviešu pārstāvi.

GUNARS BRIEDĪTIS

Darbā OL 7525 **Mājā OR 7078**

PIEDĀVĀ:

INDIAN — ANNETTE

Ja vēlaties kļūt labas, modernas un ērtas mājas īpašnieks, nepalaidiet izdevību apskatīt šo īpašumu. Dubultkieģeļu — akmens māja ar izbūvētu pagrabu. Desmit ērtas istabas, 2 virtuves, 2 vannas istabas, ūdens-eļļas apkure, dubultgarāža. Prasītā cena $23.500, ar $10.000 iemaksu.

KANE — EGLINTON

Ieguldiet savus ietaupījumus lietpratīgi — apsveriet šo piedāvājumu. Pilnīgi jauna māja ar gaisa temperatūras regulētāju ziemai un vasarai, cietkoka grīdām, iebūvētu garāžu. 1. stāvā 3 istabas, virtuve, vannas istaba. 2. stāvā (atsevišķa ieeja) 5 istabas, 2 virtuves, vannas istaba. Prasītā cena $18.000, ar $6.000 iemaksu.

JANE — COLBECK

7 istabu ķieģeļu māja ļoti labā stāvoklī ar modernu virtuvi, cietkoka grīdām, ūdens-eļļas apkuri, garāžu un privātu iebraucamo ceļu. Prasītā cena $17.700, ar $5.000 iemaksu.

MANNING — BLOOR

8 istabu ķieģeļu māja, ar divām virtuvēm, ļuvu satiksmei un veikaliem. Prasītā cena $13.900, ar $3.500 iemaksu.

RUNNYMEDE — ST. CLAIR

4 istabu bungalovs, cietkoka grīdas, iebraucamais ceļš ar vietu garāžai. Piemērots pirkums vienai ģimenei. Prasītā cena $10.500, ar $3.000 iemaksu.

IZDEVĪGS PIEDĀVĀJUMS

Pārdodams kinoteātris

ar 460 sēdvietām, 40 jūdžu attālumā no Toronto, ļoti labā stāvoklī, $15.000 pelņa gadā, iemaksa $40.000. Tuvākai informācijai

zvanīt EM 6-6749, vai personiski 277 Victoria St., Toronto

SIEVIETE VAJADZĪGA

pie 2 maziem bērniem uz dažām nedēļām. Zvanīt MI 6381. (Pēc 21. marta WA 6381).

(323)

foto Studija -A. JĀNĪTIS-

181 CARLTON STR.

RA 4055

GARANTĒTS DARBS - MĒRENAS CENAS.

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO (pie Spadina Rd) birojā MI 9494

Acu pārbaude **Recepte**

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

Birojā tel. PR 5761 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

RIDOUT REAL ESTATE LIMITED

Tel. 94121 913 Main St., E., Hamilton

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS,

APBŪVES GABALI PĀRDOŠANĀ TORONTO, HAMILTONA UN ĀRPUSĒ. AIZDEVUMI IEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U.C. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā

VISU NEDĒĻU

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

ASTRAS APGĀDĀ

iznāca K. RAUDIVES romāns

NEREDZAMĀ GAISMA

kurā plaši tēlots Latvijas valsts pēdējais posms, neatkarības sabrukums un zemes okupācija. Uz laikmetīga, aktuālu notikumu fona atspoguļojas dziļa cīņa starp ļauno un labo, mīlestība un naids, sasniegumi un pamet umi, ciešanas un uzupurēšanās prieks. Pāri neizsakāmiem pazemojumiem un sāpēm atmirdz neredzāma, bet mūžīgi klātesošā dievišķā gaisma.

Māksl. EDUARDA DZEŅA vāka zīmējums

Grāmatā 336 lpp., tikai iesieta, maksā Kanadā un Sav. Valstīs $3.90. **Pasūtināma pie apgādā vadītājas Mrs. A. TICHOVSKIS,**

129 Indian Rd. Toronto, Ont., Canada. Tel. LL 8682

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA

METEOR, MERCURY un LINCOLN

vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO

Pārstāvis P. BERNĀTS

Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

ARNOLDS BĒRZIŅŠ

GENERAL INSURANCE AGENCY

Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.

227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

Latvijas amata meistara

J. KREIĻA

FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni

PIEŅEM REMONTĀ FOTO APARĀTUS

FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ

445 PAPE Ave, TORONTO

Tel. HA 3800

TORONTO LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

Lotus

802 BATHURST ST.
(Pie Bloor ielas stūŗa)
Tel. KE 3884 (arī dzīvoklī)

- ZIEDI UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM
- PLAŠĀ IZVĒLĒ DAŽĀDAS PODU PUĶES
- LATVIEŠU KERAMIKAS IZSTRĀDĀJUMI

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

FEDERAL

Tailors, Cleaners, Launderers

728 ST. CLAIR AVE, TORONTO

● PAGATAVOJAM DĀMU UN KUNGU APĢĒRBUS ● PIEŅEM TĪRĪŠANĀ UN LABOŠANĀ ● VEĻAS MAZGĀTAVA

ME 7545 ZVANĪT ME 7545

Veras Keišs BALETA SKOLA

TORONTO

ATJAUNO BĒRNU UN JAUNIEŠU UZŅEMŠANU

Pieteikšanās katrā laikā pa tel. RA 1276

Radio un televīzijas tehniķis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā visāda veida radio un televizijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.

62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

Iris PUĶU SALONS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.
Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

REAL ESTATE BROKER

ACTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVĀJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RICIBA

AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

FARMAS: ORANGEVILLE, SHELBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS

OL 7561

1318 Bloor W. Toronto

AUSTRUMU BIROJS

GL 7516

179 Danforth Ave. Toronto

GADĪJUMS BIROJI ATVĒRTI NO PL 10—10 VAKARĀ

HIGH PARK — PACIFIC, ja jums ir tikai $5.000 iemaksa, tad par $12.500 varat nopirkt 6 istabu + saules istabu dubultķieģeļu māju ar dārzu un ūdens apkuri, divas modernas virtuves, gaiteņis līdz virtuvei. Mēneša maksājumi $73.00.

Lūdzu zvaniet OSKARAM PERRO OL 7561

BLOOR HIGH PARK rajonā ļoti masīva divstāvu, 7 istabu savrup stāvoša dubultķieķeļu māja, dziļš dārzs ar augļu un krāšņuma kokiem, betona garāža un plats iebraucamais ceļš. Plašs gaiteņis — pieņemšanas telpa. Vannas istaba ar dušu. Iemaksa apm. $6.000, mēneša maksājumi $100. Lūdzu zvaniet O. PERRO OL 7561

$4.000 IEMAKSA 12 istabu atsevišķa mūra māja High Park rajonā. Zvanīt E. PUĶĪTIM, OL 7561.

$5.000 IEMAKSA Bloor — Madison rajonā 15 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, 3 virtuves, 3 vannas istabas un 2 garāžas. Zvanīt E. PUĶĪTIM OL 7561.

KINGSTON Rd. — MAIN ST. rajonā jauna atsevišķa 6 istabu mūra māja. Pilna cena $15.000. Zvanīt E. PUĶĪTIM OL 7561.

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO NAMU SARAKSTU

AUTO VADĪŠANAS KURSI BALTIC

Apmācīšana ar Chevrolet — Studebeker — Land Chrysler — 3/4 ton. International (šoferiem). Dubultbremzes un sajūgi. Visiem kursantiem garantēju atļaujas

A. MASINGS

26 Woodside Ave, tel. MU 8365, zvanīt līdz pl. 8 rītā un pēc pl. 9 v.

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.

Birojā UN 6-8791 MONTREAL, P.Q. Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604.

ARMOUR BOSWELL & CRONYN LTD.

REAL ESTATE INSURANCE BROKER

116 Avenue Rd., Toronto. Tel. PR 4497

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

Ja jūs vēlaties pirkt vai pārdot mājas, lūdzu zvaniet:

Aldona Rasma Sproģis, tel. HU 9-4325, Toronto

APDROŠINĀŠANA — CELOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:

UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVĪBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APDROŠINĀŠANA

IZKĀRTO CELOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 8-1403, 1588, 3168

UZMANĪBU!

mēs jums nepiedāvājam neko fantastisku, bet gan labu iepirkšanos, draudzīgu un laipnu apkalpošanu

BYERS MOTORS LTD,

CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO

DEALER

213 Danforth Ave, Toronto. Tel. GE 1111

Atvērts no 8 rītā līdz 10 vakarā

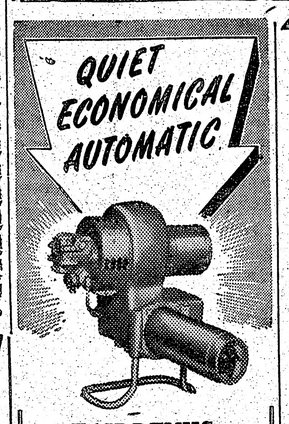

FAIRBENKS-MORSE

UN ČITU LABĀKO FIRMU EĻĻAS APKURES

Latviešiem 10% atlaide

Nomaksa līdz 24 mēn.

Garantija 1 gadu

Sniedzam paskaidrojumus latviešu valodā. Labojam un iekārtojam visu veidu ūdens, gaisa un ūdens apsildīšanas sistēmas, kā jaunbūvēs, tā arī vecajās mājās

GARNEY & Co

15 BARTON AVE

Toronto, ME 2554

SEZONAS LIELĀKĀ IZPĀRDOŠANA

Addison NORGE REFRIGERATOR

PLAŠĀ IZVĒLĒ

- māju un biroju mēbeles,
- veļas mazgājamās mašīnas,
- ledus skapji

PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM

Nāciet un apskatiet

Burlacoff's Furniture

619 QUEEN ST. W. TORONTO

Tel. EM 8-6812

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

O. E. CARSON

LIMITED REALTORS

490 COLLEGE ST., TORONTO PR 3313

LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

OSVALDS INDZERS MĀJAS WA 4-3313

...Ja esat nodomājis iegādāties vai pārdot nekustamu īpašumu Toronto vai tās apkārtnē, kādēļ gan neapjautāties pie mums?...

...Vislielākā nekustamo īpašumu izvēle Toronto

...Palīdzība aizdevumu (morgage) sagādē... Pakalpojam iemaksu sagādei līdz $2.000...

Nesaistoši padomi un pakalpojumi katrā gadījumā un laikā

KĀDĒĻ NEPIEZVANĪT TŪLĪT?

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķigās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6708 TORONTO (552

Dr. S. V. FEINMAN

Vīnes universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski up krieviski

Dr. Alexander Szalmari

nervu un noguruma slimībās

260 St. Clair Ave, W.

Toronto

Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju norunu pa tel.

RA 0556 vai LL 5228.

Dr. med.

K ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave)

Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851

Runā latviski un vāciski

Dr. MICHAEL BALKANY

spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.

202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.

Tel. RA 9632 un HU 8-7841

Dr. JĀNIS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI

iekšķigās slimībās un Renigena uzņēmumi

219 St. Clair Ave, W.

Toronto, Ont.

Iepr. telef. pieteikšanās

Tel. MI 2395

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadina stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto (168)

FRANK V'ASS, B.A.

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403 COLLEGE un Spadina ielu stūrī

Tel. birojā — KI 4989, dzīvoklī — MI 9352

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 8-5284

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON, igaunu jurists, mājās HA 6141, Toronto (697)